Årsredovisning

Region Halland 2023

Region Halland

Innehåll

4 Inledning

6 Sammanfattning

10 En dag i Region Halland 2023

14 Förvaltningsberättelse

16 Översikt över verksamhetens utveckling

18 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

22 Styrning och uppföljning av den regionala verksamheten

22 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

24 Årets fokusområden och mål enligt Mål och budget 2023

58 Finansiella mål

59 Utvärdering av god ekonomisk hushållning

60 Region Hallands verksamheter

74 Händelser av väsentlig betydelse

76 Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

86 Balanskravsresultat

88 Väsentliga personalförhållanden

94 Förväntad utveckling

96 Den regionala koncernen

100 Finansiella rapporter

102 Resultaträkning

103 Balansräkning

104 Kassaflödesanalys

105 Noter och tilläggsupplysningar

122 Driftredovisning

130 Investeringsredovisning

134 Miljöredovisning 2023

142 Revisionsberättelse för år 2023

Inledning

En årsredovisning speglar ett gånget år men är också ett avstamp. Under tiden då årsredovisningen tar form befinner vi oss planeringsmässigt både i det som varit, i det som är här och nu och vi planerar för framtiden – samtidigt. Vi navigerar fast förankrade i det som är vårt uppdrag, med stöd av det som varit och med omvärlden som kompass.

Så vad tar vi med oss från 2023, för att lära av och utveckla vidare?
Det blev ett år med fortsatt snabb utveckling, med fokus på säkerhet, beredskap och hållbarhet. Ett år där hela landets utmaning att bemanna kritiska verksamheter blev än mer kännbar. Det blev ett år med viktiga kliv för hållbarhet. Det blev en uppstart för Hallandstrafiken som förvaltning och nya arbetsformer för social hållbarhet. Med en viljeinriktning för regional fysisk plan, en handlingsplan för det interna klimat- och miljöarbetet samt en ny kulturstrategi på gång, får vi kraft inom viktiga områden. Det blev också ett år där ett minusresultat vändes till plus och där fina insatser gjordes varje dag av Region Hallands alla medarbetare för att erbjuda välfärd i sikte mot Bästa livsplatsen.

Samtidigt tog vi under 2023 nödvändiga steg för långsiktig utveckling, som utmanar oss i det korta perspektivet. Införandet av ett nytt vård-informationssystem kommer att innebära en mer sammanhållen vård för invånarna, ett bättre verktyg för medarbetarna och en grund för fortsatt utvecklade arbetssätt – men är resurskrävande för organisationen. Det samma gäller den nationella ambitionen att minska användandet av hyrbolag. Riktningen mot att anställa istället för att hyra påverkar oss här och nu men skapar förutsättningar för ökad kontinuitet, förbättrad arbetsmiljö och stärkta möjligheter för medarbetare på lång sikt – och den riktningen är inte valbar.

Efter 2023 kan vi konstatera att Region Halland alltjämt står stabilt. Det handlar både om den i grunden goda ekonomin, den höga inflyttningen och skatteutvecklingen samt de fina resultat som presenteras när hälso- och sjukvårdens kvalitet mäts. Samtidigt ser vi att även Halland påverkas av det osäkra läget, där inflyttningen mattats av, väntetiderna i vården har förlängts något och vi fortfarande ser verksamhetsområden som återhämtar sig från pandemin.

En nyckel att ta med framåt är att fortsätta utvecklas tillsammans med andra. Vår färdplan för Nära vård tillsammans med de halländska kommunerna är ett exempel, precis som arbetet med innovationsdriven vård – där Halland ligger i framkant. Det är svårt att beskriva all utveckling som görs under ett år i en region. Men vi tar fasta på att vi måste fortsätta utveckla våra verksamheter och fästa blicken längre fram än ett år i taget. När vi går in i de år som kommer är vi stolta över det som varit och den goda grund vi har att stå på, oavsett vad som väntar runt hörnet. Den grunden lägger vi tillsammans.

Mikaela Waltersson (M)
Regionstyrelsens ordförande

Krister Björkegren
Regiondirektör

Sammanfattning

En stark finansiell ställning, men negativt balanskravsresultat

Vid ingången av 2023 var de ekonomiska utsikterna negativa, statliga stöd från pandemin avvecklades, inflationen ökade och skatteunderlagsprognoserna var relativt svaga. Med hänvisning till synnerliga skäl antog regionfullmäktige en negativ budget för 2023.

Regionens balanskravsresultat uppgår till -11 mnkr, vilket innebär att regionen inte uppfyller kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Regionen åberopar synnerliga skäl med hänvisning till en stark finansiell ställning, för att inte återställa det negativa balanskravsresultatet.

Regionens resultat enligt resultaträkningen uppgår till 260 mnkr, vilket är 582 mnkr bättre än årets budget. Den största förklaringsposten är finansiella intäkter som sammantaget redovisar överskott mot budget med 380 mnkr.

Den positiva utvecklingen på aktiemarknaden har medfört att regionens finansiella placeringar har ökat i värde jämfört med ingångsvärdet vid årets början, denna orealiserade vinst redovisas som en finansiell intäkt och ger ett överskott mot budget (247 mnkr). Övriga finansiella intäkter redovisar överskott mot budget (133 mnkr). Regionens skatteintäkter visar överskott mot budget med 238 mnkr. Överskottet beror bland annat på högre lönenivåer 2023 än vad SKR tidigare har beräknat. Vidare beräknas överskott för riktade statsbidrag med 143 mnkr, där merparten rör hälso- och sjukvård.

Till skillnad mot årsbokslutet för 2022, då endast två verksamheter redovisade mindre negativa avvikelser mot årsbudgeten, är det nu sex driftnämnder som redovisar underskott mot budget. Det sammanlagda underskottet för driftnämnder och förvaltningar uppgår till 201 mnkr. Driftnämnderna arbetar med åtgärdsplaner för att långsiktigt nå en ekonomi i balans.

Färdplan för nära vård och arbete för ökad tillgänglighet

Regionen och Hallands kommuner har under året arbetat fram en färdplan kopplad till den gemensamma målbilden för nära vård. Därtill har regionen initierat ett förvaltningsgemensamt arbete för att modernisera vårdgarantiprocessen och öka tillgängligheten för patienterna. Tillgängligheten till vård är fortsatt god i regionen, även om vårdköerna efter pandemin och kompetensförsörjningssvårigheter påverkar resultaten. Vidare har införandet av regionens nya vårdinformationsstöd, som är en förutsättning för regionens fortsatta utveckling av informationsdriven vård, effektiva arbetssätt och stöd till medicinska beslut, fortgått med hög intensitet och prioritet under året.

Foto: Anders Andersson

Förbättring i cancervård och omhändertagande av halländska hjärtpatienter

De senaste årens fokuserade arbete med hjärtsjukvården har gett önskat resultat och de halländska hjärtpatienterna får nu ett bättre omhändertagande. Exempelvis har halländska forskningsresultat och samverkan mellan ambulanssjukvården och Hallands sjukhus lett till snabbare diagnos och kortare vårdtid på akuten för patienter med bröstsmärta och misstänkt hjärtinfarkt.

Under 2023 har regionen lagt stort fokus på att förbättra cancervården, vilket redan har gett resultat. Regionen har dock fortsatta utmaningar med att nå de nationella målen för standardiserade vårdförlopp för cancer.

Arbete för krisberedskap och robusthet

Under året har Region Halland sjösatt utvecklingsarbetet Samlat stöd säkerhet. Det är ett regionövergripande arbete med att fastställa arbetsformer och strukturer för säkerhetsarbetet. Utvecklingsarbetet innebär bättre möjligheter att omhänderta verksamheternas behov, samt möta nationella uppdrag och styrningar.

Minskad personalomsättning och trendbrott för användning av hyrbolag

Region Halland visar en positiv trend med en minskad personalomsättning jämfört med föregående år. Efter pandemin och en period av tydliga svängningar i personalomsättningen har trenden stabiliserats. Det syns också en minskad sjukfrånvaro jämfört med 2022, en minskning som syns i samtliga förvaltningar och det är främst korttidssjukfrånvaron som minskar. Kostnaderna för inhyrd personal har fortsatt öka jämfört med 2022, både vad gäller sjuksköterskor och läkare. Dock syns ett trendbrott under hösten vilket sammanfaller med flertalet genomförda insatser för att minska användandet av hyrbolag.

Stärkt innovation och infrastruktur inom digitalisering

Införandet av det nya vårdinformationsstödet Cosmic är ett prioriterat arbete och något som påverkar regionens sammantagna utvecklingskraft och kapacitet. Region Halland har ett fortsatt fokus på stabil och säker IT-drift men har även tagit stora kliv framåt i digital transformation, bland annat genom arbetet med informationsdriven vård och informationsdrivna verksamheter. Under året har regionen förbättrat IT-miljön och infrastrukturen, stärkt internettäckningen på sjukhusen och ökat automatiseringen av administrativa uppgifter. Samarbeten med nationella och internationella aktörer har fortsatt för att stärka regionens position som innovatör och medskapare av digitalisering. Under året har också en regional målbild för digital tillgänglighet i vården tagits fram, liksom en strategisk plan för egenmonitorering.

Uppstart för social hållbarhetsberedning och strategiarbete tar form

Framtagandet av en regional fysisk plan har fortsatt under året och en viljeinriktning har tagits fram som en del i processen. Arbetet med att verka för ett robust energisystem i Halland går framåt, bland annat genom framtagande av en effektprognos inom Regionsamverkan Sydsverige (RSS). I början av 2023 startade regionstyrelsens beredning för social hållbarhet sitt arbete. Fokus låg under det inledande året på att formera, orientera och rikta in beredningen mot uppsatt syfte och mål. En inriktning för de kommande åren som fokuserar på Barn och unga samt Hållbara livsmiljöer/samhällsplanering.

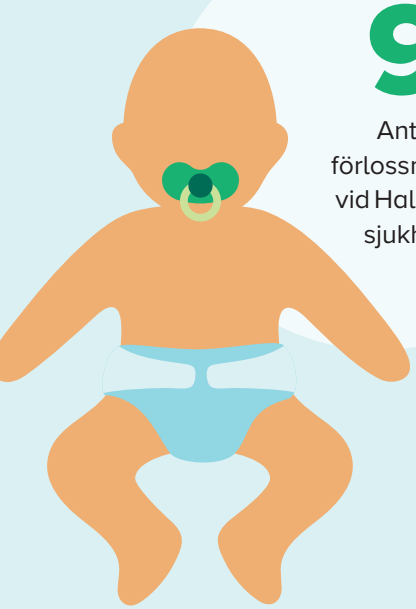
Framtagande av nästa regionala kulturstrategi och kulturplan har pågått under 2023. Ett viktigt steg för att utveckla det halländska kulturlivet har varit implementering av de nya formerna för kulturstöd. För att främja konkurrenskraft i regionen har Region Halland arbetat med såväl breda insatser för att stärka det regionala stödsystemet som med policystrategin Smart specialisering.

Handlingsplan för klimat- och miljöarbete i Region Halland

Handlingsplan för Region Hallands interna klimat- och miljöarbete 2023–2026 har fastställts av regiondirektören, med syfte att utgöra en ram för fokuserat utvecklingsarbete och bidra till minskad klimatpåverkan samt hållbar resursanvändning inom Region Hallands egna verksamheter. Avseende miljöindikatorer har Region Halland fortsatt en jämförelsevis låg placering nationellt. Mätbara resultat av flera åtgärder som vidtagits under 2023 kommer att visa sig först nästa år.

En dag i Region Halland 2023

***antalet per dag grundar sig på 365 dagar per år, det vill säga antalet divideras med 365. Undantag de verksamheter som enbart har verksamhet vardagar där istället 260 dagar per år används. Kulturutbudet utförs cirka 150 dagar per år och divideras därför med detta antal dagar.**

9

Antal förlossningar vid Hallands sjukhus

158

Antal ambulansuppdrag

1 359

Antal öppenvårdsbesök på Hallands sjukhus

399

Hallands sjukhus har i snitt 399 inneliggande patienter (på morgonen)

2 934

Antal besök på vårdcentraler

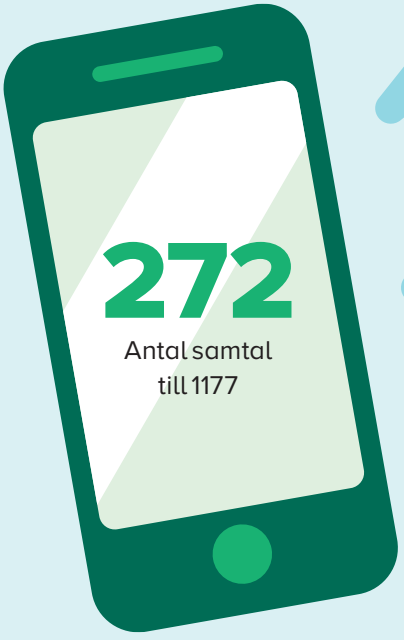
585

Antal öppenvårdsbesök inom psykiatrin

225

Antal undersökningar i Folktandvården Halland

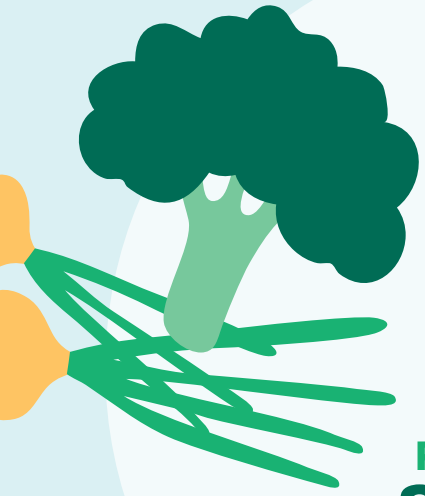
272

Antal samtal till 1177

540

Antal röntgen-undersökningar

1 100

Antal måltider (patienter)

600

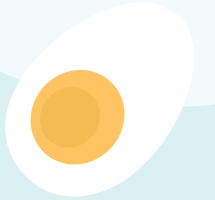
Antal måltider (restauranger)

Potatis
80 kg

Färskt kött
40 kg

Färska grönsaker
51 kg

Ägg
44 kg

30 108

Antal resor med Hallandstrafiken (buss)

21 213

Antal resor med Hallandstrafiken (tåg)

171 800

Städ och Vårdnära service städar dagligen en yta om cirka 171 800 kvadratmeter, vilket motsvarar cirka 25 hela fotbollsplaner.

215

Deltagare i subventionerat kulturutbud för barn och unga

107

Deltagare subventionerade kulturarrangemang för boende i kommunal omsorgsverksamhet

6

Antal subventionerade kulturarrangemang för boende i kommunal omsorgsverksamhet

Emmaljunga

Foto: Anders Andersson

Förvaltnings-berättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Från 2023 bedrivs kollektivtrafiken i förvaltningsform och ingår då i regionen. Då Hallandstrafikens verksamhet inte längre bedrivs i det helägda dotterbolaget, Hallandstrafiken AB, upprättas inga sammanställda räkenskaper från och med 2023 och ingen regionkoncern redovisas.

Regionen redovisar ett positivt resultat på 260 mnkr för verksamhetsåret 2023. Jämfört med föregående år har regionens resultat försämrats med 616 mnkr. Om vi bortser från orealiserade finansiella posters påverkan så har regionens resultat i stället försämrats med 1 228 mnkr. De största förklaringsposterna är ökade pensionskostnader och räntekostnader för pensioner, minskning av riktade statsbidragsintäkter samt ökade kostnader för slutenvård inom Hallands sjukhus. Regionens soliditet inklusive pensionsförpliktelser har försvagats med 2,8 procentenheter jämfört med föregående år, men betraktat över den senaste femårsperioden har trenden varit positiv och soliditeten har stärkts med 26,8 procentenheter. Ingen region ändrade skattesatsen under 2023 och medelskattesatsen i riket är oförändrad på 11,57 kronor. Region Halland har den sjunde lägsta skattesatsen i riket. Regionen har en redovisningsmässig finansiell leasingskuld uppgående till 556 mnkr, däremot har regionen ingen extern låneskuld. Antalet snittanställda i regionen har under de senaste fem åren ökat med 647 anställda eller 7,8 procent, vilket är högre än den procentuella befolkningsökningen i Halland som uppgår till 3,0 procent. Om vi exkluderar effekten av organisationsförändringen för kollektivtrafiken har antalet snittanställda under de senaste fem åren ökat med 556 anställda eller 6,7 procent.

Regionen						
	Enhet	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Invånare i Halland	Antal	333 848	336 748	340 243	342 805	343 746
Skattesats Region Halland	Kr	10,82	11,40	11,40	11,40	11,40
Medelskattesats regioner	Kr	11,55	11,56	11,56	11,56	11,57
Verksamhetens intäkter	Mnkr	1 881	2 274	2 773	2 386	2 815
Verksamhetens kostnader	Mnkr	-11 439	-12 176	-12 815	-13 056	-15 062
Årets resultat	Mnkr	273	766	1 304	876	260
Årets resultat exkl. orealiserade poster	Mnkr	84	818	1 195	1 241	13
Soliditet (blandmodellen)	%	34,8	37,9	43,1	47,5	42,5
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser	%	-4,9	5,7	16,0	24,7	21,9
Investeringar (netto)	Mnkr	393	580	753	704	708
Självfinansieringsgrad	%	105	198	216	232	67
Långfristig låneskuld	Mnkr	0	0	0	0	0
Långfristig leasingskuld	Mnkr	8	5	5	6	556
Antal snittanställda	Antal	8 337	8 375	8 541	8 685	8 984

Not. Långfristig leasingskuld. Från och med 2023 redovisas externa hyror som finansiell leasing enligt RKR R5.

Teater Halland AB

	Enhet	2019	2020	2021	2022	2023
Årets resultat	Mnkr	0	0	0	0	0
Omsättning	Mnkr	17	23	25	29	28
därav från regionen	Mnkr	9	13	12	16	14
Soliditet	%	34	32	33	35	35
Antal snittanställda	Antal	16	23	25	35	27

Hallandstrafiken AB

	Enhet	2019	2020	2021	2022
Årets resultat	Mnkr	15	163	0	20
Omsättning	Mnkr	1 344	1 488	1 279	1 476
därav driftbidrag från regionen	Mnkr	474	857	616	539
Soliditet	%	42	63	65	67
Antal snittanställda	Antal	85	86	84	87

Regionkoncernen

	Enhet	2019	2020	2021	2022
Verksamhetens intäkter	Mnkr	2 590	2 760	3 274	3 124
Verksamhetens kostnader	Mnkr	-12 113	-12 477	-13 268	-13 751
Årets resultat	Mnkr	288	930	1 328	896
Årets resultat exkl. orealiserade poster	Mnkr	99	982	1 218	1 261
Soliditet (blandmodellen)	%	34,7	39,6	44,4	49,1
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser	%	-4,3	7,7	17,7	26,4
Investeringar (netto)	Mnkr	414	620	774	720
Självfinansieringsgrad	%	107	218	216	231
Långfristig låneskuld	Mnkr	0	0	0	0
Antal snittanställda	Antal	8 438	8 484	8 650	8 807

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

För att förstå Region Hallands resultat och ställning är det viktigt att ha kunskap om eventuella risker, såväl externa, som interna, som kan påverka koncernen.

Utmaningar med kompetensförsörjning när färre ska vårda fler

Sverige tillhör de fyra länder inom EU som har flest läkare och sjuksköterskor i relation till befolkningens storlek. Trots att bemanningen av svensk hälso- och sjukvård hävdar sig väl ur ett internationellt perspektiv är tillgången till rätt kompetens den enskilda faktor som mest begränsar förmågan att stärka tillgängligheten till vården. Flertalet regioner och kommuner har ekonomiska utmaningar och måste spara, samtidigt som de behöver rekrytera och behålla kompetent arbetskraft. Alla regioner har kommit överens om att minska hyrbemanningen i förhoppningen om att fler återvänder till en anställning i regionerna och på så sätt få lägre kostnader. Den demografiska utvecklingen framöver kommer att göra det svårare att kompetensförsörja vård och omsorg. Fram till 2031 kommer det demografiskt betingade arbetskraftsbehovet öka med 9 procent inom hälso- och sjukvården. Utöver det behövs ersättningsrekrytering för pensionsavgångar. Kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen är betydelsefull för tillgängligheten inom hälso- och sjukvården. Om regionens vårdplatser ska kunna användas på ett effektivt sätt, så är den kommunala hälso- och sjukvårdens kapacitet att ta hem patienter en viktig faktor. Kanske behöver tillhandahållandet av välfärdens tjänster ske på andra sätt än i dag, bland annat genom att använda digital teknik och att medarbetarnas kompetens används på nya sätt.

Skatteintäkterna en motor för välfärdsuppdraget

Regionens största intäktskälla är regionskatten som står för 64 procent av de externa intäkterna. Detta innebär att skatteintäkternas utveckling har en avgörande betydelse för regionens ekonomi. Antalet arbetade timmar är basen i regionens skatteunderlag. En försvagad konjunktur med en minskning av antalet arbetade timmar i samhället påverkar utvecklingen av skatteunderlaget. Samtidigt påverkas skatteunderlaget även av utvecklingen för löner, pensioner och beskattningsbara transfereringar. Svensk ekonomi drabbas hårt både av inflationen och den pågående inflationsbekämpningen. Prisökningar och räntehöjningar påverkar alla sektorer i ekonomin. Region Halland har i dagsläget ingen långfristig låneskuld och påverkas därför inte i någon större omfattning av ökade räntor. Konjunkturnedgången väntas inom kort ge ett allt större avtryck också på arbetsmarknaden. Nästa år beräknas arbetslösheten stiga till 8,6 procent. Liksom övriga sektorer drabbas kommunsektorn av den höga inflationen, de höga räntekostnaderna och den allt svagare konjunkturen. Skatteunderlaget sjunker ordentligt i reala termer 2023 och 2024, vilket beräknas medföra en varaktig dämpning av kommunsektorns köpkraft. En förhoppning många har är att lågkonjunkturen är tillfällig och att resultaten förbättras när ekonomin vänder. En risk är att inflationen och lågkonjunkturen inte ger med sig i den takt som många konjunkturbedömare räknat med. Av det skälet är det viktigt att ha beredskap för andra scenarier.

Stärkt hållbarhet i osäkra tider

I ett alltmer ansträngt ekonomiskt läge i Sverige och globalt är det än viktigare att bedriva hållbarhetsarbetet systematiskt, för att minska risker för människor och miljö. Det är billigare och mer effektivt att förebygga skador på såväl ekosystemen som människors hälsa än att reparera dem. Behovet att stärka genomförandekraften i grön omställning och att öka takten mot minsta möjliga klimatpåverkan är fortfarande lika viktigt oavsett ekonomiskt läge. Det krävs en ökad förmåga att använda det ansträngda läget som drivkraft och därmed beakta hållbarhetsaspekter tidigt i alla regionens processer, för att minska risken för kostsamma insatser senare. Ökad helhetssyn och nära samarbete mellan olika verksamheter kan skapa effektivare arbetssätt och vara ett sätt att hantera målkonflikter och dra nytta av de synergier som finns. Detta bidrar till en mer samlad bild och mer kostnadseffektiva insatser, där möjligheter till besparingar också är en viktig del i arbetet för hållbar resursanvändning och minskad klimatpåverkan.

Högre krav på regionens robusthet

Samhällsutvecklingen med ökat hot och hat märks även i regionens verksamheter där förtroendevalda och tjänstepersoner blir utsatta i varierande grad. Detta medför ökade kostnader för olika typer av bevakningsinsatser, men också ökade behov av investeringar i fastigheternas fysiska säkerhet, såsom skalskydd, lås och larm med mera. Den säkerhetspolitiska utvecklingen i vår omvärld påverkar vårt arbete med krisberedskap och robusthet. Nationella styrningar pekar på behovet av robusthetshöjande åtgärder för att vi ska kunna upprätthålla våra verksamheter i samband med samhällsstörningar. Det handlar om omfattande fastighetsinvesteringar för att åstadkomma robusthet. En annan åtgärd för att öka robustheten är arbetet med försörjningsberedskap och lagerhållning. Ett urval kritiska produkter ska lagerhållas i en respektive tre månader vilket ställer krav på investeringar i såväl lokaler som IT-system.

En orolig omvärld påverkar leveranser och avtal

Kriget i Ukraina, pandemin, det försämrade säkerhetsläget samt den ekonomiska utvecklingen har tydligt påverkat regionens inköp. En omedelbar följd av utvecklingen är att förutsättningarna för leverans av många ingångna avtal har förändrats, antingen till följd av att behoven har ändrats eller på grund av fördyringar och andra utmaningar för leverantörerna. Den under året svaga växelkursen och fortsatta osäkerheter påverkar kostnadsutvecklingen i både nya och ingångna avtal. Bedömningen är att det fortsatt råder osäkerhet och störningar i leveranskedjor, vilket påverkar både leveransförmåga hos leverantörer och risk för ökade kostnader.

Innovation med ansvar inom digitalisering och AI

Digitalisering och AI är två kraftfulla drivkrafter för innovation och utveckling i många sektorer, inklusive den offentliga sektorn. De erbjuder stora möjligheter att förbättra effektiviteten, kvaliteten och tillgängligheten av tjänster och verksamheter. Samtidigt medför de också nya utmaningar och risker som måste hanteras på ett ansvarsfullt och etiskt sätt. Några av de risker som digitalisering och AI kan innebära är:

- **Säkerhetsrisker:** Digitalisering och AI ökar beroendet av data och system som kan vara sårbara för cyberattacker, sabotage eller obehörig åtkomst. Detta kan leda till integritetskränkningar, informationsläckor, funktionsstörningar eller skador på personer, egendom eller miljö. För att förebygga och hantera dessa risker krävs höga säkerhetsstandarder, robusta skyddsåtgärder och kontinuerlig övervakning.

- **Diskrimineringsrisker:** AI bygger på data som tränar styrmodellerna som genererar resultat och beslut. Om dessa data är snedvridna, ofullständiga eller felaktiga kan det leda till att AI förstärker eller skapar diskriminering, fördomar eller orättvisor mot vissa grupper eller individer. För att undvika och motverka dessa risker krävs god datakvalitet, rättvis datarepresentation och transparens i AI-processerna.

- **Etiska risker:** AI kan påverka människors liv, rättigheter och värderingar på djupgående sätt. Det kan uppstå etiska dilemman eller konflikter mellan olika intressen, normer eller principer. Till exempel kan AI utmana människors autonomi, ansvar, värdighet eller integritet. För att hantera dessa risker krävs etiska riktlinjer, regler och gränser för AI-användningen.

I vårt ansvar som region ingår att identifiera, bedöma och minimera dessa risker, samt att följa lagar, regler och standarder som gäller för vår verksamhet. Vi strävar efter att använda digitalisering och AI på ett sätt som främjar det allmänna intresset, respekterar mänskliga rättigheter och bidrar till en hållbar utveckling. Vi är också öppna och transparenta om våra digitaliserings- och AI-initiativ, och vi involverar våra intressenter och medborgare i dialog och samverkan. Genom att göra detta hoppas vi att skapa förtroende, legitimitet och acceptans för vår digitalisering och AI.

Fastighetsbestånd med stora investeringsbehov

Risken utgår från att regionen har gamla lokaler som delvis har ett stort renoveringsbehov och delvis i alla delar inte är anpassade för framtidens hälso- och sjukvård. Detta leder till stora investerings-

Finansiella risker

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Kredit- och likviditetsrisk	Placerad likviditet går förlorad	Den regionala koncernen	- Placeringspolicy - Placeringsriktlinjer - Värdepapper med god rating - Löptider som matchar framtida likviditetsutflöde
Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar	Värdenedgång påverkar regionens långsiktiga betalningsförmåga	Den regionala koncernen	- Placeringspolicy - Placeringsriktlinjer - Begränsningar av riskfyllda placeringar

och finansieringsbehov som är osäkra både vad gäller storlek och när i tiden de förväntas uppstå. Region Halland är i slutskedet att färdigställa en lokalförsörjningsplan, där både fastighetstekniska behov och verksamhetsbehov prioriteras långsiktigt tillsammans. Investeringsplanen blir därför långsiktig för att säkerställa ändamålsenliga lokaler för hälso- och sjukvården.

Finansiella risker

Den av regionfullmäktige beslutade finanspolicyn, med tillhörande riktlinje, innehåller regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten och är exponerad för främst följande finansiella risker: kredit- och likviditetsrisk samt marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar. Regionen har tre olika förvaltningar av sina medel, med olika förutsättningar. Dessa är likviditetsförvaltningen (kort sikt), medelsförvaltningen (medellång sikt) och pensionsförvaltningen (lång sikt).

Kredit- och likviditetsrisk

I riktlinjerna anges vilka kreditrisker regionen får ta samt vilka emittenter[1)] och motparter som regionen får använda sig av. Det är främst värdepapper utgivna av Kommuninvest, svenska staten, kommuner, regioner och dess helägda dotterbolag som placering sker i. Placeringar kan även ske mot emmitenter med god kreditrating. Endast 15 procent av kapitalet får investeras i värdepapper under investmentgrade (BBB-) eller utan officiell rating. Placeringar ska göras i värdepapper med löptider som motsvarar syftet för respektive portfölj/förvaltning, vilket inte ska vara längre än prognostiserat framtida utflöde av likviditet.

Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar

Enligt finanspolicyn får finansiella placeringar göras i medelsförvaltningen och pensionsförvaltningen i såväl räntebärande värdepapper som i aktier. I pensionsförvaltningen ska andelen aktier i normalläget motsvara 40 procent av portföljens värde, men kan som mest uppgå till 50 procent. Per den 31 december 2023 bestod regionens finansiella placeringar till 42 procent av aktier (marknadsvärde) och resterande del av räntebärande värdepapper. När aktieandelen överstiger 50 procent ska reallokering ske av portföljen. I medelsförvaltningen ska andelen aktier i normalläget motsvara 10 procent av portföljens värde, men kan som mest uppgå till 15 procent. Per den 31 december 2023 bestod regionens finansiella placeringar till 4 procent av aktier (marknadsvärde) och resterande del av räntebärande värdepapper. När aktieandelen överstiger 15 procent ska reallokering ske av portföljen. Risken i respektive portfölj anses som låg. Se även tabellen Likvida medel delposter, under rubriken *Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning*.

[1)] På finansmarknaden är det vanligt att ett bolag eller annan aktör som ger ut aktier eller andra värdepapper kallas emittent, vilket alltså betyder utgivare eller utfärdare av ett värdepapper eller finansiellt instrument.

Pensionsförpliktelser

Regionens pensionsåtagande uppgår till 7 931 mnkr (7 141 mnkr). För att möta kommande pensionsutbetalningar för pensionsförpliktelsen har regionen avsatt medel i en placeringsportfölj. Portföljens marknadsvärde uppgick till 2 176 mnkr (1 982 mnkr) vid årsskiftet. Orealiserade vinster uppgår till 239 mnkr. Pensionsförpliktelsen redovisas sedan 1998 enligt den så kallade blandmodellen där intjänande före 1998 inte skuldförs, utan redovisas som ansvarsförbindelse vilken uppgår till 2 961 mnkr.

Pensionsförpliktelser (mnkr)

	2022	2023
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen		
Avsättning inklusive särskild löneskatt	4 195	4 970
Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	2 945	2 961
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	-	-
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-	-
Summa pensionsförpliktelser	**7 141**	**7 931**
Förvaltade pensionsmedel – marknadsvärde		
Totalt pensionsförsäkringskapital	-	-
varav överskottsmedel	-	-
Totalt kapital pensionsstiftelse	-	-
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)	1 982	2 176
Summa förvaltade pensionsmedel	**1 982**	**2 176**
Finansiering		
Återlånade medel	5 159	5 755
Konsolideringsgrad	27,8%	27,4%

Styrning och uppföljning av den regionala verksamheten

Under 2019 fastställde regionstyrelsen *Riktlinje för planering och uppföljning*, vilken anger ramarna för hur styrningen ska ske inom Region Halland. Syftet med riktlinjen är att beskriva hur regionfullmäktiges beslut omsätts i praktiken, samt hur arbetet med planering, genomförande och uppföljning ska ske för att säkerställa:

- Förutsättningar för en god livskvalitet hos invånarna
- Att regionfullmäktiges mål och ambitioner uppnås
- Att lagstiftning och intern styrning efterlevs
- En styrning med fokus på verksamheternas syfte
- En god ekonomisk hushållning

Utgångspunkten för planering och uppföljning är regionens övergripande vision och värdegrund samt statlig och övrig regional styrning. Dessa delar utgör grunden i verksamhetens uppdrag. För att utveckla Halland och regionens verksamhet konkretiseras, utifrån strategierna, vilka fokusområden som ska prioriteras. Finansiella mål och resursfördelning anger de ekonomiska förutsättningarna för att genomföra och utveckla verksamheten i riktning mot de långsiktiga strategierna.

Regionstyrelsen har ett ansvar för helheten när det gäller att samordna nämndernas insatser med syfte att nå regionfullmäktiges mål och ambitioner. Regionstyrelsen utövar sin uppsiktsplikt över nämnderna genom att erhålla en överblick över alla verksamhetsplaner. Utifrån de mål och indikatorer som konkretiserats i nämndens/styrelsens verksamhetsplan skapas aktiviteter och åtgärder som ska planeras och tidsättas med ett tydligt ansvar. Innehållet i verksamhetsplanen ska löpande stämmas av och analyseras för att säkerställa genomförandet av både verksamhetens uppdrag och utvecklingsarbetet.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen ska en region ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Det är regionfullmäktige som beslutar om finansiella mål och mål för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För att bedöma huruvida Region Halland uppfyller kraven på god ekonomisk hushållning behöver resursåtgången värderas tillsammans med verksamhetens måluppfyllelse.

I Mål och budget 2023 har regionfullmäktige beslutat om sju fokusområden med tillhörande mål. Ett fokusområde för Region Halland är ett område som bedöms ha betydande påverkan för att på kort och medellång sikt bidra till att uppnå våra övergripande, långsiktiga strategier. Mål och budget 2023 innehåller även tre finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

I utvärderingen av god ekonomisk hushållning beaktas både utfallet för fokusområdena och de finansiella målen.

Foto: Anders Andersson

Årets fokusområden och mål enligt Mål och budget 2023

Fokusområden	Mål	Måluppfyllelse
Accelerera digital transformation Uppfylls delvis	Smartare och enklare vardag för medarbetare och beslutsfattare	Uppfylls delvis
	Informationsdrivna verksamheter	Uppfylls
	Stärkt innovationskraft och digital samverkan med externa aktörer	Uppfylls
Attraktiva och hållbara livsmiljöer Uppfylls delvis	Bidra till god tillgänglighet till arbete, studier och samhällsservice, digitalt såväl som fysiskt	Uppfylls
	Bidra till god tillgång till boende, kollektivtrafik, kultur och service	Uppfylls
	Bidra till en minskad klimatpåverkan	Uppfylls delvis
	Bidra till en hållbar resursanvändning	Uppfylls delvis
Förnyelseförmåga och konkurrenskraft Uppfylls	Bidra till att stärka det regionala näringslivets innovationskapacitet	Uppfylls
	Positionera regionen för att attrahera etableringar, besökare och kompetenser	Uppfylls
	Stärka det regionala ledarskapet och bidra till positiva förflyttningar inom näringslivet	Uppfylls
Utbildning, kompetens och jämlik hälsa Uppfylls	Bidra till en god kompetensförsörjning i regionen	Uppfylls
	Bedriva ett aktivt jämställdhetsarbete	Uppfylls
	Bidra till en god hälsa i befolkningen och minskade hälsoskillnader	Uppfylls
En robust kultursektor Uppfylls delvis	Bidra till en mer robust kultursektor	Uppfylls
Nära och sammanhållen vård Uppfylls delvis	Vidareutveckla den nära vården	Uppfylls
	Förbättra regionens tillgänglighet till vård över lag samt med särskilt fokus på barn- och ungdomspsykiatrin	Uppfylls delvis
	Öka användandet av digitala verktyg och besöksformer	Uppfylls delvis
	Utveckla samverkan med kommunerna kring in- och utskrivning av äldre/multisjuka vid slutenvård	Uppfylls delvis
Styrning utifrån kunskap och kvalitet inom hälso- och sjukvård Uppfylls	Säkerställa implementering och uppföljning av personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp	Uppfylls delvis
	Öka måluppfyllnaden för standardiserade vårdförlopp (SVF)	Uppfylls delvis
	Förbereda införandet av framtidens vårdinformationsstöd	Uppfylls
	Systematisera patientsäkerhetsarbetet utifrån den regionala handlingsplanen	Uppfylls
	Förbättra tillgängligheten till hjärtsjukvård samt resultatet för de kvalitetsindikatorer där Halland ligger under rikssnitt	Uppfylls
	Säkerställa implementering och uppföljning av tarmcancerscreening	Uppfylls
	Etablera en ny läkarutbildningsstruktur för bastjänstgöring och specialistutbildning	Uppfylls delvis

Accelerera digital transformation

Uppfylls delvis

Regionen bedöms delvis nå måluppfyllelse inom fokusområdet. Bedömningen baseras på att utvecklingsarbetet, som inom fokusområdet är omfattande och stort, till stor del bedöms gå framåt i takt och resultat utifrån vad som är rimligt att förvänta sig, men att hårdare prioriteringar än önskat varit nödvändiga till förmån för det omfattande införandearbetet med regionens nya vårdinformationsstöd. Potentialen inom utvecklingsområdet är fortfarande stor efter verksamhetsårets utgång.

Smartare och enklare vardag för medarbetare och beslutsfattare

Uppfylls delvis

I syfte att uppnå målet arbetar regionen med olika aktiviteter och perspektiv som på både kort och lång sikt hjälper oss framåt i vardagen. Ambitionen att skapa en smart och enkel vardag för våra medarbetare och beslutsfattare är realistisk, men det krävs en hel del grundarbete för att nå modern standard. Dessutom sker den tekniska utvecklingen snabbt, vilket resulterar i att ny teknik snabbt introduceras på marknaden och det skapas högre förväntningar hos regionens användare. För att kunna använda många av de moderna verktyg och funktioner som finns, krävs således tekniska förutsättningar som kan omhänderta verktygen. Under 2023 har regionen därför gjort stora satsningar på att bygga den robusthet som krävs för att kunna öka antalet digitala verktyg och ta hem de nyttoeffekter som digitaliseringen medför.

Exempelvis har mycket kraft lagts på genomförande av säkerhetsåtgärder för att skydda regionens nätverk, mail och webbsidor. Även förstärkning av den fasta och trådlösa internettäckningen i sjukhusens lokaler, såsom vid huvudentré och på vårdavdelningar har genomförts. En mer robust internetanslutning möjliggör för införande och användande av digitala tjänster såsom patienters självincheckning via mobilen, eller genomförande av enklare beställningar av patientmåltider på avdelningarna. Det har även skapats fler digitala kanaler, till exempel chatt inom närsjukvården, för att ge hallänningarna enklare kontaktvägar till vården och snabbare service genom att köerna minskar. Även antalet automatiseringar av administrativa arbetsuppgifter inom regionens verksamheter ökar, som visar på god kvalitet i genomförandet och markanta tidsbesparingar. Exempelvis har det med hjälp av automatisering av vanliga administrativa processer inom Ambulans, diagnostik och hälsa, sparats över 630 arbetstimmar i månaden. Detta ger möjligheter till att medarbetare och chefer kan arbeta smartare och lägga tiden på sådant som gynnar hallänningarna mest.

Likaså pågår fortsatt arbete med att stärka användares digitala helhetsupplevelser. Mycket arbete har skett för att skapa effektivare arbetsflöden av till exempel ärenden till servicedesk som går via flera avdelningar och förvaltningar. Supportflödet blir gradvis mer effektivt och regionen arbetar kontinuerligt för en snabbare och bättre service till användarna. Det är ett stort arbete eftersom många verksamheter behöver samarbeta, men där det arbetas för fullt för att möta våra användares nya behov, sammanhang och krav som supportverksamhet. Inom ramen för detta arbete jobbar även regionen med att göra det enklare att logga in i olika system och signera administrativa processer digitalt, utan att rucka på säkerheten. Likaså har regionen infört ett nytt IT-stödsystem som hanterar intranät och ledningssystem, då det fanns stort behov av att byta plattform. Den nya lösningen är således temporär men det är ett steg framåt mot en mer modern och enkel användarvy för regionens medarbetare och chefer, som även gör det lättare att hitta dokument och ta del av nyhetsflödet för intern kommunikation.

Hallandstrafikens övergång till Region Halland som förvaltning har präglat året. Med ett numera huvudansvar för Hallandstrafikens IT-system kan Region Halland dra nytta av den samlade kraften av kompetens, kunskap och sammanhang. Framgångsrika exempel syns särskilt inom Hallandstrafikens biljett- och betalsystem där kraftsamlingen av kompetens bidrar till både effektivare, smartare och bättre lösningar för våra hallänningar i kollektivtrafiken. Arbete kvarstår att integrera Hallandstrafiken fullt i regionens IT-miljö, vilket

kräver såväl långsiktigt arbete som strategiska vägval vilket fortsätter under 2024.

Det råder dock ingen tvekan om att regionen, parallellt med robusthet, även driver några av sina största digitaliseringsprojekt någonsin. Arbetet med vård- och patientlösningen Cosmic samt utveckling och införandet av det nya schema- och bemanningssystemet Tessa, testar regionens förmåga att driva digital transformation på riktigt. Projekten är stora och komplexa och kräver samverkan såväl nationellt som inom hela regionen.

Införandet av Tessa sker i olika etapper, där förvaltningar med störst förväntad effekt prioriteras först, vilket ger vårdförvaltningarna ett försprång. Över 1 600 användare är nu inne i systemet och tydliga förbättringar synliggörs redan i vårdverksamheternas schemaplanering. Systemet underlättar exempelvis genom snabbare och mer automatiserad planering, visualiseringar och lösningar som förenklar frågor kring bemanning. Behovet och intresset är stort och Tessa börjar nu bli ett uppskattat arbetsverktyg där nyttohemtagningen sker snabbt. I övrigt pågår ett flertal projekt som alla bidrar till att Region Hallands medarbetare, beslutsfattare och i sin tur invånare får en bättre, snabbare och mer effektiv service. AI (artificiell intelligens) är till exempel en revolution som redan har påverkat och kommer att påverka regionens arbetsvardag, vilket kräver såväl strategiskt som operativt fokus framöver. Exempelvis används AI på flera ställen inom vården och snart för att upptäcka bröstcancer, genom att träna datorteknik så att den kan upptäcka avvikelser från friska vävnader. Mer fokus på detta kommer att prägla de kommande åren inom smartare och enklare vardag.

Informationsdrivna verksamheter

▲ Uppfylls

Informationsdriven vård innebär att bedriva och utveckla vården så faktabaserat och patientcentrerat som möjligt, genom att med stöd av både enkla och avancerade verktyg systematiskt nyttiggöra all den data som finns – i egen verksamhet och över organisations- och ämnesgränser – för ökad effekt av vårdens insatser både som system och i det individuella patientmötet. Regionkontoret utgör en sammanhållande nod för informationsdrivet arbete, hälsoinnovation och AI inom Region Halland, och sedan hösten 2022 pågår ett förvaltningsgemensamt arbete med att skapa en struktur för detta. Arbetet innebär att stärka kopplingen mellan forskning, innovation och vårdverksamhet inom regionen samt till näringsliv, akademi och statliga aktörer. Arbetet med pilotprojekt inom bland annat njursvikt och hjärtflimmer fortgår och exempelvis har Region Halland upphandlat ett beslutsstödsystem för läkare och sjuksköterskor som nu integreras i närsjukvården. Beslutsstödsystemet läser in aktuell journal vid patientbesöket och flaggar om det finns något som vårdpersonalen bör vara observant kring utifrån rådande riktlinjer. Vidare har Region Hallands deltagande i strategiskt viktiga forskningsprojekt med Högskolan i Halmstad fortsatt stärkts, genom tydlig koordinering från Regionkontoret och bred förankring hos vårdförvaltningarna.

För att göra data mer tillgänglig och användbar för verksamhets- och samhällsutveckling har samarbetet mellan forskning, innovation och hälso- och sjukvårdsverksamhet stärkts både inom regionen och i relation till andra aktörer. Dessutom har arbetet med GIS (geografiska informationssystem) utvecklats för att bland annat stödja den regionala fysiska planeringen.

Under året har en förstudie och konceptvalidering om patientdata i molntjänster genomförts i samverkan med nationella och internationella aktörer. Förstudien visar att förändrad lagstiftning och avtal mellan EU och USA gör det möjligt för Region Halland att utforska publika molntjänster. Prestanda och funktionalitet i dessa molntjänster kan ha stor påverkan på den framtida utvecklingen av AI och informationsdriven vård.

Stärkt innovationskraft och digital samverkan med externa aktörer

▲ Uppfylls

Region Halland fortsätter att stärka sin position som nytänkande, innovationsrika och medskapare av nutida och framtida digitalisering, såväl i lokala,

som nationella och internationella sammanhang. Genom nätverk, kunskaps- och erfarenhetsbyte samt omvärldsbevakning skapas bättre kunskap och kraft för att tillsammans accelerera digital transformation.

Regionen är viktiga samarbetspartners i nationella sammanhang med AI Sweden, SLIT (nätverk av regioners IT-direktörer) samt genom sitt framgångsrika ordförandeskap i Sussa, som både lyfter Halland som en kunskapsorganisation och en proaktiv samarbetspartner i vårdsverige. Dessutom är regionen aktiva partners i den internationellt ledande organisationen för IT – Gartner – där även Hallands kompetens och expertis lyfts som gott exempel inom AI-området. Under 2023 tog regionen ledarskapet i utvecklingen av en offentlig digital assistent i offentliga Sverige, som är ett unikt samarbete med AI Sweden där tre regioner och två kommuner i Sverige deltar. Tillsammans utvecklas en gemensam språkmodell som ska underlätta mycket av det administrera arbetet.

Lokalt sett fortsätter regionen att leda nätverket med IT- och digitaliseringsverksamheterna tillsammans med de halländska kommunerna. I detta forum har stora framsteg gjorts, där Halland arbetar alltmer tillsammans. Några exempel på gemensamma kunskapsområden är artificiell intelligens, metoder för verksamhetsutveckling, IT-säkerhet, införandet av nationella digitala prov i Sverige och säker digital kommunikation som handlar om att kunna skicka känsligt material digitalt på ett säkert sätt. Dessa områden är omfattande och kräver att vi tillsammans samlas för kunskap, erfarenheter och framgång.

Regionens samarbete med akademin har även tydliggjorts och stärkts upp, framför allt kopplat till områden såsom IT, digitalisering och hälsoinnovation. Inom dessa områden har regionen gått från att ha varit inaktiva samarbetspartners, till aktiva medskapare i Hallands utbildning och kompetens, exempelvis inom IT-säkerhet och IT-infrastruktur samt hälsoinnovation och IT-projektledning. Även ökat samarbete med grundskolan har intensifierats, där regionen är aktiva i såväl programledning, studentinvolvering och ambassadörer för Hallands framtida arbetsgivare inom IT- och digitaliseringsområdet.

Att vara medskapare i Sveriges utveckling positionerar inte bara Halland som en innovationsarena utan bidrar till att regionen fortsätter sin utveckling som en modern organisation i framkant, där vi tar vårt samhällsansvar för digitaliseringens Sverige, vilket i sin tur ger våra invånare och användare modern och tillämpad service.

Attraktiva och hållbara livsmiljöer

■ Uppfylls delvis

Utifrån de fastställda indikatorerna och det utvecklingsarbete som beskrivs nedan görs bedömningen att regionen delvis når måluppfyllelse inom fokusområdet.

Halland är fortsatt en av landets mest attraktiva boenderegioner. Men länets position har försämrats i förhållande till andra regioner. Under 2023 har Halland det fjärde högsta inrikes flyttnettot, att jämföra med föregående år då regionen låg på en andraplats i riket. Men befolkningen ökar alltjämt, om än i lägre takt än tidigare. Befolkningstillväxten skapar på många sätt goda utvecklingsförutsättningar för regionen, men det är viktigt att växa hållbart. Som transportintensiv region är det särskilt angeläget att minska utsläppen från transportsektorn. De senaste mätningarna visar att utsläppen inom transportsektorn har ökat i Halland, efter att tidigare minskat kraftigt till följd av förändrade resvanor under pandemin.

Elproduktionen från Region Hallands befintliga solceller minskade på grund av att vädret inte var lika gynnsamt som under 2022 och att nyinstallerade solceller kom i drift sent på året.

I Mål och budget 2023 anges ambitionerna med fokusområdet. Utpekade områden har bland annat varit att påbörja framtagande av en regional fysisk plan, digitalt och fysiskt infrastruktursystem samt kollektivtrafik. Fokusområdet omfattar såväl det arbete Region Halland gör för att minska klimat- och miljöpåverkan i Hallands län som helhet, såväl som det arbete som görs inom regionens egna verksamheter. Ambitionerna för Region Hallands eget klimat- och miljöarbete anges i *Handlingsplan för Region Hallands interna klimat- och miljöarbete 2023–2026* och dessa ambitioner utgjorde en grund för 2023 års planering. En mer utförlig beskrivning av åtgärder och resultat avseende det interna klimat- och miljöarbetet redovisas under kapitlet *Miljöredovisning 2023*. Nedan följer en summering av det arbete Region Halland gör för att främja en attraktiv och hållbar livsmiljö.

Bidra till god tillgänglighet till arbete, studier och samhällsservice, digitalt såväl som fysiskt

▲ Uppfylls

Regeringskansliet initierade under våren ett samråd om den framtida konnektivitetspolitiken. Region Halland lämnade ett yttrande på regeringens initiativ som sedan utgjort en grund för det fortsatta arbetet inom området. Bland annat har det påbörjats en behov- och systemanalys om den framtida infrastrukturen för digital konnektivitet i Halland. Framtagandet av analysen kommer att pågå till 2025.

Region Halland upprätthåller funktionen som regional bredbandskoordinator. I årets omgång av bredbandsstödet beviljades Hallands nätägare stöd till nio utbyggnadsprojekt, till en sammanlagd summa av 18 585 712 kr. Totalt omfattar utbyggnadsprojekten 172 byggnader, varav 39 är fritidshus. Stödsumman är den högsta hittills med nuvarande stödmodell.

Genomförandet av Regionalt trafikförsörjningsprogram har fortgått enligt plan under året. Principerna i trafikförsörjningsprogrammet kvarstår som oförändrade, vilket innebär att de befintliga riktlinjerna och målen fortsätter att följas. Förberedelsearbetet för revideringen av Regionalt trafikförsörjningsprogram har fortsatt under året och utredningar som ska ligga till grund för revideringen fortsätter under 2024. Under december har ett beslutsförslag om förlängning av trafikförsörjningsprogrammets giltighetstid tagits fram. Förlängning föreslås till och med år 2026 och beslut väntas under 2024.

Under året har arbetet med påverkan inför en ny planomgång för transportinfrastrukturen påbörjats. Ett första steg har varit att göra inspel till inriktningsplaneringen. Arbete pågår inom Regionsamverkan Sydsverige (RSS) med att uppdatera de gemensamma positionerna inom infrastrukturen och en revidering av *Positionspapper för infrastruktur* har påbörjats. Parallellt har det under året pågått ett arbete om ”Enkla åtgärder” inom tågtrafiken. Region Halland har även samarbetat med handelskamrarna gällande gemensamt påverkansarbete.

Samarbete pågår även inom ramen för STRING respektive Greater Copenhagen.

Arbetet med att följa nationellt utpekade åtgärder inom infrastruktur har fortlöpt under året. Här kan särskilt nämnas Västlänkens försening och fördyring vilket kommer att påverka Hallands möjligheter att utöka tågtrafiken till och från Göteborg. Tunnelprojektet i Varberg har aviserat en försening på cirka sex månader. Region Halland följer och deltar i utvecklingen av bland annat Halmstads resecentrum samt åtgärder längs Markarydsbanan och Viskadalsbanan.

Under året har det påbörjats ett framtagande av underlag till nästa regionala infrastrukturplan i form av en system-/stråkanalys. Region Halland har lämnat synpunkter inför den första delen av planomgången, vilket innebär att Trafikverket fått i uppdrag av regeringen att ta fram ett inriktningsunderlag. Arbetet med regional infrastrukturplan går hand i hand med nationell plan och det påverkansarbete som görs gällande Hallands behov av infrastrukturåtgärder.

Under året har flera nya gång- och cykelvägssträckor invigts. Exempelvis har sträckan Morup-Ås fått en ny cykelväg (Falkenberg/Varbergs kommuner). Bland övriga aktiviteter i syfte att öka cyklingen i Halland har en kartläggning gjorts om farbarhet för cykel på det mindre vägnätet. Ett cykelbokslut för 2022 har tagits fram.

Arbetet med att utveckla det halländska transportsystemet för att främja ett hållbart resande fortgår inom många olika processer. Dels genom samplanering med berörda aktörer inom Halland, dels med andra regioner och i samarbeten som STRING och Greater Copenhagen.

Bidra till god tillgång till boende, kollektivtrafik, kultur och service

▲ Uppfylls

I början av året påbörjades uppdraget Regional fysisk planering och inledningsvis har fokus varit att påbörja samverkan och organisering. Det har varit samverkansmöten och workshops under året för att diskutera vad en regional fysisk plan i den halländska kontexten kan innefatta. Samverkansmötena har resulterat i många olika förslag på sakfrågor och samhällsutmaningar som planen kan adressera. Som en del i framtagandet av en Regional fysisk plan för Halland har en uppdragsbeskrivning och en viljeinriktning tagits fram. Under hösten har fokus varit på utredningar och analyser som ska ligga till grund för det fortsatta arbetet. Regional fysisk plan för Halland tas fram för beslut i regionfullmäktige i juni 2026.

Det treåriga projektet *Gestaltad livsmiljö* har under året genomförts i nära samarbete med kommunala tjänstepersoner som arbetar med kultur och samhällsbyggnad samt Länsstyrelsen. Frågor kring gestaltad livsmiljö har även lyfts in i arbetet med regional fysisk planering.

Efter sommaren blev Region Halland inbjudna till att ingå i den nya övergripande arbetsgruppen inom Regional kustsamverkan i Skåne och Halland. Syftet med samverkan är att arbeta med klimatrelaterade problem i kustområdet.

Bidra till en minskad klimatpåverkan

■ Uppfylls delvis

Arbetet med att verka för ett robust energisystem i Halland går framåt. Att energifrågan blivit mer aktuell har lett till att många fått ny kunskap om ämnet. Det har hjälpt arbetet framåt och gjort att frågan om energisystemet och dess robusthet prioriteras högre än tidigare.

Arbetet med framtagandet av en effektprognos inom Regionsamverkan Sydsverige (RSS) fortlöper men är försenad och beräknas vara klar hösten 2024.

Arbetet med att stödja de halländska kommunerna och näringslivet för effektivare energianvändning samt energi- och klimatomställning går enligt plan. Stödformerna ”Region Hallands Energikartläggningscheckar” och ”Energismart” hjälper små och medelstora företag i Halland att komma i gång med ett systematiskt energieffektiviseringsarbete. Energikartläggningscheckarna vänder sig till

små- och medelstora företag och under året har fyra företag sökt och beviljats stödet. I projektet Energismart har 133 företag medverkat under perioden december 2022 – maj 2023 för att få en första hjälp och insikt i hur de kan effektivisera sin energianvändning. En fortsättning, Energismart 2.0, har startats och pågår till maj 2024.

Arbetet fortgår även enligt plan inom målområdet att öka andelen fossilfria transporter, vilket framför allt sker inom projekten REEL, SCALE och projektet GREATER4H.

Under året gjordes en projektutlysning för att få fler halländska företag att kartlägga och sätta mål för att minska sin klimatpåverkan. Ett projekt, Hallands klimatlyft, har påbörjats inom ramen för utlysningen. Region Halland har dessutom under året förberett och genomfört konferensen Halland ställer om. Konferensen riktas framför allt mot små- och medelstora företag.

CSR Västsverige beviljades under 2023 en grundfinansiering på tre år för att framför allt arbeta mot målet att fler företag ska bedriva ett aktivt mångfalds-, miljö-, arbetsmiljö- och klimatarbete, med särskilt fokus på social hållbarhet.

Nordsjökommissionen North Sea Commission, är ett internationellt samarbete mellan regioner kring Nordsjön. Kommissionen driver gemensamma intressen gentemot EU och nationella regeringar. Samarbetets fokus är klimatfrågor/energiomställning, hållbara och tillgängliga transportsystem i och mellan regionerna, smarta regioner och havsmiljö/fiske. Under året utsågs Region Halland för första gången till ordförande för kommissionen.

Region Hallands interna arbete för att bidra till en minskad klimatpåverkan redovisas i kapitel *Miljöredovisning 2023*.

Bidra till en hållbar resursanvändning

Uppfylls delvis

I maj arrangerades Vattenkonferens vid Bolmen tillsammans med forskningsstation Bolmen. Region Halland bidrog både med delfinansiering och stöd vid planering, genomförande och uppföljning. Konferensen lockade ett 70-tal deltagare över två halvdagar och utvärderingen visar att det var ett mycket uppskattat arrangemang.

Region Hallands interna arbete för att bidra till en hållbar resursanvändning redovisas i kapitel *Miljöredovisning 2023*.

Indikatorer för fokusområdet Attraktiva och hållbara livsmiljöer

Indikatorer	Utfall 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023
Inrikes flyttnetto	Plats 2	Plats 1 i riket	▼ Plats 4
Klimatpåverkan från transportsektorn	-8 %	-8,7 %	▼ 0,6 %
Koldioxidutsläpp i regionens egna verksamheter	189 500 ton CO_2e	Mindre utsläpp 2023 än 2022 (ton koldioxidekvivalenter)	▼ 265 300 ton CO_2e
Egenproducerad förnybar energi	1 216 000 kWh	>1 216 000 kWh	▼ 1 089 200 kWh

▲ Målet uppfylls ■ Målet uppfylls delvis ▼ Målet uppfylls inte

Inrikes flyttnetto
Inrikes flyttnetto är ett nettotal över inrikes omflyttningar mellan kommuner och regioner. Regioner med nettoinflyttning kan antas ha en relativt högre boendeattraktivitet än regioner med nettoutflyttning. Indikatorn är ett resultat av en mängd faktorer såsom tillgänglighet till arbete och studier, bostadsmarknadens utveckling och tillgång till attraktiva livsmiljöer. 2023 hade Halland ett positivt inrikes flyttnetto på 529, eller 1,5 personer per 1000 invånare. Det är den fjärde högsta nivån i riket.

Klimatpåverkande utsläpp från transportsektorn i Halland
Indikatorn mäter de klimatpåverkande utsläppen från transportsektorn i länet som helhet. Här inkluderas endast utsläpp som sker innanför Hallands läns gränser. Det nationella målet är att utsläppen från transportsektorn ska minska med 70 procent under perioden 2010–2030. För att klara målet skulle utsläppen perioden 2020–2030 behöva minska med i genomsnitt 8,7 procent varje år. Under 2021 ökade utsläppen med 0,6 procent, efter att föregående år minskat kraftigt till följd av förändrade resmönster under pandemin.

Koldioxidutsläpp i regionens egna verksamheter
Indikatorn beräknas med ett klimatberäkningsverktyg under utveckling och är gemensamt med övriga regioner i Sverige. Beräkningar görs i enlighet med Greenhouse Gas Protocol (GHG Protocol), som är den mest använda redovisningsstandarden för att beräkna utsläpp av växthusgaser. Koldioxidutsläppen som redovisas bygger på tillgängliga data. Det är framför allt de så kallade direkta utsläppen samt övriga utsläpp där Region Halland har stor rådighet som är jämförbara mellan olika år. Region Halland äger och kontrollerar inte de utsläpp som uppstår till följd av till exempel inköp av varor och tjänster och därmed saknas i vissa fall möjligheter till helt rättvisande jämförelser avseende sådana utsläpp.

Egenproducerad förnybar energi
Indikatorn mäter sammanlagd, årlig elproduktion från Region Hallands egna solceller. För att klara målet skulle elproduktionen behöva vara större än den sammanlagda elproduktionen för år 2022. Elproduktion från befintliga solceller minskade på grund av att vädret inte var lika gynnsamt som under 2022 och nyinstallerade solceller kom i drift sent på året.

Förnyelseförmåga och konkurrenskraft

▲ Uppfylls

Utifrån de fastställda indikatorerna och det utvecklingsarbete som beskrivs nedan görs bedömningen att regionen når måluppfyllelse inom fokusområdet.

Halland har en utmaning i att näringslivet är lågproduktivt jämfört med andra regioner. Men den senaste statistiken visar att produktivitetstillväxten är starkare i Halland jämfört med riksgenomsnittet, vilket på sikt är viktigt för att stärka näringslivets innovationskraft och omställningsförmåga. Desto mer negativ är statistiken över näringslivets jobbtillväxt. Halland har historiskt haft en mycket stark jobbtillväxt, men de senaste åren har utvecklingen varit svag. Den senaste statistiken visar att Halland har den femte lägsta jobbtillväxten bland regionerna i landet. Svagare befolkningstillväxt än tidigare år, hög inflation och höga räntor är sannolikt bidragande orsaker till den avtagande jobbtillväxten inom Hallands serviceintensiva näringsliv.

Näringslivets klimatpåverkande utsläpp, i förhållande till företagens värdeskapande, har minskat. Med andra ord fortsätter näringslivets klimateffektivitet att öka vilket är positivt i det pågående arbetet mot en grön omställning.

I Mål och budget 2023 anges ambitionerna med fokusområdet. Fokusområdet omfattar bland annat satsningar på policyområdet smart specialisering, vilket kortfattat syftar till att stärka länets innovationskapacitet och konkurrenskraft genom att främja en god utveckling i områden med tillväxtpotential. Andra utpekade områden inom fokusområdet är förutsättningar för entreprenörskap och innovation samt stärka besöksnäringen. Nedan följer en summering av det arbete Region Halland gör för att främja förnyelseförmågan och konkurrenskraften i Halland.

Bidra till att stärka det regionala näringslivets innovationskapacitet

▲ Uppfylls

Innovationskapacitet i näringsliv och offentlig sektor är en förutsättning för regionens konkurrenskraft. Region Halland driver på utvecklingen inom policyområdet smart specialisering samt genom breda insatser för att stärka det regionala stödsystemet.

Inom smart specialiseringsområdet *Framtidens vård och hälsa* pågår flera olika aktiviteter. Innovationsarenan Leap for Life har under året startat projektet ”CareWare Nordic 2”, samt fått projektet ”Innovationer för nära vård” beviljat. Det sker en stadig ökning av antalet sökta forskningsprojekt inom flertalet olika forskningsområden. Internt inom Region Halland har det under året pågått en uppbyggnad av en innovationsplattform. Leap for Life är en viktig aktör tillsammans med regionen och Högskolan i Halmstad. Flertalet förvaltningar inom Region Halland rapporterar att de arbetat med specialiseringsområdet under året genom Leap for Life. Främst genom deltagande i kompetenspaneler och forskningsprojekt med näringslivspartners för att bidra till näringslivets innovation inom hälso- och sjukvården.

Inom smart specialiseringsområdet *Intelligenta system* har High Five under året drivit en förstudie med syfte att lägga färdplanen inom underområdena Artificiell Intelligens, Sakernas Internet (IoT), Cybersäkerhet och Mjukvaruutveckling. Flertalet projekt har startats upp under året, däribland ”Säker Digitalisering Halland”.

Inom specialiseringsområdet *Framtidens mat* sker framsteg inom framför allt det blå området och början på ett blått kluster diskuteras. Flera företag visar intresse för att etablera eller utöka sin verksamhet kring bland annat algodling i Halland.

Inom specialiseringsområdet *Hållbara material* har projektet Speed up Halland avslutats under 2023. Förstudien Speed up Arena har tagit vid och behandlar hur materielområdet ska omhändertas i framtiden och bli mer beständigt.

Inom området *Innovativ affärsutveckling* pågår samarbeten för att främja cirkulär affärsutveckling i det halländska näringslivet.

Inom specialiseringsområdet *Innovativ mobilitet* pågår insatser för att strategiskt hitta den halländska vägen framåt för arbetet.

För att främja innovation för näringslivets gröna omställning finansierar och bidrar Region Halland bland annat med strategisk utveckling av projektet BRUKA Halland, med syfte att främja återbruk och cirkulär affärsutveckling inom bygg och fastighet i Halland.

Brysselkontoret har under året bevakat Region Hallands intressen inför att beslut ska tas i EU som påverkar utvecklingen i Halland. Främst har fokus legat på den framtida sammanhållningspolitiken samt skogs- och energifrågor.

Positionera regionen för att attrahera etableringar, besökare och kompetenser

▲ Uppfylls

Under 2023 har arbetet med att leda och driva utvecklingen av Invest in Halland fortsatt enligt plan. Stort fokus har lagts på att bygga ut kommunikations- och marknadsföringsdelen i det investeringsfrämjande arbetet. Exempelvis har det tagits fram nya rapporter och informationsmaterial om Halland som näringslivsdestination med fokus på logistik, framtidens vård och hälsa, intelligenta system, material samt framtidens mat i Halland.

Under året har arbete med att positionera Halland uppmärksammats av flera aktörer som även har uttryckt önskan om mer samverkan, en mycket positiv utveckling som visar på effekten av positioneringsarbetet.

Visit Halland har under året fortsatt arbetet med att positionera Halland till besökare med gott resultat. Framför allt har Halland fått mycket uppmärksamhet på internationella marknader. Arbetet med att marknadsföra Halland till tyska gäster har startats upp. Generellt präglas arbetet av en mycket god samverkan med kommunerna i Halland. En ny strategi med tillhörande vision har utarbetats tillsammans med kommunerna. Stort fokus har legat på att förlänga besökssäsongen, hållbarhetsarbetet, platsutveckling, digitalisering och att alltid arbeta som en enad destination.

Ledhuvudmannaskapet för de olika cykel och vandringslederna i Halland har genomförts på ett bra sätt. Ny skyltning pågår på Hallandsleden och Den kustnära vandringsleden kommer allt närmre projektslut. En mycket stor ökning av cyklister uppvisades under 2023 på bland annat Kattegattleden.

Stärka det regionala ledarskapet och bidra till positiva förflyttningar inom näringslivet

▲ Uppfylls

För att trygga ett hållbart och konkurrenskraftigt företagande arbetar Region Halland i samverkan med det företagsfrämjande systemet för att öka förutsättningarna för en förflyttning i rätt riktning.

Inom exportfrämjandet pågår många olika insatser. Geopolitiska förutsättningar förändras och ställer nya krav på halländska exportörer och ett samlat främjande bedöms som viktigt även framåt. Exportcenter Väst ansökte och beviljades under hösten ett treårigt projekt med finansiering från ERUF, Västra Götalandsregionen och Region Halland. Det är till stor del en fortsättning på föregående projekt, men med ett större fokus på kommunikation.

Timbanken är Hallands breda stöd till alla företag som behöver en injektion i sitt företagande. 546 entreprenörer ansökte om timmar 2023 vilket är lika många som föregående år. 1561 timmar är slutförda under 2023 vilket är en ökning med cirka 60 timmar mot föregående år. Varberg och Kungsbacka är de kommuner där det går ut flest timmar medan Halmstad minskat betydligt med cirka 200 timmar under året.

Under året har en särskild satsning på kommunikation av checkarna genomförts. Detta har gett fina resultat och antalet ansökningar har ökat. Arbetssättet med checkarna har ändrats under året och förutom Almi involveras nu även flera aktörer som

är med och bedömer företagens ansökningar. Detta har lett till bättre samverkan mellan aktörerna och fler ansökningar då aktörerna blir bättre på att tipsa företag de möter om checkarna.

Digitalisering är ofta en förutsättning för ökad konkurrenskraft och ett hållbart företagande. Arbetet har under året fokuserat främst på fyra olika områden: samverkan mellan Region Halland och kommunerna, utvecklingsprojekt inom AI och cybersäkerhet, samt kunskapsspridning och nätverksarbete.

Samverkan med kommunerna inom digitaliseringsfrågor sker på olika arenor och på olika nivåer, men primärt inom DLH – digitalt ledarskap i Halland, där kommunernas och Region Hallands IT- och digitaliseringschefer möts och har under året avhandlat frågor som rör säkerhet, digital mognad, organisation och ledarskap och andra aktuella frågor. Det finns även en mer tekniknära nivå för samverkan – HIT – där kommunerna och regionen möts månadsvis kring mer operativa frågor och där fokus i år bland annat varit säkerhet, licenshantering och ekonomi. Digitalisering har även varit tema vid möten med utvecklarnätverket, där kommunernas näringslivsutvecklare samlas samt Aktörsrådet med Hallands företagsfrämjande aktörer.

Arbetet med den kreativa och kulturella sektorn har fungerat bra under året. Genomförandekapaciteten har ökat under året. Det finns ett par pågående projekt som driver på utvecklingen inom området. Ett exempel är Konstdestinationen Halland som under året fått namnet Art Halland som ska bidra till att utveckla Halland som konstdestination.

Inom livsmedelsområdet har samverkansgruppen träffats enligt plan under året. Arbetet framåt kommer vara inriktat på kommande nationella livsmedelsprogram, som ska uppdateras med nya riktlinjer i början av 2024. Halland ska se över hur det regionala livsmedelsprogrammet ska struktureras om för att anpassas till det nationella programmet. Flera projekt har genomförts under året med koppling till livsmedelsprogrammet. Ett exempel är Smart kompetens i Livsmedelsföretag som TEK Kompetens drivit.

Indikatorer för fokusområdet Förnyelseförmåga och konkurrenskraft

Indikatorer	Utfall 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023
Bruttoregionalprodukt (BRP) per sysselsatt inom näringslivet	11,7 %	Över 6,8 % (utvecklingen i riket)	▲ 8,3 %
Sysselsatt dagbefolkning 20–64 år	Plats 17 i riket	Utvecklingen plats 1–3 i riket	▼ Plats 17 i riket
Näringslivets klimatpåverkande utsläpp	10,7	<10,7 ton CO_2-ekvivalenter/ mnkr	▲ 9,6

▲ Målet uppfylls ■ Målet uppfylls delvis ▼ Målet uppfylls inte

BRP per sysselsatt inom näringslivet
Indikatorn mäter summan av all produktion och försäljning per sysselsatt, vilket ger ett produktivitetsmått; hur mycket värde de sysselsatta skapar. Den senaste statistiken visar att Halland har en godare produktivitetstillväxt än riksgenomsnittet.

Sysselsatt dagbefolkning 20–64 år
Indikatorn mäter antalet personer som bor och arbetar i Halland, samt inpendlare. Indikatorn fångar därmed upp regionens jobbskapande förmåga. Indikatorn mäter bara privat sektor. Halland har historiskt en mycket god jobbtillväxt, men perioden 2021–2022 hade länet den 17:e högsta tillväxten i riket (en tillväxt på 0,9 procent). Svagare befolkningstillväxt än tidigare år, hög inflation och höga räntor är sannolikt bidragande orsaker till den avtagande jobbtillväxten inom Hallands serviceintensiva näringsliv.

Näringslivets klimatpåverkande utsläpp/BRP
Indikatorn mäter hur mycket utsläpp varje producerad miljon genererar. Ett slags effektivitetsmått över näringslivets klimatanpassning. Indikatorn kan dock utvecklas ”åt rätt håll” även om utsläppen ökar (om BRP ökar i högre takt). I Halland har utsläppsintensiteten under perioden minskat från 10,7 ton CO_2-ekvivalenter per miljon kronor, till 9,6.

Foto: Anders Andersson

Utbildning, kompetens och jämlik hälsa

▲ Uppfylls

Utifrån de fastställda indikatorerna och det utvecklingsarbete som beskrivs nedan görs bedömningen att regionen når måluppfyllelse inom fokusområdet.

Halland fortsätter vara ett av länen med högst andel sysselsatta och har fortsatt rikets näst högsta förvärvsgrad (efter Jämtland), vilket betyder att regionen landar strax under målet att ha högst sysselsättning i riket. Halland har en god hälsa jämfört med många övriga regioner och fortsätter ha landets längsta medellivslängd, både för män och kvinnor. Ofta hamnar Halland högt i mätningar som förknippas med socioekonomi, men liksom i riket finns det även i Halland stora skillnader mellan grupper.

I Mål och budget 2023 anges ambitionerna med fokusområdet. Utpekade områden inom fokusområdet är bland annat inkludering på arbetsmarknaden, kompetensförsörjning, jämlik hälsa samt främja att fler ska få förutsättningar att fullfölja sina studier. Nedan följer en summering av Region Hallands insatser för att stärka utbildning och kompetensförsörjning samt främja den jämlika hälsan i Halland.

Bidra till en god kompetensförsörjning i regionen

▲ Uppfylls

Region Halland samlar och processleder årligen möten inom den regionala samverkansstrukturen där kompetensförsörjningsfrågor adresseras och arbetas med i olika omfattning på både strategisk och operativ nivå.

I Halland har tre nya samverkansavtal inom gymnasie- och vuxenutbildning tecknats under 2023, med anledning av ändringar i skollagen som ställer krav på samverkan när utbildningar inom gymnasieskolan och komvux ska planeras och dimensioneras.

I projektet ”Regional struktur för validering i Halland inom vuxenutbildningen” är en nulägesanalys genomförd. En arbetsgrupp har arbetat fram ett metodstöd för kvalitetssäkrat och likvärdigt arbete med validering inom vuxenutbildningen i Halland.

Under året har ett samarbete initierats med Yrkeshögskoleanordnare i Skåne, som genom sina erbjudanden ska stärka och utveckla även halländska anordnares kompetens. Syftet är att skapa förutsättningar för kontinuitet och tillväxt, samt främja yrkeshögskolans utveckling i Halland.

En film och kommunikationsmaterial har arbetats fram om Region Hallands roll inom kompetensförsörjning och vilka kunskapsunderlag regionen tillhandahåller. Detta har kommunicerats i olika relevanta sammanhang.

En statistiksammanställning om gymnasial utbildning i Halland har arbetats fram under året. Statistiksammanställningen är ett verktyg vid dialoger mellan anordnare inför beslut om planering och dimensionering av utbildning.

Under våren inleddes en förstudie om kompetensbehov inom Hallands områden för smart specialisering. Den slutliga rapporten presenterades i januari 2024.

För att sprida Region Hallands bedömning av kompetensbehov i Halland arrangerades under våren ett seminarium för utbildningsanordnare inom gymnasiet, vuxenutbildningen, YH, folkbildning och Arbetsförmedling. Utöver de halländska dialogerna har Region Halland besvarat enkäter om kompetensbehov från Skolverket och Myndigheten för Yrkeshögskolan, samt bidragit i planering och dimensionering av kommunal vuxenutbildning för kommunernas ansökan om statsbidrag.

I början av året startade det ESF-finansierade projektet Skills Halland. Region Halland är medfinansiär och involverad i projektet som ägs och drivs av Högskolan i Halmstad tillsammans med TEK Kompetens. Skills Halland är ett metodutvecklingsprojekt för att skapa strukturer för att kompetensutveckla yrkesverksamma personer inom områdena digitalisering, automation och hållbar omställning med kvalificerad kompetens. Projektet löper på enligt plan.

Region Halland har deltagit och bidragit i projekt- och styrgruppen för projektet Smart Kompetens som TEK Kompetens drivit med finansiering från Tillväxtverket och Region Halland. Projektet handlade om att vidareutveckla metoder och arbeta fram moduler för att stötta företag i att arbeta strategiskt med kompetensplanering.

Katrinebergs folkhögskola har under året utrett förslag på nya utbildningar. Utifrån utredningens resultat har det beslutats att utbildningen Scentekniker och Hälso- och livsstilscoach kommer att starta upp. Löftadalens folkhögskola har gått vidare med yrkesutbildningen Stödassistent. Kursstart är planerad höstterminen 2024. Vidare har Region Hallands folkhögskolor sjösatt en ny kommunikationsstrategi under hösten för att attrahera fler deltagare till utbildningarna till vårens ansökningsperiod 2024.

Bedriva ett aktivt jämställdhetsarbete

▲ Uppfylls

Regionen har under året arbetat med att identifiera sakområden för att stärka den interna sociala hållbarheten. Fokus har varit på att hitta struktur och arbetssätt som gör det möjligt att arbeta brett med olika frågor inom social hållbarhet samt knyta an till hela hållbarhetsarbetet.

Arbetet med att utveckla intern styrning och ledning utifrån arbetet med jämställdhetsintegrering har fortsatt under året. Bedömningen är att det behövs ytterligare förankringsarbete, exempelvis genom att följa upp metodstödet i ärendehanteringsprocessen.

Under året har det påbörjats ett arbete gällande nulägesbeskrivning av Agenda 2030 i förhållande till Region Hallands uppdrag. Fokus har varit att identifiera en rimlig nivå för att nulägesbeskrivningen sedan ska kunna ge stöd till fortsatt arbete med hållbarhetsintegrering i ordinarie planerings- och uppföljningsarbete. Nulägesbeskrivningen beräknas vara klar under februari 2024.

Bidra till en god hälsa i befolkningen och minskade hälsoskillnader

▲ Uppfylls

Vid årets början startade regionstyrelsens beredning för social hållbarhet, vilken syftar till att ge en ökad genomförandekraft och samordning av de sociala hållbarhetsfrågorna i Halland för en hållbar samhällsutveckling och en god och jämlik hälsa. Under det första året har fokus varit på att formera, orientera och rikta in beredningens arbete för att nå uppsatt syfte och mål. Beredningen har under året arbetat fram en inriktning för de kommande åren som fokuserar på Barn och unga samt Hållbara livsmiljöer/Samhällsplanering.

Region Halland arbetar med att ta fram kunskapsunderlag kring barn och ungas hälsa, välmående och livsvillkor i Halland. Under året har arbetet fortskridit med att kartlägga, analysera och utveckla systematisk kunskapsinsamling kring barn och ungas hälsa och livsvillkor. Under december slutfördes och överfördes processarbetet till ordinarie verksamhet för drift och förvaltning enligt plan. Kunskapsinsamlingen har sammanställts i ett statistikverktyg för att tillgängliggöra statistiken. Statistikverktyget, Hälsodata Halland, har ett särskilt fokus på barn och unga men innehåller även en del hälsodata om den vuxna befolkningen.

Under 2023 har arbete genomförts med att sammanställa och kvalitetssäkra enkätsvaren ur den nationella folkhälsoenkäten ”Hälsa på lika villkor”. Resultaten har sammanställts och redovisats i form av rapporten ”Så mår vi i Halland”. Nu följer spridning och användande av resultaten.

Region Halland besvarade under våren revisionen avseende granskningen av Region Hallands arbete utifrån FN:s barnkonvention. I samband med svaret har regionstyrelsen tilldelat beredningen för social hållbarhet ansvaret att samordna och utveckla ett systematiskt arbete med barnkonventionen. En översiktlig plan över utvecklandet av Region Hallands barnrättsarbete har tagits fram under året. Arbetet med att tydliggöra barnets bästa vid beslut har påbörjats. Under perioden har Region Halland deltagit och samverkat på flertalet arenor för att

stärka barn och ungas livsvillkor och hälsa. Exempel som kan lyftas fram är deltagande i regionalt barnrättsnätverk. Genom regional samverkan med fokus på barnrätt kan utbyte av kunskap och erfarenheter bidra till förbättrade förutsättningar att tillgodose barnens rättigheter inom halländska verksamheter.

Regionstyrelsen beslutade i maj 2023 att Region Halland skulle ansöka om medlemskap i det nationella Healthy Cities-nätverket. Styrelsen för Healthy Cities-nätverket i Sverige beslutade i juni att godkänna Region Hallands ansökan.

Samverkan mellan Region Halland och regionala civilrättsliga organisationer fortgår och utvecklas. Som stöd i samverkan har en överenskommelse undertecknats. Genom överenskommelsen anordnas årligen en samverkanskonferens, ”Bästa samverkansplatsen”. Årets tema var långsiktighet. Under hösten har arbete påbörjats för att uppdatera och utveckla den gemensamma överenskommelse som är tänkt att gälla från och med 2025.

Inom utbildningssektorn samordnar och koordinerar Region Halland processer inom regionala samverkansstrukturen för skolchefer i Halland. Region Halland har under året bidragit till utveckling och samverkan inom utvecklingssektorn genom fortsatt arbete inom området barns språkutveckling, genom utvecklandet av Språkstart Halland och framtagandet av en ny överenskommelse gällande insatser riktade mot barn och elever med tal- och språksvårigheter och/eller läs- och skrivsvårigheter.

Region Halland deltar i Samordningsförbundet Halland tillsammans med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och de halländska kommunerna. Under året har en slutkonferens av metodutvecklingsprojektet Progress genomförts. Projektets resultat och erfarenheter har implementerats i ordinarie verksamhet. Under våren genomfördes remisstopp till flera av individsamverkansteamen och köer uppstod. Remisstoppet hävdes i slutet av juni och köerna minskade i flertalet team. En reviderad förbundsordning har arbetats fram och beslutats i regionfullmäktige i december. Den största förändringen består i att representationen från kommunerna utökas i förbundsstyrelsen. En handledarutbildning riktat till arbetsplatser i såväl offentlig som privat sektor, som tar emot arbetsprövande eller praktikanter har tagits fram och genomförts. Handledarutbildningen är framtagen i nära samarbete med Region Hallands HR-avdelning som en del av Region Hallands arbete med en inkluderande arbetsgivare. Ett utvecklingsarbete med fokus på gruppen unga som varken arbetar eller studerar har påbörjats i samarbete med Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.

Region Halland har under året bidragit i en arbetsgrupp tillsammans med Folkhälsomyndigheten, andra regioner, kommuner och länsstyrelser för att arbeta fram och förvalta en e-utbildning om god och jämlik hälsa för en hållbar samhällsutveckling. Arbetet fortsätter under 2024 och avsikten är att ha en första version klar i slutet av januari.

Under året har fyra utbildningstillfällen genomförts om tillit och medskapande arbete riktat till biblioteken i Halland. Utbildningen är en del av en länsövergripande insats med temat makt, motstånd, demokrati och tillit.

Vidare beslutades det under året att Region Halland från 2024 själva ansvarar för uppdraget *Kultur och Hälsa* i stället för att ha uppdraget externt. Under nästa år ska förvaltningen utreda hur kulturverksamheten kan samarbeta med den interna hälso- och sjukvården för att bättre nå mål kring både kultur och hälsa.

Indikatorer för fokusområdet Utbildning, kompetens och jämlik hälsa

Indikatorer	Utfall 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023
Förvärvsfrekvens	Plats 2 i riket	Plats 1 i riket	Plats 2 i riket
Förväntad medellivslängd	Plats 1 i riket	Plats 1 i riket	Plats 1 i riket

▲ Målet uppfylls ■ Målet uppfylls delvis ▼ Målet uppfylls inte

Förvärvsfrekvensen 20–64 år
Förvärvsfrekvensen mäter hur stor andel av befolkningen i arbetsför ålder som är i sysselsättning. Förvärvsfrekvensen i Halland är 84,7 procent, vilket är den näst högsta andelen sysselsatta i riket. Högst förvärvsfrekvens har Jämtland (85,2 procent).

Förväntad medellivslängd
Indikatorn mäter den förväntade medellivslängden vid födseln. Halland har den längsta medellivslängden i landet, både för män (82,4 år) och för kvinnor (85,5 år). Ofta hamnar Halland högt i mätningar som förknippas med socioekonomi, men liksom i riket finns det även i Halland stora skillnader mellan grupper.

En robust kultursektor

Uppfylls delvis

Utifrån de fastställda indikatorerna och det utvecklingsarbete som beskrivs nedan görs bedömningen att regionen delvis når måluppfyllelse inom fokusområdet.

Pandemiåren drabbade kultursektorn hårt. Men den senaste statistiken visar åter tillväxt inom sektorn. Antalet kulturskapare i Halland ökar, men tillväxten är något svagare än i riket som helhet.

I Mål och budget 2023 anges ambitionerna med fokusområdet. Fokusområdet omfattar bland annat insatser för att bredda deltagandet utifrån förändrade kulturvanor, samt att utifrån pandemins negativa konsekvenser genomföra insatser som bidrar till att centrala aktörer inom det fria kulturlivet kan överleva och finnas kvar. Fokusområdet avser även att främja en stärkt kompetensutveckling i sektorn och främja utveckling inom konst- och kulturkritik.

Bidra till en mer robust kultursektor

▲ Uppfylls

Många insatser pågår för att stärka och utveckla såväl det konstnärliga arbetet som att nå breddade målgrupper och möjliggöra för kulturen att påverka samhällsutvecklingen. Region Halland har under året arbetat med att stärka samtliga kulturinstitutioners förutsättningar.

Processplanen för framtagande av ny kulturstrategi och kulturplan antogs under våren och har genomförts. Under hösten fördes en mängd dialoger med det halländska kulturlivet; kulturskapare, idéburen sektor, de halländska kommunerna och halländska ungdomar. Över 400 personer har deltagit. Politisk prioritering har genomförts, dels tillsammans med förtroendevalda i kommunerna, dels i Driftnämnd Kultur och skola. Under 2024 färdigställs både remissversion och slutgiltig kulturstrategi och kulturplan.

Region Halland har 2023 implementerat uppdaterade och nya former av kulturstöd. Stöden riktar sig till alla konst- och kulturformer. Nytt är bland annat att det går att söka stöd för produktion av musik, att det är samma prioriteringsgrunder för alla konstområden och att beslutsförslag gällande utvecklings- och produktionsstöd lämnas av externa bedömare.

Under året har det nya treåriga verksamhetsstödet till professionella fria grupper och organisationer hanterats. Stödets syfte är att komplettera befintliga kulturinstitutioner i Halland. Tio kulturorganisationer med säte runt om i Halland har fått det nya stödet.

Rådgivningen kring kulturstöd har utvecklats och samverkan har inletts med de halländska kommunerna för att säkerställa god kännedom om varandras stödformer och enkla kontaktvägar för dialog. Kommunerna önskar fortsätta och fördjupa samverkan kring kulturstöd under kommande år. Informationsmöten och dialog har genomförts med studieförbundens medarbetare i Halland, så att även de har god förståelse och är uppdaterade för sin rådgivning. Det nya stödsystemet och de arbetssätt som är länkade till det bedöms på ett tydligt sätt kunna bidra till att stärka det fristående kulturlivet och kulturutbudet i Halland.

Region Halland har tre interna kulturinstitutioner – Rum för Dans, Musik Hallandia och Art inside Out. Flera insatser har gjorts under året för att stärka produktionsverksamheten inom Region Hallands egna kulturinstitutioner. Rum för Dans har under året nått en bred publik, och haft en större satsning på barn och unga än tidigare år. Tolv samproduktioner genomfördes, varav två via Dansnät Sverige och tre med regionala danskonstnärer. Verksamheten har inkluderat danskonstnärer både från regionen, nationellt och internationellt. Djurens Karneval, en samproduktion inom Danssamverkan Sydsverige, firade sin 100:e föreställning 2023. Föreställningen har nått över 11 000 personer i publiken och varit tillgänglig både på scen och som film.

Under året har Musik Hallandia fortsatt sin produktionsverksamhet som en del av grunduppdraget. Verksamhetens syfte är dels att komplettera de områden där det finns en brist på produktioner, dels att kunna skapa en möjlighet för halländska utövare att få möjlighet att växa i sitt konstnärskap. Två produktioner har genomförts där den första produktionen, Piratdrottningen, riktar sig mot barn i låg- till mellanstadieålder och den andra utgår från tre regionala musikers musikskapande. Satsningar har gjorts på halländska ungdomar genom insatser som Systrarna, Reppa din ort och Alltmer gitarr. Arbete har även skett inom det nationella projektet Rösträtt – sång på förskolan. Musik Hallandia har under året skapat arbetstillfällen för över 1 000 musiker.

Inom Art Inside Out har ett omfattande strategiskt utvecklings- och förankringsarbete genomförts. Syftet är att stärka förutsättningarna för residensverksamheten att producera konstverk och utställningar som möter den halländska publiken, öka tillgängligheten för nya målgrupper och stärka verksamhetens närvaro och synlighet i regionen. Två residens har genomförts, i Falkenberg och Hylte kommun. Utöver det har ett antal skribenter, fotografer, grafiska formgivare och konstnärer engagerats för uppdrag vilket ytterligare bidragit till att stärka den konstnärliga utvecklingen och skapat arbetstillfällen för kulturaktörer både i och utanför regionen.

Under året har ett aktivt arbete bedrivits med att utveckla nya publikkontakter inom samtliga av regionens kulturinstitutioner. Ett exempel är Rum för dans arbete med workshops, introduktioner och publiksamtal.

Utvecklingen av befintliga resurscentrum, Konst i Halland och Film i Halland, sker enligt plan i form av samverkan med professionella kulturskapare, utveckling av pedagogiskt arbete och interregionala och nationella samarbeten.

Konst i Halland har framför allt arbetat med planering och kompetensutveckling kring nytt gemensamt utställningstema 2025: Vatten. Även arbetet med Halland som konstdestination har varit en väsentlig del av arbetet. Filmresurscentrum på Katrinebergs folkhögskola har utvecklats framför allt med en tydligare gemensam verksamhetsplanering där ett större ansvar för talangutveckling lagts på filmresurscentrum.

En överenskommelse har tecknats med Kulturakademin och aktivt arbete pågår för att nå ut till halländska kulturskapare med utbildningsutbudet. Under året har 57 aktiviteter genomförts av Kulturakademin och 124 halländska kulturskapare har deltagit. Aktiviteterna baseras på behoven som inhämtats från Halland via dialoger med branschen. Verksamheten har etablerats under året och kommit i gång bra under hösten.

Resurscentrum för Kulturarv etablerades 2023 på Kulturmiljö Halland. Frågan om att etablera ett resurscentrum för slöjd/stickning har utretts. Slutsatsen av förstudien är att inte gå vidare med planerna att etablera ett särskilt resurscentrum för stickning.

Indikatorer för fokusområdet En robust kultursektor

Indikatorer	Utfall 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023
Antal kulturskapare	-1 %	3,4 %	▼ 3 %

▲ Målet uppfylls ■ Målet uppfylls delvis ▼ Målet uppfylls inte

Indikatorn mäter utvecklingen i antal personer i Halland som har ett kulturellt och/eller kreativt yrke, enligt en definition från Kreametern (ett samarbete mellan SCB, Tillväxtanalys, Kulturanalys och Kulturrådet). Viktigt att känna till är att många som är verksamma inom kultursektorn är egenföretagare. Ibland saknar egenföretagare yrkeskod, vilket medför att det finns ett visst bortfall i statistiken. Perioden 2020–2021 ökade antalet kulturskapare i Halland med 3 procent, vilket är den 6:e högsta nivån i riket, men något lägre än riksgenomsnittet (3,4 procent).

Foto: Anders Andersson

Nära och sammanhållen vård

■ Uppfylls delvis

Utifrån resultatet för utvalda indikatorer och det utvecklingsarbete som beskrivs nedan görs bedömningen att regionen delvis når måluppfyllelse inom fokusområdet.

Arbetet med nära och sammanhållen vård är svårt att fånga genom enskilda mätetal, varför den kvalitativa bedömningen av genomfört utvecklingsarbete är avgörande för att ge en rättvisande bild av Region Hallands arbetsinsatser på området. Resultaten för de indikatorer som kopplar till fokusområdet redovisas under respektive mål.

I Mål och budget 2023 anges ambitionerna med fokusområdet, vilka sedan har brutits ned till ett antal regiongemensamma mål. Det mest omfattande målet syftar till att vidareutveckla den nära vården och berör flertalet av regionens förvaltningar. Det handlar om att göra gradvisa förflyttningar så att vården kommer närmare patientens normala livssituation, vilket samtliga förvaltningar har gjort under året. På det övergripande planet har regionen och Hallands kommuner under året arbetat fram en färdplan kopplad till den gemensamma målbilden för nära vård som togs fram 2022. Andra viktiga insatser som bidragit till måluppfyllelse är olika arbeten för att göra patienter mer delaktiga i sin vård, utvecklandet av teambaserad rondning i närsjukvården och ett förvaltningsgemensamt arbete för att modernisera vårdgarantiprocessen och öka tillgängligheten för patienterna. Nedan följer en summering av det arbete som Region Halland har genomfört för att skapa en nära och sammanhållen vård för invånare och patienter.

Vidareutveckla den nära vården

▲ Uppfylls

Under året har Region Halland och kommunerna enats om en gemensam färdplan som beskriver arbetet mot den målbild som togs fram förra året: *Omtanke Halland*. Målet är att den vård och omsorg som erbjuds i Halland är personcentrerad, nära och sammanhållen. För att nå målbilden behöver vård och omsorg vara hälsofrämjande, gemensam, enkel och trygg för invånarna. Till färdplanen hör en framtagen process för att omhänderta och bereda initiativ på nya arbetssätt och aktiviteter som man gemensamt vill satsa på.

För att stimulera fler besök i hemmet av läkare hos patienter inom den kommunala hälso- och sjukvården får vårdcentralerna från och med 2023 en extra ersättning om de utför riktade hemsjukvårdsbesök. Satsningen syftar till att öka äldres hälsa genom god tillgänglighet till läkarbesök i hemmet och minska antalet undvikbara sjukhusinläggningar. De riktade hemsjukvårdsbesöken sker i anslutning till utskrivning från sjukhuset, in- och utskrivning i den kommunala hemsjukvården samt vid brytpunktssamtal; ett samtal mellan läkare och patient om ställningstagande att övergå till palliativ vård i livets slutskede. Vårdcentralernas läkare gjorde ungefär 5 800 besök hos patienterna i hemmet under 2023, vilket innebär en ökning med cirka 20 procent från föregående år. Drygt en femtedel av besöken utgjordes av riktade hemsjukvårdsbesök. Satsningen på riktade hemsjukvårdsbesök har ännu inte gett några synliga resultat och det går i dagsläget inte att fastslå om ökningen av hemsjukvårdsbesök beror på satsningen i sig eller om den beror på andra faktorer såsom demografiska förändringar, ett ökat antal platser på särskilda boenden eller något annat.

Ett regionalt fokus på nära vård ställer krav på en nära läkemedelsförsörjning. Inom Hallands sjukhus fortgår utvecklingen att kunna ge mer vård i patientens vardagliga livsmiljö eller öppenvård i stället för i slutenvård, vilket bland annat möjliggör att en större andel hematologipatienter kan få läkemedelsbehandling i dagvård eller egenmedicinera sig själv i sitt hem. Under året har även ett regionövergripande pilotprojekt inom nära läkemedelsförsörjning avslutats. Efter projektets avslut har Hallands sjukhus fortsatt arbetet med att möjliggöra antibiotikabehandling nära hemmet för vissa patienter med svårbehandlade infektioner. I slutet av året påbörjades även utvärdering av en ny form av kommunalt läkemedelsförråd som har testats i samverkan med Halmstads kommun.

Personcentrerad vård och patienters delaktighet
Region Hallands förvaltningar arbetar med insatser i riktning mot att vården ska bli alltmer sammanhållen och personcentrerad där patienterna ska kunna leva så nära sin vardagliga livsmiljö som möjligt. Sammanhållna vårdprocesser utvecklas med tydliga roller och med fokus på säkra övergångar. Utvecklingsarbeten pågår såväl över organisationsgränser som mellan olika professioner för ett bättre omhändertagande. Under året har till exempel ett arbete med en regiongemensam process för smärttillstånd där kvinnors problem vid endometrios och vulvasmärta beskrivits och utvecklats. Rehabiliteringskliniken har startat en vulvaskola för att möta patienter med vulvodyni (ett smärttillstånd som företrädesvis drabbar unga kvinnor). Arbete pågår för att på olika sätt förstärka patientens delaktighet. Som exempel kan nämnas Barn- och ungdomsklinikens arbete med patientrådet ”Unga experter på barnsjukvård”. Under barnveckan 2023 i Halmstad, med 1400 deltagare från Sveriges barnsjukvård, genomfördes paneldiskussion kring unga experters arbete i samarbete med *Svensk förening för Ungdomsmedicin* med fokus på hur barn tycker att personalen i vården bör prata med dem om svåra saker.

Hallands sjukhus fortsätter att utveckla arbetssätt för att kunna ge mer vård i patientens vanliga livsmiljö eller i öppenvård i stället för i slutenvård. Syftet är att minska behovet av slutenvårdsplatser till förmån för de patienter som har störst behov av denna vårdform. Fler patienter som ska opereras kan till exempel komma direkt från hemmet till operationsenhet och lämna sjukhuset i stället för att vårdas på slutenvårdsavdelning. Andra exempel på nya arbetssätt är patienter med blodsjukdomar som nu kan få läkemedelsbehandling i dagvård eller själva genomföra sin behandling i hemmet. För att underlätta för patienter som har svårt att ta sig till sjukhuset har andningsmottagningen utvecklat arbetssätt som möjliggör hembesök hos patienter med avancerad lungfunktionssvikt. Patienter med återkommande behov av att tappa buken på vätska kan erbjudas detta ingrepp på mag- och tarmmottagningen i Varberg i stället för på vårdavdelning tack vare investering i en ultraljudsmaskin.

Medicinklinikerna vid Hallands sjukhus har etablerat *protokollsstyrd standardiserad förlängd öppenvård* vilket innebär att vårdvistelsen begränsas till maximalt 24 timmar räknat från att patienten kommit till aktuell vårdplats. Sedan juni 2021 har 1 900 patienter fått vård i denna form och därmed sluppit ett slutenvårdstillfälle och fler kliniker är i uppstartsfas av detta arbetssätt. Tidigt återbesök på MAVA (medicinsk akutvårdsavdelning) används i ökad omfattning för att kunna skriva ut patienter tidigare genom att ge dem snar återbesökstid och kontroll i närtid, vilket också skapar ökad trygghet för patienterna. Tidigt återbesök används även till patienter som söker akutmottagningen med behov som inte kräver inläggning. Under 2023 har arbetssättet spridits till fler medicinavdelningar och arbete pågår med att identifiera fler patientgrupper som skulle kunna omhändertas på detta vis.

Utveckling av arbetsprocesser och fortsatt fokus på digitalisering
Psykiatrin Halland (PSH) har under året fortsatt utveckla sitt koncept Hälsolinjen. Bland annat har projektet Fit for Life (mentorsledd fysisk träning som tillägg vid behandling vid psykossjukdom) genomförts, avslutats och utvärderats. Utvärderingen visar på positiva resultat vad gäller intellektuell funktion, kondition och midjemått för deltagande patienter. Under året har arbete pågått för att implementera modellen i ordinarie verksamhet. Möjlighet att delta i modellen har under året utvecklats till att omfatta även andra patienter än psykospatienter inom specialistpsykiatri och ett samarbete kring detta har upprättats med kommunerna och ideella organisationer. PSH har även arbetat med att vidareutveckla vården för personer med skadligt bruk och beroende. Ett länsövergripande nätverk för samtliga beroendeteam har etablerats inom öppenvårdspsykiatrin i syfte att främja erfarenhetsutbyte och gemensamt vidareutveckla beroendevården med utgångspunkt i nationella vård- och insatsprogram. Man har även fortsatt arbeta utifrån den regionala handlingsplanen för suicidprevention, bland annat med utbildningsinsatser och översyn av rutiner och riktlinjer. PSH arbetar också tillsammans med ambulansdelen inom Ambulans, diagnostik och hälsa (ADH) för att vidareutveckla prehospital psykiatri inom regionen. Som en del i arbetet

har en regional handbok för prehospital akutpsykiatri tagits fram och den kommer att publiceras under 2024. Andra utvecklingsinsatser hos ADH har exempelvis varit kvinnohälsovårdens och ungdomsmottagningarnas arbete med digitala plattformar och Medicinsk diagnostiks påbörjade arbete kring förbättrad organisation för kvalitetssäkring av patientnära analyser.

Folktandvården har under året arbetat med förberedelser inför ett planerat införande av digitala vårdmöten som ska ske under 2024 och tandregleringen har öppnat möjlighet till digital hälsodeklaration via 1177 avseende förstabesök. Inom Närsjukvården Halland (NSVH) har utvecklingen av digitala arbetssätt fortsatt. Såväl vårdgivare som patienter kan initiera kontakt via chatten på Vårdcentralen Halland. Nya arbetssätt som teambaserad rondning har införts framgångsrikt på några enheter, vilket gav regionens pris *Årets Nytänkande* på Vårdcentralen Västra Vall i Varberg. I detta arbete är chatten en del i att bidra till ökat antal tillgängliga tider och snabbare omhändertagande. *Årets Nytänkande* delades även ut till Kirurgmottagningen vid Hallands sjukhus Halmstad som genom utvecklade arbetssätt kan behandla patienter med enklare åkommor redan på mottagningen. Det har inneburit att trycket på operationsköerna har minskat och har frigjort operationsutrymme för de kirurgiska ingrepp som kräver en operationsavdelning.

Förbättra regionens tillgänglighet till vård över lag samt med särskilt fokus på barn- och ungdomspsykiatrin

Uppfylls delvis

Vårdförvaltningarna fortsätter att visa goda resultat men har under året sett utmaningar i såväl ökade patientflöden och vårdköer som vissa tekniska problem, vilket har påverkat tillgängligheten till vård i regionen. Utöver att använda sin egen operationskapacitet försöker Region Halland möta invånarnas behov genom att upphandla operationssalar bemannade med operationssköterskor utanför regionen. På så vis får regionens egna kirurger operationstid och kan underhålla sina kompetenser, vilket gynnar kompetensförsörjningen i regionen. Under året har ett regionövergripande arbete pågått för att modernisera hanteringen av vårdgarantin. Syftet är att få fler patienter att känna sig trygga med att tacka ja till vårdgarantin så att de får vård snabbare än om de väntar kvar i kön på Hallands sjukhus. Stort fokus ligger på att digitalisera större delen av hanteringen av vårdgarantin, så att ledtiderna kan kortas i alla steg i handläggningen och göra processen enklare och snabbare för både patienter och medarbetare. Ett exempel är Ortopedimottagningen vid Hallands sjukhus som under hösten arbetat med att utveckla hantering och handläggning av patienter som inte kan erbjudas vård inom 60 dagar. Det nya arbetssättet innebär i korthet att Ortopedimottagningen erbjuder patienten via 1177.se att få en snar tid hos en extern vårdgarantivårdgivare i stället för att vänta på ledig tid vid Ortopedikliniken. Tackar patienten ja går hanteringen över till regionens lotsfunktion Vårdgarantiservice och utsedd extern vårdgivare tar därefter över kontakten med patienten.

Under 2023 fick 86 procent av de halländska patienterna en medicinsk bedömning i primärvården inom tre dagar, vilket ligger något under rikets genomsnitt på 87 procent. Inga skillnader noteras mellan kvinnor och män. Analysen visar att felaktig registrering och bedömning av vilka besök som ingår i vårdgarantin är ett par av orsakerna till lägre utfall. Ett fokuserat arbete inleddes under hösten för att öka verksamhetens kunskap om vad vårdgaranti – medicinsk bedömning innebär.

Andelen patienter som väntat kortare än 60 dagar på ett första besök var i Halland 74 procent 2023, vilket ligger något under regionens eget målvärde. I nationell jämförelse står sig dock Hallands resultat mycket väl, då snittet för riket som helhet låg på 55 procent. Jämfört med föregående år har tillgängligheten försämrats med två procentenheter. Andelen patienter som väntat kortare än 60 dagar på operation/åtgärd var i Halland 61 procent 2023, vilket ligger något under regionens eget målvärde. I nationell jämförelse är Hallands resultat över rikets snitt som låg på 46 procent. Jämfört med föregående år visar resultatet en försämring med en procentenhet. Att regionens tillgänglighet till specialiserad vård har försämrats beror dels på uppdämda vårdbehov

efter pandemin, dels på ett stort nettoutflöde av sjuksköterskor, vilket har medfört reducerad kapacitet.

Andelen genomförda första besök vid Barn-och ungdomspsykiatrin (BUP) inom 30 dagar var i Halland 68 procent 2023, vilket var under regionens eget målvärde. Även andelen genomförda start av utredning inom 30 dagar var under regionens målvärde och låg under året på i genomsnitt 65 procent, vilket är en försämring med fyra procentenheter jämfört med föregående år. Andelen genomförda start av behandling inom 30 dagar var i Halland 86 procent 2023, vilket är över regionens eget målvärde. För samtliga indikatorer som kopplar till den utökade vårdgarantin för barn och unga uppvisar Halland en högre tillgänglighet än riket i genomsnitt. Den goda tillgängligheten till behandling kan kopplas till arbetet med förbättring av interna flöden samt en hög produktion under året. I de fall där tillgängligheten är något sämre är det ökade patientinflödet till BUP under året en starkt bidragande orsak.

BUP har under året arbetat kontinuerligt för att förbättra och bibehålla god tillgänglighet. Bland annat har ett arbete med att aktivt korta tiden mellan nybesök och diagnos genomförts. Målsättningen är att patienten inom två besök ska ha fått en diagnos, vilket uppnås till 80 procent. Därtill har BUP under året fortsatt med att effektivisera interna flöden och samarbeten med *En väg in* som central mottagarverksamhet. Samtliga remisser och frågeställningar från vårdgrannar, patienter och anhöriga kanaliseras till *En väg in*. Att ha en central mottagarverksamhet för triagering och bedömning av samtliga inkommande remisser påverkar alla efterföljande led i vårdkedjan, och utgör en jämlik, snabb och korrekt bedömning för samtliga patienter. Resultatet i de nationella mätningarna, sett till den genomförda vården, har under året varit bättre än riket i genomsnitt – både inom BUP och Vuxenpsykiatrin. Tillgängligheten till start av utredning vid BUP har flera månader dock varit lägre än rikssnittet, vilket till stor del beror på en ökad patienttillströmning. Den sammanvägda bedömningen är att Psykiatrin under året har haft en god tillgänglighet till vuxenpsykiatri, men att förvaltningen har utmaningar med att säkerställa god tillgänglighet för barn och unga. Produktionen inom BUP (inklusive ätstörningsvården) har ökat med 10 procent jämfört med 2022 och inom Vuxenpsykiatrin med 2 procent.

Även Ambulans, diagnostik och hälsa (ADH) har upplevt utmaningar med tillgängligheten under 2023. Medicinsk diagnostik har generellt sett god tillgänglighet, men har under året i perioder haft vissa utmaningar på laboratorierna, främst till följd av tekniska problem. Röntgen har genomfört ett antal kökortningsinsatser samtidigt som man har förändrat sina arbetssätt för att öka sin effektivitet. Hälsa och funktionsstöd har arbetat med sina flöden och genomfört kökortningsinsatser, framför allt gällande hörselvården, vilket gett mycket god effekt under hösten. Inom Ambulans och sjukresor finns utmaningen främst på 1177 på telefon. Här har de samverkansavtal som delvis försvårat arbetet med tillgänglighet sagts upp under tidig höst, och verksamheten förbereder nu för att hantera de halländska samtalen utan samverkan, något som förväntas underlätta arbetet med tillgänglighet och kvalitet framåt.

Hallands sjukhus tillgänglighet har försämrats under året, dels på grund av icke-omhändertagna uppdämda vårdbehov efter pandemin, dels på grund av ett stort nettoutflöde av sjuksköterskor vilket medfört reducerad kapacitet. Ögonmottagningen har arbetat aktivt med hänvisning av återbesökspatienter till externa vårdgivare. Hela 90 procent av patienterna som hänvisats till externa vårdgivare för återbesök har tackat ja och har därmed kunnat få vård snabbare än om de stått kvar i kö hos Hallands sjukhus.

Närsjukvården Halland har under året identifierat felaktig registrering och bedömning av vilka besök som ingår i vårdgarantin, vilket har gett ett lägre utfall. Ett fokuserat arbete inleddes under hösten för att öka verksamhetens kunskap om vad vårdgaranti innebär. Vårdcentralen Halland strävar efter ett snabbt välkommande i chatten och att besvara inkommande chatt inom 15 minuter (under vårdcentralens öppettider). Det är endast ett fåtal vårdcentraler som under året inte nått målet.

Foto: Anders Andersson

Öka användandet av digitala verktyg och besöksformer

Uppfylls delvis

En aspekt av tillgänglighet till vård som blir alltmer påtaglig är den digitala tillgängligheten till besök och kontakter. Utifrån ett samhällsperspektiv är varje distanskontakt en vinst för både invånaren och miljön eftersom det innebär minskat resande. En distanskontakt ger även fördelar för invånaren som snabbare och enklare kan genomföra sitt vårdbesök oavsett plats. Regionen har flera verksamheter som erbjuder möjlighet till videobesök och chatt, som är en variant av skriftlig distanskontakt.

Totalt sett har andelen distanskontakter minskat något jämfört med föregående år och målet om att distanskontakter ska öka uppnås därmed inte. Nivån är dock betydligt högre än före pandemin. Jämfört med föregående år har distanskontakter via video backat ytterligare inom egen regi och har i stort sett upphört inom privat regi. Videobesöken ersätts i många fall av telefonkontakt, men också av skriftliga distanskontakter (chatt) och en viss återgång till traditionella vårdbesök på plats. Skriftliga distanskontakter (chatt) har nästan fördubblats sedan föregående period. Ökningen noteras i verksamheter i egen regi, men var något lägre inom privat regi. Distanskontakter via telefon har fortsatt att öka både inom egen och privat regi. Region Halland fortsätter att röra sig mot en ökad möjlighet för invånaren att genomföra sitt vårdbesök på distans och det förekommer en dynamik mellan de olika typerna av distanskontakter, vilket är positivt eftersom besöket kan anpassas efter aktuell situation.

Ett annat sätt att mäta regionens digitala tillgänglighet är genom andelen bokning, ombokning, avbokning gjorda av invånare via webbtidbok. Jämfört med 2022 har andelen bokning, ombokning och avbokning via 1177 ökat med 1,3 procentenheter vilket innebär cirka 7 000. Dock hade även målvärdet för denna indikator höjts till en något högre nivå för 2023, varpå årets målvärde inte uppnås. Det är ombokning och avbokning som har bidragit till årets ökning. Bokningar ligger kvar på den nivå som tjänsten gick tillbaka till efter pandemin (6,7 procent) och drar därmed ned den totala ökningen. Ökningen av andelen ombokning och avbokning via 1177 är förväntad eftersom fler verksamheter har inför denna möjlighet i samband med betalningskrav för uteblivet besök, men det finns fortfarande arbete kvar att göra för att ytterligare öka webbtidbokens användande. Regionens förvaltningar har under 2023 påbörjat ett systematiskt arbete för att öka användandet av befintliga tjänster och för att utarbeta en gemensam plan för hur dessa kan utvecklas under kommande år.

Den digitala transformation som nu pågår i hela regionen är så omfattande att den utmanar inte bara den totala förmågan att möta upp alla initiativ i regionen med tillräcklig kvalitet och hastighet, utan även regionens förmåga att kunna göra nödvändiga prioriteringar. En fortsatt utveckling av denna förmåga behövs för att på bästa sätt kunna möta välfärdens, vårdens och invånarnas ambition att ställa om vårdkontakter och informationsöverföring till mer digitala arbetssätt. Det bidrar till att patienternas delaktighet kan öka och att rätt information finns tillgänglig vid varje enskilt tillfälle.

Utveckla samverkan med kommunerna kring in- och utskrivning av äldre/multisjuka vid slutenvård

Uppfylls delvis

Processutvecklingen inom *Trygg och effektiv utskrivning* fortgår för att säkerställa att patienter inte är kvar inom slutenvården efter att de är utskrivningsklara och redo för hemgång. Regionens mål om att utskrivningsklara patienter inte ska tillbringa fler än i genomsnitt 2,3 dagar på sjukhus uppnås inte under 2023. Medelvårdtiden som utskrivningsklar har under året varierat från att nå som lägst 2,8 dagar till som högst 4,1 dagar och har i snitt legat på 3,4 dagar. Jämfört med föregående år är det en ökning av snittet med en halv dag. Den ekonomiska genomsnittsmodell som trädde i kraft i november 2022 förväntades leda till sänkt medelvårdtid för utskrivningsklara, men uppföljningen visar att modellen inte har medfört önskat resultat. Rikets genomsnitt var 2,8 dagar 2023.

Kopplat till detta analyseras även indikatorn oplanerad återinskrivning inom 30 dagar för

personer över 65 år. Bakgrunden till indikatorn är att en patient som har skrivits ut från slutenvård inte ska vara i behov av ny oplanerad slutenvård inom 30 dagar. Indikatorn belyser därmed utskrivning från slutenvård där uppföljning och fortsatt omhändertagande inte är tillräckligt samordnat. Under 2023 har regionen nått målvärdet som innebär att max 18 procent av patienterna återinskrivits på sjukhus oplanerat inom 30 dagar efter ett tidigare slutenvårdstillfälle. För riket ligger årsgenomsnittet på 17 procent. Män återinskrivs oplanerat i något högre utsträckning än kvinnor i såväl Halland som i riket i genomsnitt. Någon vederlagd förklaring till denna skillnad finns ännu inte.

Tillsammans med Hallands kommuner genomförs kontinuerlig uppföljning som ger underlag till gemensamt förbättrings- och utvecklingsarbete. En sammanställning av genomförda förbättringsåtgärder redovisas organisationsvis. Närsjukvården Halland har under 2023 blivit snabbare på att hantera ärenden i IT-stödet Lifecare SP och att boka in SIP (samordnad individuell plan) i samband med utskrivningsprocessen, vilket bidragit till snabbare hantering av multisjuka äldre och kortare vårdtid som utskrivningsklar på individnivå. Under 2023 har Psykiatrin Halland genomfört ett utvecklingsarbete för att säkerställa att fastställda rutiner kring samverkan mellan olika vårdaktörer kring in- och utskrivning av äldre/multisjuka vid slutenvård fungerar som planerat.

Under året har Vårdcentralen Halland aktivt deltagit i utvecklingen av utskrivningsprocessen genom sitt deltagande i Genomförandegruppen för Samverkansrutinen. Målsättningen med arbetet är att ge förutsättningar för en mer säker vård för de multisjuka äldre och stärka samarbetet mellan vårdaktörer både inom regionen och med Hallands kommuner.

2022 etablerades den särskilda enheten *Trygg hemgång* vid Hallands sjukhus, i syfte att förbättra utskrivningsprocessen. Under våren 2023 startades ett utvecklingsarbete för att förbättra Hallands sjukhus ansvarstagande i utskrivningsprocessen för patienter med behov av kommunala insatser. Bakgrunden var avvikelser från närsjukvård och kommuner, samt de brister kopplat till Hallands Samverkansrutin som Hallands sjukhus hade identifierat. Många av avvikelserna berörde läkemedelshantering, och utvecklingsarbetet involverar alla berörda kliniker och professioner, samt Närsjukvården och kommunerna.

Indikatorer för fokusområdet Nära och sammanhållen vård

Indikatorer	Utfall 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023
Telefontillgänglighet primärvård – Andel patienter som har fått kontakt med vården inom 0 dagar	92 %	≥95 %	▲ 95 %
Andel patienter som har fått medicinsk bedömning i primärvård inom 3 dagar	85 %	≥90 %	■ 86 %
Andel patienter som väntat 60 dagar eller kortare på första kontakt i specialiserad vård	76 %	≥80 %	■ 74 %
Andel patienter som väntat 60 dagar eller kortare på operation/åtgärd i specialiserad vård	62 %	≥80 %	▼ 61 %
Andel genomförda första besök inom 30 dagar vid BUP	75 %	≥75 %	■ 68 %
Andel genomförda utredningar inom 30 dagar vid BUP	69 %	≥75 %	■ 65 %
Andel genomförda behandlingar inom 30 dagar vid BUP	84 %	≥75 %	▲ 86 %
Andel distanskontakter av totala antalet öppenvårds-besök	6,9 %	≥10 %	▼ 7,2 %
Andel bokning, ombokning, avbokning gjorda av invånare via webbtidbok	22,3 %	≥25 %	■ 23,6 %
Medelvårdtid som utskrivningsklar	2,9	≤2,3	▼ 3,4
Andel vårdtillfällen för patienter >65 år där oplanerad återinskrivning skett inom 30 dagar	19 %	≤18 %	▲ 18 %

▲ Målet uppfylls ■ Målet uppfylls delvis ▼ Målet uppfylls inte

Styrning utifrån kunskap och kvalitet inom hälso- och sjukvård

▲ Uppfylls

Utifrån resultatet för utvalda indikatorer och det utvecklingsarbete som beskrivs nedan görs bedömningen att regionen når måluppfyllelse inom fokusområdet.

För uppföljning av detta fokusområde används bland annat databasen *Vården i Siffror*, som är ett nationellt verktyg för kvalitets- och förbättringsarbete inom hälso- och sjukvården. *Vården i siffror* innehåller ett brett spektrum av drygt 700 indikatorer (kvalitetsmått) kopplat till såväl specifika sjukdomstillstånd och behandlingsinsatser som tillgänglighet och patientupplevelser och antalet indikatorer i databasen ökar ständigt. Analysen ger ett mått på hur stor andel av dessa indikatorer som regionen presterar som rikssnittet eller bättre inom, vilket ger en god övergripande bild av en regions vårdkvalitet. Halland presterade 2023 som rikssnittet eller bättre för 62 procent av indikatorerna i databasen, vilket var näst bäst i Sverige (detta resultat kan komma att justeras något då viss eftersläpning föreligger). Resultaten för fokusområdets övriga indikatorer beskrivs under respektive mål.

I Mål och budget 2023 anges ambitionerna för fokusområdet. Dessa har sedan brutits ned till ett antal regiongemensamma mål, vilka bland annat handlar om nationella vårdförlopp, patientsäkerhet och tarmcancerscreening. De senaste årens fokuserade arbete med hjärtsjukvården har gett önskat resultat och de halländska hjärtpatienterna får nu ett bättre omhändertagande. Exempelvis har halländska forskningsresultat och samverkan mellan ambulanssjukvården och Hallands sjukhus lett till snabbare diagnos och kortare vårdtid på akuten för patienter med bröstsmärta och misstänkt hjärtinfarkt. Vidare har införandet av regionens nya vårdinformationsstöd, som är en förutsättning för regionens fortsatta utveckling av informationsdriven vård, effektiva arbetssätt och stöd till medicinska beslut, fortgått med hög intensitet och prioritet under året. Nedan följer en summering av det arbete Region Halland har genomfört för att skapa en styrning av hälso- och sjukvården baserad på kunskap och kvalitet.

Säkerställa implementering och uppföljning av personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp

■ Uppfylls delvis

Tillsammans med berörda förvaltningar har Regionkontoret visat på hur det är möjligt att ta fram och visualisera grundläggande data för de *personcentrerade och sammanhållna vårdförloppen* (PSVF) kronisk obstruktiv lungsjukdom (KOL), blodförgiftning (sepsis) och inflammatorisk tarmsjukdom (IBD). Lärdomar från arbetet är att den modell som tagits fram fungerar väl för PSVF som avser kroniska sjukdomar (KOL, IBD) och där inträde i PSVF sker genom diagnos. Modellen passar däremot sämre att använda på andra typer av PSVF (som sepsis) där man behöver överväga förloppsspecifika lösningar. Berörda förvaltningar och Regionkontoret har även fortsatt arbetet med att genomföra GAP-analyser på fastställda PSVF. PSVF epilepsi, diabetes med högrisk för fotsår, venösa bensår, svårläkta sår och långvarig smärta har analyserats och dessa har genomgått ordnat införande via prioriterings- och evidensrådet (PER).

Närsjukvården har tagit fram en process för att hantera nya riktlinjer och rutiner i kunskapsstyrningen. Kunskapsstyrning är en utmaning för närsjukvården då fastställda vårdförlopp innebär ambitionsökningar och kan tränga undan andra diagnoser vars förlopp ännu inte är framtagna. Ett nätverk av processledare har skapats i närsjuk58 är vården för att ge ökad kraft och stöd i implementering av PSVF.

Hallands sjukhus har under året arbetat med implementeringen av flera PSVF. PSVF stroke del två är under införande och arbete pågår för att identifiera resursbehovet för att säkerställa tidig understödd utskrivning från sjukhuset till hemmet via ett multidisciplinärt stroketeam. Inom PSVF sepsis har sepsislarm införts på sjukhusets båda akutmottagningar. Målet är att snabbare och mer strukturerat säkerställa att tecken på sepsis identifieras och att patienterna får en tidig och korrekt antibiotikabehandling för att bromsa sjukdomsförloppet och öka chansen för överlevnad.

Inom PSVF palliativ vård har ett regionalt arbete startat under hösten och flera av Hallands sjukhus kliniker bidrar i arbetet tillsammans med kommunerna och närsjukvården. Inom PSVF osteoporos (benskörhet) – sekundärprevention efter fraktur – sker ett arbete med att ta fram rutiner så att alla patienter som omhändertas på Hallands sjukhus för en misstänkt osteoporosrelaterad fraktur ska identifieras och göras kända för den vårdcentral där patienten är listad.

Verksamheterna inom Ambulans, diagnostik och hälsa är en del i nästan samtliga införda PSVF. Det gäller framför allt Medicinsk diagnostik, men även Ambulans och sjukresor Halland och olika delar inom Hälsa och funktionsstöd. Psykiatrin har bland annat fortsatt arbetet med att etablera en struktur för kunskapsstyrning och utveckla processen för PSVF kognitiv svikt.

Öka måluppfyllnaden för standardiserade vårdförlopp (SVF)

Uppfylls delvis

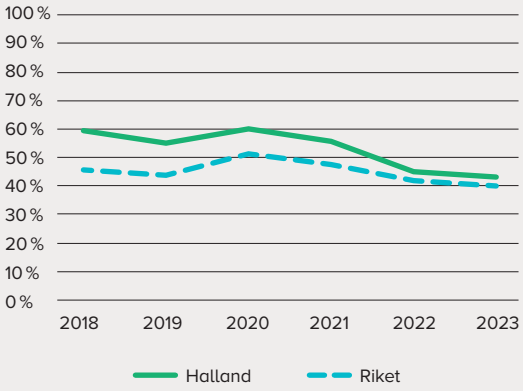
Under 2023 har regionen lagt stort fokus på att förbättra cancervården, vilket redan har gett resultat. För att mäta hur Halland presterar inom området Cancer i nationell jämförelse används databasen *Vården i Siffror*. Analysen baseras på 87 indikatorer inom cancerområdet och för varje enskild indikator jämförs regionens resultat mot rikssnittet. Preliminära resultat visar att Halland presterar som rikssnitt eller bättre för 48 av de 87 indikatorer som finns inom Cancer, vilket motsvarar 55 procent. Regionen har därmed förbättrat resultatet jämfört med föregående år och målet om minst 50 procent uppnås.

Region Halland arbetar aktivt för att nå de nationella målen för *standardiserade vårdförlopp* (SVF) som innebär att 70 procent av alla nyupptäckta cancerpatienter ska utredas inom ett standardiserat vårdförlopp och minst 80 procent av alla patienter med cancer som ska starta behandling ska utredas inom ett SVF inom den angivna ledtiden. Förvaltningarnas arbete med att förbättra inklusionsgraden för SVF har bidragit till att Region Halland med ett resultat på 78 procent har uppnått målet i den nationella överenskommelsen om statlig prestationsbaserad ersättning genom att över 70 procent av alla patienter som diagnostiserats med cancer har inkluderats i ett SVF. Dock når inte regionen sitt eget uppsatta mål om 80 procent. Genomsnittet i riket var 84 procent.

Parallellt pågår arbete för att uppnå det nationella målet om att 80 procent av patienterna ska ha påbörjat behandling inom angivet ledtidsmål, men detta når ingen region i Sverige. Genomsnittet i riket var 39 procent 2023. Andelen patienter som genomgått standardiserat vårdförlopp inom den angivna ledtiden har en nedåtgående trend i Halland och riket i övrigt. 42 procent av patienterna som utretts inom SVF i Halland startade behandling inom angiven ledtid vilket är något lägre än 2022, men betydligt lägre än exempelvis 2020, då regionen hade ett resultat på 60 procent. Det är tillgängligheten till operationskapacitet, endoskopi, mammografi, strålbehandling, patologi och cytologi som påverkar ledtiderna. Det har vidare framkommit att SVF-registreringen upplevs komplicerad och kräver en betydande administration. Detta kan leda till ofullständig registrering vilket kan ge en felaktig bild av bristande måluppfyllelse på ledtidsmålen. När kodningskompetensbrist identifieras som delförklaring till bristande uppföljningsresultat åtgärdas detta med utbildningsinsatser.

Standardiserat vårdförlopp vid cancer

Andel patienter som genomgår standardiserat vårdförlopp vid cancer inom den angivna ledtiden 2018–2023

Närsjukvården arbetar med att öka kunskapen om välgrundad misstanke vid cancer och har ökat följsamheten till rutiner kring SVF. Arbetet har lett till att fler patienter har kommit in i SVF-flödet till specialistvården och får sin utredning enligt rekommenderade förlopp.

Ambulans, diagnostik och hälsa tillhandahåller medicinsk diagnostik i samtliga standardiserade vårdförlopp. Under 2023 har verksamheten arbetat med övriga förvaltningar för att försöka åstadkomma en mer korrekt registrering av SVF-data. Förbättringsarbetet pågår kontinuerligt.

Halland sjukhus har under 2023 genomfört internrevision och identifierat behov av sjukhusövergripande åtgärder för att skapa bättre förutsättningar för att nå nationella mål, bland annat relaterat till SVF-kodning. En grundutbildning och en fördjupad utbildning för SVF-koordinatorer har tagits fram. Utbildningssatsningen är en del i målet att säkra en god kompetens i arbetet med standardiserade vårdförlopp för cancer. Hallands sjukhus har också etablerat en lokal SVF-samordnarroll som samarbetar med den regionala cancersamordnaren på Regionkontoret.

Förbereda införandet av framtidens vårdinformationsstöd

▲ Uppfylls

Införandet av regionens nya vårdinformationsstöd, Cosmic, som är en förutsättning för regionens fortsatta utveckling av informationsdriven vård, effektiva arbetssätt och stöd till medicinska beslut, har under året fortgått med hög intensitet och prioritet. I slutet av 2023 stod det klart att tidplanen för införandet av Cosmic behövde skjutas på för de nio regioner som ingår i Sussa-samarbetet, och ett intensivt arbete har gjorts för att, gemensamt med leverantören fastställa en ny tidplan för införande. Region Hallands planerade införande flyttas från november 2024 till mars 2025.

Det övergripande gemensamma arbetet inom Sussa samverkan har vidare fokuserat på att skapa en gemensam grund som alla regioner ska använda vid drift av Cosmic. Det omfattande regionala arbetet med att färdigställa arbetssätt och konfiguration samt att skapa tekniska förutsättningar och beställa integrationer mot Cosmic har tagit mycket fokus och resurser av regionens verksamheter. Alla förvaltningar som är berörda av införandet har etablerat en egen införandeorganisation som stöd för arbetet med förberedelse inför införandet, utrullning och utbildning i verksamheterna. Trots att det är och har varit utmanande för vårdverksamheterna att kunna avdela nödvändiga resurser till förberedelsearbetet så har detta kunnat göras. Men det kommer också att vara utmanande framåt sett till genomförande av en omfattande utbildning samtidigt som vårdproduktionen ska upprätthållas. Enligt plan kommer användare i regionen ha möjlighet att starta sin digitala utbildning under början av 2024.

Ett arbete i linje med informationsdriven vård har pågått under året inom Sussa samverkan med att skapa ett gemensamt datalager för uppföljning och analys och regionens verksamhet har en betydande roll i denna utveckling. Regionalt fortgår det omfattande och tidskrävande förberedande arbetet för att skapa rätt förutsättningar för uppföljning och analys från Cosmic.

För att säkerställa en säker och relevant vårdinformation vid övergången till regionens nya vårdinformationsstöd har arbetet fortsatt med att även skapa förutsättningar för hur användarna kommer att få tillgång till historisk information som finns i nuvarande journalsystem och andra delar som påverkas vid produktionsstarten. En migreringsstrategi är nu godkänd och arbetet har fortsatt med att skapa förutsättningar för hur användarna kommer att få tillgång till historisk information som finns i VAS, NCS läkemedel och andra delar som påverkas vid produktionsstarten.

Samtidigt som införandet av framtidens vårdinformationsstöd pågår finns fortsatt behov av att säkra livscykelhanteringen av nuvarande systems återstående driftstid. Till exempel behöver VAS utvecklas eftersom leverantören inte kan leverera support på befintlig version.

Systematisera patientsäkerhetsarbetet utifrån den regionala handlingsplanen

▲ **Uppfylls**

De övergripande inriktningarna i den regionala handlingsplanen för patientsäkerhet gäller till och med 2024. Handlingsplanen utgår från ökat gemensamt arbete inom hela vårdsystemet, större fokus på vårdens övergångar och ökad integration av patientperspektiv i ordinarie ledning och utveckling av verksamheten.

Regionens förvaltningar har under året bland annat arbetat med:

- utveckling av indikatorer och uppföljningsmetodik för att tydligare avspegla patientsäkerhet
- implementering av olika stödtjänster för robustare systematiskt patientsäkerhetsarbete och processtöd till centrala vårdprocesser
- aktivitetsplaner i verksamheter för att utveckla patientsäkerhetsarbetet
- insatser för att stärka avvikelsehanteringen
- patientsäkerhetsutbildning av chefer och medarbetare
- förtydligande av uppdrag och roller inom systematiskt patientsäkerhetsarbete
- ökad användning av simulering och färdighetsträning

Under perioden har Region Halland gjort en första mätning av hållbart säkerhetsengagemang (HSE). Enkäten handlar bland annat om hur man arbetar med risker och fel, men också om hur man tar vara på och utvecklar det som fungerar bra. Årets resultat kommer att utgöra baslinje och kommer att användas för att se förändringar vid kommande mätningar. Vid jämförelse mellan Region Hallands olika förvaltningar ses inga stora skillnader.

Under året har arbete påbörjats för att skapa en systematisk sammanställning av allvarliga risker som rapporterats i regionens avvikelsesystem. Sammanställningen ska vara stöd till analys samt återkoppling till vårdverksamheterna. Utifrån handlingsplanen har förvaltningarna genomfört olika åtgärder under året, bland annat framtagande av nya indikatorer för uppföljning av patientsäkerhet, utvecklade rutiner, fortsatt utveckling av handbok för säker vård, utbildning av medarbetare och fortsatt utveckling av patientsäkerhetsronder och internrevisioner.

Förbättra tillgängligheten till hjärtsjukvård samt resultatet för de kvalitetsindikatorer där Halland ligger under rikssnitt

▲ Uppfylls

Hjärtsjukvården har varit ett prioriterat utvecklingsområde sedan Hallands hälso- och sjukvårdsstrategi beslutades 2017. Det har sedan dess skett markanta förbättringar – Halland har gått från ett indexvärde i Swedehearts kvalitetsindex på 4 av 11 för 2017 till 7,5 för 2023. Swedehearts kvalitetsindex för hjärtinfarktvård speglar insatser i hela vårdkedjan, såväl det akuta omhändertagandet som eftervården och täckningsgraden. Både Hallands sjukhus Halmstad och Varberg höjde 2023 sitt resultat med ett helt steg och fick ett indexvärde på 7,5. Vid analys av området Hjärt- och kärlsjukdom som helhet i verktyget *Vården i Siffror*, fås resultatet att Halland fortsatt presterar bättre än rikssnitt på över hälften av de delindikatorer som ingår. Preliminära resultat visar att Halland presterar som rikssnitt eller bättre för 22 av de 35 indikatorer som finns inom området Cancer, vilket motsvarar 63 procent.

Tillgängligheten till hjärtsjukvård för halländska patienter ligger högre än för riket i genomsnitt. Rikssnitt var 70 procent för första besök och 55 procent för operation/åtgärd. Hallands tillgänglighet till första besök har förbättrats något under 2023. Från förra årets snitt på 71 procent har regionen nu ett årssnitt på 73 procent. Halland når dock inte regionfullmäktiges uppsatta målvärde om 80 procent. Måluppfyllelsen är starkt kopplad till möjligheten att allokera fler kardiologtimmar till öppenvården och påverkas också av att behoven av besök på kardiologmottagningen skulle behöva minskas. Det samlade resultatet 2023 gällande Hallands tillgänglighet till operation/åtgärd inom hjärtsjukvård visar att 79 procent av väntande patienter har väntat kortare än 90 dagar. Att målet inte nås fullt ut är en kombination av begränsat operationsutrymme och operatörstillgång. Detta

är dock en prioriteringsfråga kopplat till det begränsade operationsutrymmet, för att inte tränga undan andra högre prioriterade patienter på dagtid.

Under året har förvaltningsöverskridande samverkan mellan ambulanssjukvården och sjukhuset lett till att patienter med bröstsmärta som ringer efter ambulans nu kan få ett bättre omhändertagande. Den nya rutinen baseras på halländska forskningsrön från medarbetare inom ambulanssjukvården och innebär att ett blodprov (Troponin) tas redan hemma hos patienten eller i ambulansen, något som tidigare gjordes först på akutmottagningen. Provet tas sedan till akuten för omgående analys. En första utvärdering visar att det tar 2,5 minut extra för ambulanspersonalen att ta provet, men samtidigt förkortas handläggningstiden på akutmottagningen med i snitt 20 minuter. I de fall där blodprovet signalerar en pågående hjärtinfarkt minskas handläggningstiden med en hel timme. Detta är en värdefull utveckling av hanteringen av en potentiell hjärtinfarkt, då studier visar att just tiden för den akuta handläggningen påverkar hur det går för patienten.

Halland har en hög följsamhet till hjärtischemiprocessen (kranskärlssjukdom, hjärtinfarkt) vad gäller tillgänglighet till återbesök och uppföljning efter kranskärlssjukdom. Vården för ischemipatienter har utvecklats ytterligare genom att patienterna nu erbjuds en välfungerande öppenvård med god tillgänglighet till sjuksköterska med hög kompetens inom ischemivård. Fokus ligger på att förebyggande stödja och stärka patientens möjlighet att bedriva egenvård. I nära samarbete med Rehabiliteringskliniken på sjukhuset erbjuds hjärtischemipatienterna kontinuerlig hjärtskola och hjärtrehabilitering. Ett arbete påbörjades under hösten 2023 för att flytta ut rehabilitering av ischemi- och hjärtsviktspatienter till närsjukvården.

En nyligen genomförd analys visar att de hjärtsviktspatienter som skrivs ut med nydebuterad hjärtsvikt, och som blir inskrivna i kommunal hemsjukvård som ett resultat av vårdplaneringen, har lägre 30-dagars dödlighet än patienter som inte får kommunal hemsjukvård. Detta trots att de som skrivs in i kommunal hemsjukvård har en högre medelålder. Utöver tillgång på kommunal hemsjukvård har det inte framkommit någon skillnad i utredning och behandling som kan förklara resultatet. Detta fynd kommer att uppmärksammas och kommuniceras till kommuner och närsjukvården, då kunskapen kan påverka planeringen för och omhändertagandet av individer med hjärtsvikt. Fokus i Närsjukvården har under året varit att följa förekomsten av hjärtsvikt hos patienter över 80 år. För de flesta patienter med hjärtsvikt har det tillkommit en ny rekommenderad grupp läkemedel. Val av läkemedel styrs av underdiagnos och påverkar arbetssätten, vilka behöver fortsätta att implementeras i regionen.

Säkerställa implementering och uppföljning av tarmcancerscreening

▲ Uppfylls

Region Halland inför tarmcancerscreening under åren 2022–2026, vilket förväntas sänka dödligheten i tjock- och ändtarmscancer med omkring 15 procent. År 2022 erbjöds personer födda 1962 screening och under 2023 har ytterligare åldersgrupper inkluderats: de som är födda 1961 och 1963. Då den nationella inrapporteringen av data har stor eftersläpning finns det ännu ingen tillförlitlig statistik kring resultaten av tarmcancerscreeningen.

Etablera en ny läkarutbildningsstruktur för bastjänstgöring och specialistutbildning

■ Uppfylls delvis

Arbetet med att etablera en ny läkarutbildningsstruktur för bastjänstgöring (BT) och specialistutbildning (ST) har fortsatt under 2023. Arbetet drivs av en projektgrupp sammansatt av medarbetare från Regionkontorets avdelning för Forskning och Utbildning (FoU) och Hallands sjukhus. Projektgruppen har under 2023 gjort en översyn av för- och nackdelar med olika framtida utbildnings- och anställningsformer för BT, men då det ännu inte är beslutat vilken BT-form Region Halland ska använda bedöms målet inte vara uppnått. *Integrerad BT* är en form där BT-läkaren anställs på sin klinik och kliniken har fortsatt arbetsgivaransvar. Regionkontoret och

Hallands sjukhus skulle då samordna placering och utbildning. Den andra formen är en *central BT*, vilket är den form som Region Halland använder för de fyra BT-läkare som är under utbildning i dagsläget. Central BT innebär att utvecklingsavdelningen på Hallands sjukhus ansvarar för rekrytering och anställning och har fortsatt arbetsgivaransvar, medan Regionkontoret samordnar utbildningen. Under 2023 har Region Hallands första BT-läkare godkänts och av de totalt fyra BT-läkarna arbetar tre av dem nu vidare inom Region Halland.

Indikatorer för fokusområdet Styrning utifrån kunskap och kvalitet inom hälso- och sjukvård

Indikatorer	Utfall 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023
Andel kvalitetsindikatorer i Vården i siffror med bättre resultat än rikssnitt	66 %	≥60 %	▲ 62 %
Andel kvalitetsindikatorer inom cancer i Vården i siffror med bättre resultat än rikssnitt	43 %	≥50 %	▲ 55 %
Andel patienter med cancer som utreds inom ett standardiserat vårdförlopp	78 %	≥80 %	■ 78 %
Andel patienter som genomgår standardiserat vårdförlopp vid cancer inom den angivna ledtiden	45 %	≥60 %	▼ 42 %
Swedehearts kvalitetsindex för hjärtinfarktvård	7	≥7	▲ 7,5
Andel patienter som har väntat 90 dagar eller kortare på ett första besök inom hjärtsjukvård	71 %	>80 %	■ 73 %
Andel patienter som har väntat 90 dagar eller kortare på operation/åtgärd inom hjärtsjukvård	75 %	≥80 %	■ 79 %

▲ Målet uppfylls ■ Målet uppfylls delvis ▼ Målet uppfylls inte

Finansiella mål

Enligt Mål och budget 2023 ska tre finansiella indikatorer följas, för att uppnå en hållbar ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning. För att åstadkomma en långsiktighet behöver målvärdena utvärderas över tid och inte isoleras för varje budgetår.

Resultat i förhållande till summan av skatteintäkter samt statsbidrag och utjämning

En generell praxis som SKR använder sig av är att detta resultatmått bör uppgå till minst 2 procent över tid, främst för att finansiera investeringar. För Region Hallands del skulle det innebära en genomsnittlig resultatnivå på cirka 260 mnkr. Med tanke på de besvärliga ekonomiska förutsättningarna inför 2023 antog regionfullmäktige en negativ årsbudget. Regionens budgeterade målvärde för 2023 uppgår till -2,6 procent. Årets resultat exklusive marknadsvärdering orealiserade poster uppgår till 13 mnkr. Resultatet i förhållande till summan av skatteintäkter samt statsbidrag och utjämning uppgår till 0,1 procent, vilket är 2,7 procentenheter bättre än det budgeterade målvärdet. Utfallet når dock inte det långsiktiga målvärdet. Snittvärdet för de senaste tre åren uppgår till 6,8 procent, det vill säga klart högre än 2-procentsmålet. Förklaringen är de starka resultat som uppnåddes under pandemiåren.

Självfinansieringsgraden av investeringarna

Denna indikator beskriver hur stor andel av regionens investeringar som finansieras av det egna kassaflödet. Resultatet rensat för avskrivningskostnader sätts i relation till de totala investeringarna. Den långsiktiga målsättningen bör vara att självfinansieringsgraden ska uppgå till minst 100 procent. Regionens budgeterade målvärde för 2023 uppgår till 12 procent. Självfinansieringsgraden uppgår till 67 procent, vilket innebär att årets budgeterade målvärde uppfylls. Utfallet når dock inte det långsiktiga målvärdet. Snittvärdet för de senaste tre åren uppgår till 172 procent, det vill säga klart högre än 100-procentsmålet. Även här är förklaringen de starka resultat som uppnåddes under pandemiåren.

Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser

Regionen har som målsättning att soliditeten inklusive hela pensionsåtagandet, ska vara positiv och inte minska över tid. Detta soliditetsmått uppgår till 21,9 procent vid årets slut, vilket är en försämring med 2,8 procentenheter jämfört med motsvarande period föregående år. Årets målvärde uppfylls inte.

Finansiella mål

Indikatorer	Utfall 2022	Långsiktigt målvärde	Budgeterat målvärde 2023	Utfall 2023	Snitt 3 år	Snitt 5 år
Resultat i förhållande till summan av skatteintäkter samt statsbidrag och utjämning	10,1 %	2,0 %	> -2,6 %	▼ 0,1 %	6,8 %	6,1 %
Självfinansieringsgraden av investeringarna	232 %	100 %	> 12 %	▼ 67 %	172 %	164 %
Soliditeten inkl ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser	24,7 %		> 24,7 %	▼ 21,9 %		

▲ Målet uppfylls ■ Målet uppfylls delvis ▼ Målet uppfylls inte

Redovisningen av de tre finansiella indikatorerna ovan är gjord exklusive orealiserade finansiella vinster/förluster, beroende på förändringar av marknadsvärdet för regionens finansiella placeringar.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

I utvärderingen av god ekonomisk hushållning beaktas både utfallet för fokusområdena och de finansiella målen. Tre av totalt sju fokusområden har uppnått måluppfyllelse för helåret 2023, medan övriga fyra är delvis uppfyllda. Inom fokusområdena finns totalt 25 mål, varav 16 uppnås för helåret 2023. Resterande nio mål uppnås delvis.

Flera fokusområden har indikatorer som inte helt uppnår målvärdena, men det utvecklingsarbete som gjorts under respektive fokusområde bidrar ändå till att måluppfyllelsen delvis uppnås. För en utförlig beskrivning av bedömningen och tillhörande indikatorer hänvisas till avsnitten för respektive fokusområde.

Inget av de tre finansiella målen uppnår de långsiktiga målvärdena som Region Halland förhåller sig till. Detta ligger till grund för bedömningen att Region Halland inte uppnår en god ekonomisk hushållning i förhållande till regionfullmäktiges mål. Samtidigt bör de finansiella målen utvärderas på längre sikt för att bedöma god ekonomisk hushållning över tid. Region Halland har en mycket god, både kortsiktig och långsiktig, finansiell handlingsberedskap samt därmed också en stark finansiell ställning. Det har uppnåtts genom medveten hushållning av resurser över tid, både för att klara framtida åtaganden och för att kunna hantera tillfälliga konjunktursvängningar. Årets negativa resultat förklaras av tillfälligt ökade pensionskostnader föranlett av pensionsskuldens uppräkning utifrån prisbasbeloppet som i sin tur styrs av inflationen.

Med hänvisning till god finansiell ställning beslutades inför året att frångå de långsiktiga målvärden som Region Halland förhåller sig till för de finansiella indikatorerna. Detta innebär att vid en jämförelse med de uppsatta målen för 2023 så uppfylls två av tre finansiella indikatorer. Men att grunda bedömningen av god ekonomisk hushållning på de tillfälliga målvärdena skulle bli missvisande vid utvärdering i det längre perspektivet.

Region Hallands verksamheter

Hälso- och sjukvård

Tillgänglighet

Tillgänglighet till primärvård

Kontakt med primärvården samma dag – telefontillgänglighet

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har inte genomfört några nationella mätningar gällande telefontillgänglighet under 2023. SKR har fattat beslut om att rapporteringen ska övergå från manuell rapportering till månatlig automatiserad redovisning. Arbete pågår i Region Halland för att övergå till det nya sättet att redovisa.

Närsjukvården Hallands egen uppföljning av telefontillgängligheten visar på en stabilt hög nivå under större delen av året. Medelvärdet ligger på 95 procent, vilket är en förbättring i jämförelse med förra året. Under året har ett arbete för att stärka tillgängligheten pågått på flera enheter.

Medicinsk bedömning inom tre dagar

Primärvården når inte det uppsatta målet om att 90 procent av patienterna ska erbjudas medicinsk bedömning inom tre dagar. Under 2023 fick 86 procent av de halländska patienterna en medicinsk bedömning i primärvården inom tre dagar, vilket ligger något under rikets genomsnitt på 87 procent.

Första linjen barn och ungas psykiska hälsa

Första linjen för barn och unga med psykisk ohälsa är omhändertagandenivån innan Barn- och ungdomspsykiatrin (BUP) och är därför organiserad under primärvård. En person som kontaktar första linjen för ett nytt eller försämrat hälsoproblem har rätt till en medicinsk bedömning inom tre dagar. Under 2023 fick 77 procent av de som sökt sig till första linjen en medicinsk bedömning inom tre dagar, jämfört med rikets 75 procent.

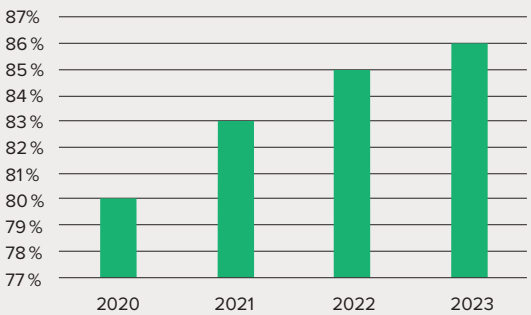
Tillgänglighet till specialistvård inom ramen för nationell vårdgaranti (90 dagar)

Vid nationell jämförelse av regionernas årssnitt placerade sig Region Halland på andra plats vad gäller tillgänglighet till första besök samt operation/åtgärd.

Tillgängligheten på Hallands sjukhus har påverkats både av pandemin och kompetensförsörjning inom flera yrkeskategorier. I samband med beslutet om minskat beroende av hyrpersonal har ytterligare kapacitetsneddragningar varit nödvändiga. Konsekvensen av detta är en risk för att antal väntande

Medicinsk bedömning inom tre dagar

Medicinsk bedömning inom tre dagar (vårdgaranti primärvård). Måluppfyllelse 2020–2023.

95%
Telefontillgänglighet primärvård
95 % har fått kontakt inom 0 dagar

86%
Medicinsk bedömning i primärvård
86 % har fått en medicinsk bedömning inom 3 dagar jämfört med 87 % för riket i snitt

87%
Första besök i specialiserad vård
87 % har väntat 90 dagar eller kortare jämfört med 68 % för riket i snitt

73%
Operation/åtgärd i specialiserad vård
73 % har efter beslut om behandling väntat 90 dagar eller kortare jämfört med 60 % för riket i snitt

till operation/åtgärd ökar ytterligare. Trots detta var antalet väntande till operation/åtgärd i december 2023 oförändrat jämfört med samma period 2022. Antalet är dock fortsatt fler än före pandemin. Ett ökat antal operationer i öppenvård har bidragit till att antalet väntande har kunnat hållas på en relativt konstant nivå.

Hörselmottagningen har sedan pandemin haft långa väntetider för patienter som är vana hörapparatsanvändare. För att öka tillgängligheten har verksamheten arbetat med flöden och processer samt haft extra mottagningar, vilket lett till en bättre balans och kön förväntas vara hanterad under första kvartalet 2024. Volymen patienter förväntas dock öka i takt med att befolkningen blir äldre och nya riktlinjer införs.

Första kontakt

Tillgänglighet till första besök inom ramen för den lagstadgade vårdgarantin (90 dagar) är i nivå med föregående år. För första kontakt ses en bibehållen måluppfyllelse till den nationella vårdgarantin. Det genomsnittliga resultatet visar att 87 procent av patienterna som väntar på en första kontakt inom specialiserad vård har väntat kortare än 90 dagar, jämfört med rikets 68 procent.

Inom vuxenpsykiatrin har tillgängligheten till första kontakt legat i nivå med föregående år. Det genomsnittliga resultatet visar att 90 procent av patienterna har väntat kortare än 90 dagar på första kontakt.

Vid årsskiftet hade Region Halland 1 292 patienter som väntat mer än 90 dagar på en första kontakt inom den specialiserade vården (somatik och psykiatri summerat), jämfört med 1 150 patienter föregående år.

Operation/åtgärd

Vårdproduktionen under 2023 har påverkats av svårigheterna att bemanna operationsverksamhet och slutenvård. Tillgängligheten och måluppfyllnaden till den lagstadgade vårdgarantin för operation/åtgärd har därför försämrats något jämfört med föregående år. Det genomsnittliga resultatet visar att 73 procent av de väntande patienterna har väntat kortare än 90 dagar på operation/åtgärd, jämfört med 74 procent 2022. Antalet patienter som väntat längre än 150 dagar (en parameter i den nationella överenskommelsen för ökad tillgänglighet) har ökat jämfört med föregående år. I slutet av december 2023 hade 670 patienter väntat längre än 150 dagar på en planerad operation/åtgärd.

Jämställdhet

Region Halland har under året genomfört en jämställdhetsanalys gällande tillgänglighet till vård. För primärvården utgörs jämställdhetsanalysen av genomförda vårdkontakter: totalt antal vårdkontakter samt medicinsk bedömning inom tre dagar. För specialiserad vård samt BUP är analysen utförd på väntande till första kontakt och väntande till operation/åtgärd och för BUP även väntande till utredning. Perioderna som ligger till grund för analyserna är januari 2023 samt oktober 2023. Samtliga vårdgivare som ingår i regionens rapportering till Väntetider i vården (alla vårdgivare som har regionens journalsystem VAS) ingår i regionens analys. Utifrån resultaten i jämställdhetsanalysen ser Region Halland inga anledningar att skapa åtgärdsplaner för vare sig primärvården, den specialiserade vården eller BUP. Skillnaderna är så små att Region Halland bedömer vården vara jämställd utifrån ett könsperspektiv, och de skillnader som har noterats inom primärvård samt specialiserad vård bedöms kunna härröra till att fler kvinnor än män tenderar att söka vård. Skillnaderna i tillgänglighet inom BUP som noterades bedöms inte heller bero på ojämställda faktorer eller någon slags gallring utifrån kön, utan patienter får vård utifrån medicinska prioriteringar. Psykiatriförvaltningen har också sett ett mönster av att i yngre åldrar förekommer fler pojkar medan flickor förekommer mer ofta i tonåren. ADHD är en mycket vanlig kontaktorsak inom BUP, och då diagnosen ökat kraftigt de senaste åren kan detta till viss del förklara varför något fler pojkar än flickor väntar på vård. Detta då flickor/kvinnor i större utsträckning diagnostiseras i ett senare skede än pojkar/män. Detta bekräftas också i beskrivningen av könsskillnader i Socialstyrelsens rapport *Diagnostik och läkemedelsbehandling vid adhd*.

Tillgänglighet till specialistvård inom ramen för regional vårdgaranti (60 dagar)

Första kontakt

Årsresultatet visar att 79 procent av väntande har erbjudits tid för första besök inom 60 dagar, vilket är i nivå med föregående år. Inom vuxenpsykiatrin har tillgängligheten förbättrats jämfört med föregående år, 83 procent av väntande patienter har erhållit ett första besök inom 60 dagar, jämfört med 79 procent föregående år. Områden där Region Halland har svårt att tillgodose tillgänglighetsmålet för första besök är bland annat inom allergisjukvård, barn- och ungdomsmedicinsk vård och kardiologi.

Operation/åtgärd

Det samlade resultatet för 2023 visar att 73 procent av regionens operationer/åtgärder har genomförts inom 60 dagar, vilket är i nivå med föregående år.

Tillgänglighet till BUP inom ramen för förstärkt nationell vårdgaranti (30 dagar)

Under året har kontinuerligt arbete skett för att förbättra och bibehålla god tillgänglighet. Resultatet i de nationella mätningarna, sett till den genomförda vården, har varit bättre än riket i genomsnitt. Under perioden har arbetet med interna flöden fortsatt för att hålla nybesök på fortsatt god nivå utifrån strategin ”Rätt vård i rätt tid”. BUP har även arbetat aktivt med att korta tiden mellan nybesök och diagnos. Målsättningen är att patienten inom två besök ska ha fått en diagnos, vilket nås till cirka 80 procent.

Under året har även Första linjevården för barn och ungas psykiska hälsa fortsatt att utvecklas, vilket i ett längre perspektiv förväntas påverka tillgängligheten positivt. Under årets sista månader har ytterligare en mottagning öppnat i Varberg, vilket kompletterar de övriga två i Kungsbacka och Halmstad.

Första bedömning, utredning och behandling inom 30 dagar (BUP)

Inom Barn- och ungdomspsykiatrin mäts tillgänglighet utifrån tre flöden: första besök, start av utredning och start av behandling inom 30 dagar. Gällande första besök inom 30 dagar har BUP under året haft en tillgänglighet på runt 75 procent. Det är över rikssnitt, men dock nås inte regionfullmäktiges tillgänglighetsmål om 80 procent. För start av behandling och start av utredning har tillgängligheten under perioden fluktuerat. Tillgängligheten till start av utredning har flera månader varit lägre än rikssnitt. En faktor som i stor utsträckning påverkar tillgängligheten är det ökande inflödet av patienter till BUP.

Vårdgaranti – externa vårdgivare

Region Halland har en fortsatt god tillgänglighet när det gäller att erbjuda patienter tid för första besök/operation/åtgärd, enligt den lagstadgade vårdgarantin som är 90 dagar. Region Hallands goda tillgänglighet möjliggörs genom att ett stort antal patienter får hjälp via externa vårdgivare och antalet patienter som fått vård på detta vis har ökat i jämförelse med föregående år. Under 2023 tackade 14 151 patienter ja till att få vård hos extern vårdgivare. Av dessa är det 12 364 som erhållit första besök och efterkommande vård hos extern vårdgivare och 1 787 har fått sin operation genomförd av vårdgivare utanför Hallands sjukhus. Den samlade kostnaden för vårdgarantin under 2023 är 158,7 mnkr, jämfört med 116,2 mnkr för 2022.

Vård inom EU/EES

Sedan 2013 finns ett patientrörlighetsdirektiv som möjliggör för patienter att få ersättning för planerad hälso- och sjukvård och tandvård inom EU/EES. Kostnaden för planerad vård inom EU/EES har under 2023 ökat något jämfört med föregående år: från 7,2 mnkr 2022 till 7,5 mnkr för 2023. När det gäller nödvändig vård (exempelvis vård vid semesterresa inom EU/EES) har kostnaden ökat från 7,1 mnkr 2022 till 11,6 mnkr under 2023. Region Halland erhåller cirka 8,4 mnkr årligen i statsbidrag för detta.

Kvalitet

Patientsäkerhet

Inom Region Halland arbetar samtliga vårdförvaltningar för att upprätthålla en hög patientsäkerhet. Bland annat ingår utbildningsinsatser kring hur man bedriver framgångsrikt utvecklingsarbete för stärkt patientsäkerhet i introduktionen för ny-

anställda. Därtill genomförs föreläsningar, dialoger och stöd av chefläkarfunktionen till kliniskt verksamma och ledningsfunktioner. Klinikers och arbetsplatsers avvikelsemöten är en del i det kontinuerliga arbetet för att identifiera förbättringsåtgärder och reducera risker.

Nationell punktprevalensmätning trycksår

Region Halland tillhör de regioner som historiskt har haft mycket goda resultat vad gäller trycksår. Höstens resultat för Hallands sjukhus visade att 9 procent (13,7 procent för riket) av de slutenvårdade patienterna hade trycksår. Av dessa hade 5,5 procentenheter uppstått under vårdtiden (rikets siffra 10,3 procentenheter) och 2,5 procentenheter klassades som en vårdskada. Höstens resultat var bättre än resultatet från vårens mätning då 16,6 procent hade trycksår. 8,8 procentenheter hade uppstått på sjukhus och 2,9 procentenheter bedömdes som vårdskada.

Nationell punktprevalensmätning basala hygienrutiner och klädregler

SKR genomförde våren 2023 den sista nationella punktprevalensmätningen av följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler inom vård och omsorg. Region Hallands resultat visade en följsamhet i alla steg till basala hygienrutiner på 73,7 procent (78,8 procent 2022) och följsamhet till klädregler 90,6 procent (93,2 procent 2022).

Europeisk punktprevalensmätning av vårdrelaterade infektioner

Region Halland och Hallands sjukhus deltog under våren 2023 i en europeisk punktprevalensmätning på sjukhus som en del av det globala arbetet mot antibiotikaresistens. Mätningen genomförs av den europeiska smittskyddsmyndigheten tillsammans med nationella systermyndigheter vart femte år på akutsjukhus. Syftet med mätningen är att få en europeisk och nationell lägesbild av förekomsten av patienter med pågående vårdrelaterad infektion (VRI). Några slutsatser från mätningen var att in- och utfarter (CVK, PVK, urin-KAD) är en betydande risk för VRI. Resultatet visar även att Hallands sjukhus har en något lägre andel enkelrum och isoleringsrum jämfört med övriga deltagande svenska sjukhus.

Lex Maria-anmälningar

Under 2023 gjordes 24 lex Maria-anmälningar från Hallands sjukhus, varav ungefär hälften rörde akuta patientflöden. För 14 av 24 anmälningar har IVO bedömt att vårdgivarens utredningar och åtgärdsplaner är adekvata. För de återstående 10 ärendena föreligger ännu inte återkoppling från IVO. Som jämförelse gjorde sjukhuset 14 lex Maria-anmälningar 2022.

Patientnämnden

Patientnämnden tar emot synpunkter och klagomål från patient och närstående där mötet med vården inte blivit som det var tänkt. I de fall patienten/närstående önskar ett svar säkerställer nämnden det. Nämndens uppdrag syftar till att ta vara på patienters erfarenheter för vårdens framtida utveckling och nämndens kansli har under året sammanställt två rapporter: *Unga vuxna med psykisk ohälsa en analys av klagomål och synpunkter på vården under 2022* samt *Remisshantering en analys av klagomål med synpunkter på vården i Halland 2022*. Nämnden har under året handlagt totalt 1 330 patientärenden samt gett vägledning och råd i 560 informationsärenden. Antalet ärenden hos Patientnämnden fördelar sig relativt lika mellan privata vårdgivare och egen regi. Bland de synpunkter och klagomål som inkommit till nämnden är det kategorierna *vård och behandling*, *kommunikation* samt *vårdansvar och organisation* som har flest antal ärenden. Även här fördelar det sig relativt lika mellan privata vårdgivare och egen regi.

Nationella överenskommelser

Nationella överenskommelser inom vård och omsorg sluts mellan regeringen och Sveriges kommuner och regioner (SKR) inom områden som båda parter identifierat som särskilt viktiga för den fortsatta utvecklingen av hälsa, vård och omsorg i kommuner och regioner. De riktade statsbidrag som fördelas till Region Halland genom överenskommelserna är en del av den totala finansieringen av hälso- och sjukvården. Fördelningen av statsbidraget regleras i respektive överenskommelse, liksom de krav som ställs för att Region Halland ska få ta del av dessa medel. Här redovisas arbete inom ramen för de nationella överenskommelser som hälso- och sjukvården omfattas av.

Foto: Anders Andersson

God och nära vård

Insatserna har haft fokus på förändrade arbetssätt med stöd av ökad digitalisering, insatser för att motverka undvikbar sjukhusvård och insatser för ökad kontinuitet i primärvården. Det nationella målet om att minst 55 procent av invånarna ska ha en registrerad fast läkarkontakt i primärvården är uppnått och var vid årets slut 65 procent. Vårdcentralerna i Halland når upp till de definierade målen i överenskommelsen då 65 procent av invånarna har en registrerad fast läkarkontakt och andel med fast läkarkontakt på särskilda boenden är 98 procent. Flera vårdcentraler har eller planerar att starta ett teambaserat arbetssätt utifrån fast läkarkontakt. Detta förväntas ytterligare öka upplevelsen av kontinuitet för patienterna. Riktade hälsosamtal till fyrtioåringar har breddinförts. Regionen och kommunerna i Halland har antagit en färdplan för samverkan i riktning mot den gemensamma målbilden för nära vård, Omtanke Halland. Inom ramen för överenskommelsen pågår också arbete för en god arbetsmiljö, insatser för ändamålsenlig kompetensförsörjning samt omfattande förberedelser för införande av framtidens vårdinformationssystem.

Ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården

Region Halland har arbetat med att uppdatera handlingsplanen från 2022 för att beskriva det fortsatta tillgänglighetsarbetet. Region Halland klarade 44 av 99 mål i överenskommelsens block 1 om kortare väntetider.

Förbättrad förlossningsvård och kvinnors hälsa

Arbetet har varit fokuserat på kompetensförsörjnings- och organisationsutvecklingsfrågor, på utveckling av den regionala neonatalvården samt på kompetensutvecklingsinsatser. Barnmorskor har fortbildats för att möjliggöra införandet av specialistmödravård i Halland för en jämlik och säker vård för gravida med diabetes. Region Hallands app för de som ska bli föräldrar har utvecklats med gemensam patientinformation i hela vårdkedjan för en mer sammanhållen vård. Processarbetet på Hallands sjukhus för att stärka det normala i den ibland alltmer medikaliserade förlossningsvården har utvidgats till att omfatta eftervården på BB.

Psykisk hälsa och suicidprevention

Barn- och ungdomspsykiatrin har arbetat vidare för en ökad tillgänglighet och för att skapa förutsättningar för digitala kontaktmöjligheter. Vuxenpsykiatrin har vidareutvecklat konceptet med brukarstyrd inläggning och att etablera Peer Support, en så kallad kamratstödjare i vården. Ungdomsmottagningen har implementerat en kommunikationsplattform med möjlighet att ta kontakt via chatt, utvecklat sitt utåtriktade arbete och samverkan med skolor och verksamheten *En väg in*. Regionala rutiner för suicidriskbedömning och stöd efter suicidförsök har utvecklats och under hösten genomfördes en konferens med fokus på samsjuklighetsutredningens förslag om en reform för personer med beroende och andra psykiatriska tillstånd.

Jämlik och effektiv cancervård

Det pågår ett kontinuerligt arbete med att upprätthålla ledtiderna i de standardiserade vårdförloppen (SVF) i cancervården, och för att uppnå målen i överenskommelsen. Det ses en minskning av både patienter som inkluderas i inklusionsmålet och antal patienter som får sin utredning inom fastslagna ledtider. Resultatet speglar de utmaningar som finns inom hälso- och sjukvården med personalbrist och resurser. Implementering av *Min vårdplan cancer* utökas kontinuerligt och omfattar allt fler patientgrupper.

Sammanhållen, jämlik och säker vård

Fokus för det regionala arbetet har varit att fortsätta utveckla den lokala kunskapsstyrningsprocessen, att stödja införandet av kunskapsstöd så som personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp (PSVF) samt att utveckla arbetet med uppföljning av PSVF. Under 2023 fastställdes 10 vårdförlopp på nationell nivå. Region Halland har hittills fattat inriktningsbeslut om 23 av totalt 32 vårdförlopp. Pågående planerings- och GAP-analysarbete pågår för övriga, och implementeringsarbetet i förvaltningarna fortlöper.

Läkemedelsförmånerna med mera

Överenskommelsen omfattar ersättning till regionerna för Läkemedelsförmånerna, för läkemedel som förskrivs enligt smittskyddslagen

samt ersättning för dosdispensering av läkemedel inom öppenvården. I överenskommelsen har kostnadsutvecklingen inom slutenvården beaktats, då gränsdragningen mellan öppenvård, slutenvård och specialiserad öppenvård har förändrats över tid. Därför ingår viss ersättning för läkemedel och förbrukningsartiklar som normalt förskrivs på recept/hjälpmedelskort för öppenvårdsbehandling. Slutligen inkluderar överenskommelsen finansiering av vissa tjänster som är kopplade till överföring av läkemedelsdata och hantering av fakturerings- och statistikfiler.

Hälso- och sjukvårdens arbete med civilt försvar
Arbetet har omfattat utveckling av den regionala krisledningen för att öka den grundläggande förmågan till civilt försvar, utveckling av omhändertagande av många skadade samt utbildning för regionens krisledningsnämnd och respektive förvaltnings krisledningsorganisation. Under året har lagerhållningen av de läkemedel som förekommer på Socialstyrelsens lista över prioriterade substanser utökats i syfte att uppnå en månads uthållighet. Det har påbörjats en kartläggning över hur rest- och bristsituationer för läkemedel kommuniceras till förskrivare i regionen, samt hur detta kan effektiviseras.

Läkemedel
Region Halland har under året tillsammans med Västra Götalandsregionen upphandlat och tilldelat nytt dosavtal för öppenvårdsdos. Ny dosleverantör tillträder i februari 2025. Under året har ett fortsatt arbete genomförts för att rekommendera kostnadseffektiva biosimilarer för de biologiska läkemedel som förskrivs på recept till patienter med inflammatoriska sjukdomar. Genom att rekommendera läkemedel med lägre kostnad har fler patienter kunnat erbjudas dessa läkemedel.

Via regionernas samverkansmodell har regionen deltagit i arbetet med trepartsförhandlingar med Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket och läkemedelsföretag. Regionen har tecknat nationella avtal för cirka 30 läkemedel under 2023. Regionen har också tagit del av nationella rekommendationer om ordnat införande av läkemedel som har hanterats via Prioriterings- och evidensrådet. Beslut om ordnat införande i enlighet med de nationella rekommendationerna har fattats för 24 läkemedel. För att möjliggöra stöd i läkemedelsuppföljning har en läkemedelsrapport utarbetats som kan användas som ett verktyg för verksamhetschefer vid uppföljning av läkemedel som förskrivs och rekvireras från respektive verksamhet. Rapporten kan användas av verksamheter med offentligt finansierad hälso- och sjukvård och möjliggör att följa följsamheten till de läkemedel som hanterats via nationellt ordnat införande.

Läkemedelskommittén Halland och Läkemedelsenheten vid Hallands sjukhus har fortsatt stödja vården i att hantera de situationer som uppstår vid rester och brister av läkemedel genom att ge rekommendationer om hantering eller ge förslag på behandlingsalternativ. Grunderna till restproblematiken ligger på internationell eller nationell nivå och regionen deltar därför i nationell samverkan samt samverkar med andra regioner.

Antibiotikaförskrivning
Under 2020 och 2021 minskade antibiotikaförskrivningen kraftigt i samband med covid-19-pandemin. Sedan 2022 sker en ökning efter att det lättades på de restriktioner som minskade smittspridningen av alla luftvägsinfektioner. Detta ses såväl i Halland som i övriga riket. Även undantaget nedgången under pandemin har förskrivningen haft en stadig minskning sedan mätningarna började 1998 och detta bedöms vara ett resultat av strukturerat förbättringsarbete. Det nationella målet är högst 250 antibiotikarecept per 1000 invånare och år. 2023 hämtade hallänningar ut 280 antibiotikarecept per 1000 invånare (oberoende av var i landet förskrivaren finns). Utfallet ligger något över målet, och på samma nivå som före pandemin. Med detta resultat placerar sig Halland i den nedersta tredjedelen i jämförelse med övriga regioner.

Hälsofrämjande och förebyggande arbete

Levnadsvanor
I Socialstyrelsens nationella riktlinjer har rådgivande samtal vid ohälsosamma levnadsvanor hög prioritet. Både nationell och regional uppföljning fokuserar särskilt på följsamheten till de högst prioriterade åtgärderna, men enkla

råd kan vara en bra ingång och ett första steg till att erbjuda mer omfattande insatser till den som behöver mer stöd. Av de cirka 38 000 unika patienter som fick råd om levnadsvanor i någon omfattning 2023 erhöll 80 procent enkla råd. Rådgivning om fysisk aktivitet och matvanor är vanligast förekommande medan rådgivning om tobaksrökning och riskbruk av alkohol ges betydligt mer sällan.

Rådgivande samtal och förskrivning av fysisk aktivitet på recept har ökat sedan 2022. En ökning kan också ses vad gäller rådgivning vid riskbruk av alkohol. Det är fler män än kvinnor som får stöd att förändra ohälsosamma levnadsvanor, med undantag av fysisk aktivitet på recept (FaR). Resultatet speglar sannolikt till viss del hur ohälsosamma levnadsvanor förekommer bland kvinnor respektive män.

Nationell uppföljning visar att vården inte är jämlik och enligt Socialstyrelsen visar uppföljningen att regionerna har gjort olika prioriteringar. På motsvarande sätt går det att se skillnader mellan olika verksamheter i Halland och i vilken utsträckning patienterna får rekommenderade åtgärder för att ändra ohälsosamma levnadsvanor.

Riktade hälsosamtal till 40-åringar

Syftet med riktade hälsosamtal är att minska risken för hjärt-kärlsjukdom och diabetes typ 2 och öka förutsättningarna för en god hälsa. Under 2023 återupptogs pilot- och breddinförande av uppdraget i närsjukvården som planerat. Över 100 hälsosamtalsledare har utbildats och 43 av 46 vårdcentraler har påbörjat arbetet. 70 procent av årets aktuella 40-åringar (födda 1983) har fått en inbjudan till hälsosamtal från sin vårdcentral. Tillsammans har de genomfört 1100 hälsosamtal. Deltagandet varierar mellan olika vårdcentraler, men ligger i genomsnitt på 40 procent. Det pågår också ett utvecklingsarbete för att erbjuda digitala hälsosamtal som videobesök.

Invånarundersökningar

Hälso- och sjukvårdsbarometern

I den nationella undersökningen Hälso- och sjukvårdsbarometern mäts befolkningens inställning till hälso- och sjukvården. Liksom föregående år placerade sig Halland 2023 på en fjärdeplats bland landets regioner. Sammantaget har Halland en hög andel positiva svar, men utvecklingen under senare år har varit svagare än för andra motsvarande regioner.

I Halland uppger 90 procent att de har tillgång till den hälso- och sjukvård de behöver, vilket är sex procentenheter högre än rikssnitt. 71 procent av hallänningarna har ett stort förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet, medan förtroendet för vård vid psykisk ohälsa endast är 29 procent. Av resultaten framgår vidare att 70 procent av hallänningarna tycker att väntetiden till vårdcentralen är rimlig och 71 procent har stort förtroende för vårdcentralerna i Halland, vilket är sju respektive tio procentenheter bättre än för riket som helhet.

Nationell patientenkät Primärvård

Liksom vid den föregående mätningen hamnade Halland sammantaget på en andraplats i primärvårdsenkäten 2023. Resultatet redovisas i sju dimensioner. Bäst resultat jämfört med övriga regioner hade Halland i dimensionen *Kontinuitet och koordinering* där regionen placerade sig på en första plats med 78 procent positiva svar. Sammantaget hade Halland 83 procent positiva svar. Trots att Halland har en hög andel positiva svar har regionen haft en svag utveckling mellan 2017 och 2023. Bland de regioner med en relativt hög andel positiva svar är det flera regioner som också har haft en större ökning än Halland under de senaste åren.

Bland de 25 procent av vårdcentralerna med högst andel positiva svar i landet återfinns sex halländska vårdcentraler. Samtliga sex är privata vårdcentraler. Halland har ingen vårdcentral bland de 25 procent som placerar sig lägst i mätningen.

Nationell patientenkät Specialiserad somatisk sjukhusvård öppen

Halland hade 2023 i genomsnitt 90 procent positiva svar och placerade sig på en första plats i öppenvårdsmätningen. Resultatet jämfört med övriga regioner är bättre än vid föregående mätning då Halland placerade sig på en andraplats med 91 procent positiva svar.

Nationell patientenkät Specialiserad somatisk sjukhusvård sluten

I slutenvårdsmätningen 2023 hade Halland i genomsnitt 85 procent positiva svar och placerade sig på en åttondeplats i riket. Detta är en förbättring relativt övriga regioner jämfört med föregående mätning då Halland hamnade på tolfte plats.

Produktion

Ambulans, diagnostik och hälsa (ADH)

Inom Medicinsk diagnostik överstiger laboratorieverksamheterna målet för sin produktion, medan röntgenverksamheten inte når målet fullt ut. En förklaring är att målsättningen hade höjts inför 2023.

Hälsa och funktionsstöd har fortsatt med aktiviteter för att öka tillgängligheten till återbesök för vana hörapparatsanvändare. Kökortningsinsatser har pågått under året och kommer att fortsätta en bit in i nästa år, samtidigt som arbetssätt och bemanning anpassas för att kunna tillgodose behovet framåt och bibehålla tillgängligheten. Som mest noterades i juli 1 690 patienter på väntelistan för att per sista december vara nere på 566 patienter, vilket motsvarar en minskning med 67 procent.

Inom ambulansverksamheten noteras inga större avvikelser mot förväntad produktion, men inom sjukresor ses en stor ökning avseende sjukresor med taxi, med en volymökning om cirka 15 procent jämfört med före pandemin. Ökningstakten har minskat något, men det finns en osäkerhet i hur ett eventuellt ökat nyttjande av vårdgarantin när användningen av hyrpersonal minskas, kan komma att påverka antalet resor.

Hallands sjukhus

Vårdproduktionen vid Hallands sjukhus har under 2023 påverkats av svårigheterna att bemanna operationsverksamhet och slutenvård. Det totala antalet vårdplatser har under 2023 varit cirka 30 färre än det budgeterade och planerade antalet, vilket motsvarar en större vårdavdelning. Differensen har varit som störst under årets tre sista månader då antal vårdplatser varit cirka 60 färre än i plan.

Sjukhusets beläggningsgrad har på en övergripande nivå legat något över planerade nivåer (89 procent), men med stora variationer mellan specialiteterna och periodvis mycket höga beläggningsgrader under årets andra halva. Antalet utlokaliserade patienter och överbeläggningar har ökat kopplat till lägre total vårdplatskapacitet. Det föreligger dock ingen större påverkan på kvalitetsindikatorn oplanerad återinskrivning i slutenvård inom 30 dagar. Under året har antalet utskrivningsklara patienter varit högt och det finns en uppåtgående trend. Omfattande insatser har gjorts för att upprätthålla så hög vårdplatskapacitet som möjligt och fortsätta utveckla arbetssätt så att de platser som finns används klokt och att utskrivningsklara patienter kan lämna sjukhuset med bra informationsöverföring och planering. Särskilda vårdplatser för utskrivningsklara patienter har krävts när antalet utskrivningsklara varit mycket högt. Se vidare under *Utveckla samverkan med kommunerna kring in- och utskrivning av äldre/multisjuka vid slutenvård*.

Den reducerade vårdplatskapaciteten har inneburit färre vårdtillfällen för planerade behandlingar än planerat. Antalet operationer på operationsavdelningarna har varit färre än planerat under perioden, vilket främst beror på att cirka 1600 färre (minus 14 procent) planerade operationer genomförts i förhållande till plan. Antalet slutenvårdstillfällen har under 2023 varit under prognostiserat antal. Differensen ligger i huvudsak i färre planerade vårdtillfällen vilket främst beror på en reducerad vårdplats- och operationskapacitet jämfört med vad som planerades för.

Under 2023 har antalet besök på akutmottagningarna varit något fler än 2022. Den genomsnittliga vistelsetiden på akutmottagningarna har under året varit cirka 4 timmar, vilket är i nivå med tidigare år. En ökad genomsnittlig vistelsetid kan ses för patienter med beslut om inskrivning i slutenvården.

Antalet vårdkontakter i öppenvård till både läkare och andra vårdgivarkategorier, vilka till största delen utgörs av planerade vårdkontakter, har under året varit högre än planerat.

Närsjukvården Halland

Vårdcentralen Halland
Antalet besök på vårdcentral var fler än planerat. Orsaken är att covid-19-vaccinationer inte finns med i produktionsbudgeten för 2023. Läkarbesöken är fler än plan, medan övriga yrkeskategorier har haft färre besök än planerat. Andelen besök som görs på distans (skrift, telefon och video) uppgår till 7 procent av det totala antalet besök och varierar från 3 till 14 procent mellan vårdcentralerna. De vårdcentraler som har högst andel arbetar i större utsträckning med att verksamheten själv initierar distansbesök. Under året noteras en fortsatt positiv utveckling av antal chattar och förvaltningen noterade nästan en fördubbling av startade chattar och videobesök jämfört med föregående år. För att antalet chattar ska fortsätta öka framåt måste fler enheter själva aktivt börja arbeta för att hjälpa patienterna digitalt via plattformen.

Folktandvården
En del i att stärka tillgänglighet och produktion är att ha så få uteblivande patienter och sena återbud som möjligt. Den regionala rutinen gällande uteblivande och sena återbud som trädde i kraft innan sommaren följs upp systematiskt. Utfallet visar en minskning av uteblivande och sena återbud. Detta bidrar till en ökad produktion och tillgänglighet både på allmäntandvården och tandregleringen och innebär att patienter kan erbjudas tider med kort varsel (återbudstider) genom sms-utskick.

Psykiatrin Halland
Antal öppenvårdsbesök har under året ökat något jämfört med 2022. Ökningen utgörs till största del av BUP samt första-linjeverksamheten barn och ungas psykiska hälsa som har fortsatt etablera och utveckla verksamheten under året. Fortsatt noteras att distansbesök, det vill säga besök via video eller telefon som innehållsmässigt ersätter ett fysiskt besök, är en naturlig del av Psykiatrins vårdutbud, och utgjorde 2023 cirka 14 procent av det totala antalet besök. Inflödet till psykiatrins två akutmottagningar har under året varit på ungefär samma nivå som 2022. Av de som söker till akutmottagningen läggs cirka 40 procent in för heldygnsvård, vilket är i nivå med föregående år. Samtliga verksamheter, med undantag av den vuxenpsykiatriska heldygnsvården, har ökat antal patienter. Störst patientökning ses inom BUP, ätstörningsvården samt första-linjeverksamheten barn och ungas psykiska hälsa. Även den vuxenpsykiatriska öppenvården har ett ökat antal patienter. Ökning av antal patienter syns i samtliga kommuner. Den stora ökningen av patienter under perioden utgörs främst av hallänningar. Inom BUP är dock cirka 10 procent av patienterna utomlänspatienter, vilket ligger betydligt över rikssnittet som var cirka 3 procent. Psykiatriförvaltningen betonar att det är en betydande utmaning att patientantalet fortsätter öka, inte minst inom BUP, samtidigt som god tillgänglighet, vårdkvalitet och ekonomi ska upprätthållas.

Regional utveckling

Kultur och skola

Kulturverksamheten
Inom kulturverksamheten pågår insatser för att stärka och utveckla såväl det konstnärliga arbetet som att nå breddade målgrupper och möjliggöra för kulturen att påverka samhällsutvecklingen.

Ett viktigt uppdrag för regionens kulturverksamhet är förutom främjande och utvecklingsinsatser riktat till det halländska kulturlivet, även finansiering och samverkan med de halländska institutionerna inom kultursamverkansmodellen samt professionella kulturskapare och civilsamhället. 2023 har varit ett ekonomiskt och utmanande år för hela kultursektorn. Inflationen slår hårt då kostnader för hyror och gager ökat och en svag kronkurs har drivit på kostnaderna för internationellt samarbete. Återstarten efter pandemin har gått långsammare än förväntat. Krig och hushållens ekonomiska situation har spätt på trögheten.

Ett viktigt steg för att utveckla det halländska kulturlivet under 2023 var implementeringen av de nya formerna för kulturstöd som Driftnämnd Kultur och skola beslutat om. Stöden riktar sig till alla konst- och kulturformer. Det nya treåriga verksamhetsstödet till professionella fria grupper och organisationer syftar till att komplettera befintliga kulturinstitutioner i Halland. Tio kultur-

organisationer med säte runt om i Halland har fått det nya stödet.

Tilgången till kultur för barn och unga är fortfarande inte likvärdig i regionen, en situation som återfinns i hela landet. Det beror främst på att den enda arena där kulturen kan möta varje barn, är skolan, som självständigt beslutar om vad man vill erbjuda sina elever. Vissa skolor nås inte alls av regionens kulturutbud, andra nås till viss del. Gymnasieskolor och friskolor är svårast att nå. Under 2023 ökade dock bokningarna ur det regionalt subventionerade utbudet jämfört med 2022, men publiksiffrorna är inte tillbaka där de var innan pandemin. I snitt har 45 procent av barn och unga i Halland tagit del av ett regionalt subventionerat kulturprogram under året.

Under hela 2023 har verksamheten genomsyrats av arbetet med nästa regionala kulturstrategi och kulturplan. Under hösten genomfördes en mängd dialoger med det halländska kulturlivet; kulturskapare, idéburen sektor, de halländska kommunerna och halländska ungdomar. Över 400 personer har deltagit. Politisk prioritering har genomförts, dels tillsammans med förtroendevalda i kommunerna, dels i Driftnämnd Kultur och skola. Under 2024 färdigställs både remissversion och slutgiltig kulturstrategi och kulturplan. Samtal har även förts med de nationella aktörerna i kultursamverkansmodellens samverkansråd. Syftet är att få ett nationellt perspektiv på regionens arbete samt rådgivning inför kommande kulturstrategi.

I uppföljningen av 2022 års verksamhet syns att:

- *samverkan präglar Hallands arbete på kulturområdet*
- *publiken är successivt på väg tillbaka men man bestämmer sig senare för vad man vill ta del av*
- *kulturverksamheternas demokratiska betydelse förtydligas*
- *det finns fortsatt tydligt fokus på verksamhet för barn och unga*
- *det finns en oro för fortsatta kostnadsökningar och vad de kommer att innebära för kulturverksamheters måluppfyllelse*

Skolverksamheten
Alla tre skolorna har varit i full drift under året. Generellt är elever och deltagarna nöjda med verksamheterna och studieresultaten är överlag bra. Samtidigt finns det utmaningar kopplade till ekonomi och söktryck.

Munkagårdsgymnasiet
På Munkagårdsgymnasiet, vid höstterminens start, började 34 elever på djurinriktningen, 31 elever på lantbruk, 6 elever på naturturism, 15 elever på skogsbruk, 5 elever på trädgård och 20 elever på Spåret (Spåret är en utbildning för elever med NPF-diagnoser (adhd, autism)). I december var 291 elever inskrivna på skolan och internatbeläggningen var 97 procent. I den årliga elevbarometern var 96 procent av eleverna i hög eller mycket hög grad nöjda med Munkagårdsgymnasiet som helhet. Andelen som tog yrkesexamen var 92 procent (91 procent i fjol).

Viktiga händelser under året:

- Skolan har haft lyckade öppna hus med många besökare
- Inriktningen naturturism kunde premiäröppna för elever
- Driften på Munkagård har påverkats av torka i början av sommaren för att följas av en blöt sensommar, vilket påverkade både kvalitet och kvantitet på skördeutfallet
- Skolan har säkrat upp undervisningen för yrkesprogrammet som nu innehåller 2 800 poäng i stället för 2 500 poäng som tidigare
- Ett nytt samverkansavtal är beslutat, vilket tydliggör frågor som under flera år påverkat skolan och skapat osäkerhet, inte minst gällande den interkommunala ersättningen
- En KRAV-utredning genomfördes för att undersöka möjligheterna för en ekologisk omställning
- Nämnden tog beslut om att avsluta trädgårdsinriktningen inom naturbruksprogrammet (trädgård inom Spåret och vuxenutbildningen bibehålls)

Katrinebergs folkhögskola
På Katrinebergs folkhögskola var söktrycket vid höstterminens start 1,4 till allmän kurs och 2,2 till

särskild kurs. Motsvarande siffror i fjol var 1,5 och 2,3. I skolans deltagarundersökning var 99 procent av deltagarna nöjda eller mycket nöjda med verksamheten. Internatbeläggningen var i december 89 procent.

Viktiga händelser under året:

- Sommarkurserna blev lyckade med många deltagare
- Skolan har firat 150 års-jubileum med besökare, aktiviteter samt bra artiklar/reportage i media
- Konferensverksamheten har varit välbesökt
- Viktiga renoveringsobjekt har startat på skolan
- Kontakttolkutbildningen är tillbaka
- Skolan har nu en bibliotekarie
- Ett hybridklassrum för både fysisk och digital undervisning har inrättats

Löftadalens folkhögskola

På Löftadalens folkhögskola var söktrycket vid höstterminens start 1,6 till allmän kurs och 3,2 till särskild kurs. Motsvarande siffror i fjol var 1,5 och 2,6. I skolans deltagarundersökning var 99 procent av deltagarna nöjda eller mycket nöjda med Löftadalen som helhet. Internatbeläggningen var i december 98 procent.

Viktiga händelser under året:

- Skolan är numera HBTQIA-certifierad
- Sista delen av en omfattande omorganisation är genomförd
- Löftadalens bibliotek är färdigrenoverat och en bibliotekarie har anställts
- Allmän kurs fjärr samt Kulturkurs 55+, visade att skolan nådde ett breddat deltagande
- Skolans danslinje har pausats
- En tvåårig yrkesutbildning Stödassistent/ barnskötare sjösätts nästa år
- En rad viktiga utbildningar har genomförts för personalen
- Trångboddheten på skolan ger en rad negativa effekter och behöver en lösning

Kollektivtrafik

Det regionala trafikförsörjningsprogrammet pekar ut den strategiska inriktningen för utvecklingen av kollektivtrafiken i Halland. Utifrån de strategiska val och prioriteringar som finns i det regionala trafikförsörjningsprogrammet arbetar Hallandstrafiken årligen fram en kollektivtrafikplan. Ny kollektivtrafikplan för 2024 antogs i september och arbetet med kollektivtrafikplan för 2025 påbörjades under hösten.

Antalet kollektivtrafikresor i Halland når 2023 ett årsvärde på 18,7 miljoner resor och uppnår därmed målet 18,5 miljoner resor för 2023. Marknadsandelen för kollektivtrafik, det vill säga andelen resor som görs med kollektivtrafik i stället för med bil, har under året återhämtat sig även om ökningstakten planar ut. Marknadsandelen uppgår 2023 till 16,2 procent.

Utfallen för Hallandstrafiken gällande personalomsättning ligger på 5,83 procent. Den personalomsättning som skett under året är främst en konsekvens av verksamhetsövergången där medarbetare valde att lämna Hallandstrafiken och Region Halland. Sjukfrånvaron ligger på 3,65 procent. Det innebär god marginal, i positiv bemärkelse, i förhållande till målvärdet. Korttidssjukfrånvaron ligger på 1,7 procent vilket är en stadig nedgång sett till hela året med ett ingångsvärde på 2,65 procent.

Försäljningsintäkterna för 2023 landade på -11 procent jämfört med målet, vilket kan härledas till att återhämtningen efter pandemin inte gick som förväntat, samt att färre än förväntat rest med Öresundståg på Västkustbanan. 77 procent av försäljningen skedde i Hallandstrafikens app. Försäljningstrenden för såväl enkel- som periodbiljetter var positiv årets sista månader.

Under 2023 utfördes cirka 820 000 serviceresor vilket är cirka 7 procent fler resor än 2022. Ökningen består till största del av färdtjänstresor och då främst fritidsresor. Kundnöjdheten och leveranskvaliteten överlag är något lägre under 2023 jämfört med 2022 och kan härledas till det nya trafikavtal som trädde i kraft 1 juli 2023. Genom samverkan med trafikföretagen förväntas nöjdheten öka under 2024. Nuvarande avtal har haft avsedd effekt på kostnadsbilden för serviceresor och upphandlingseffekten i hela Halland är cirka -10 procent.

Foto: Region Halland

Händelser av väsentlig betydelse

Inriktningsbeslut om sjukhusstrukturen i Halland

I december 2023 fattade ett enigt regionfullmäktige inriktningsbeslut om sjukhusstrukturen i Halland. Enligt inriktningsbeslutet ska Halland fortsatt ha tre sjukhus på befintliga orter, där Halmstad och Varberg ska ha akut karaktär. Där ska också de två förlossningsavdelningarna finnas. Under processen fram till inriktningsbeslutet har många perspektiv vägts samman, så som kompetensförsörjning, beredskap, ekonomi, behoven i fastigheterna och inte minst i verksamheterna. Parallellt pågår arbetet med den lokalförsörjningsplan där verksamheternas behov och sjukhusområdenas förutsättningar vägs ihop för att skapa ett underlag till fortsatt arbete och fortsatta beslut framåt.

Införande av nya regler för dygnsvila

Sedan den 1 oktober 2023 gäller nya regler för dygnsvila i hela landet, för att regioners och kommuners kollektivavtal ska uppfylla kraven enligt EU:s arbetstidsdirektiv.

Reglerna innebär att regionens medarbetare ska ha minst elva timmars sammanhängande vila för varje 24-timmarsperiod, och att alla arbetspass ska följas av dygnsvila. För läkare införs de nya reglerna i februari 2024. Justeringen av dygnsvilan är en stor omställning inom såväl regional som kommunal verksamhet och påverkar såväl jour som beredskapsarbete.

Insatser för minskat användande av hyrbolag

Region Halland har, i likhet med övriga regioner i landet, tagit en gemensam inriktning för att minska beroendet av inhyrd personal. Kostnaderna för inhyrd personal har ökat efter pandemin och det finns behov av insatser för att säkra kompetensförsörjning, öka kontinuitet och långsiktig utveckling i regionens verksamheter och för regionen som arbetsgivare.

Från den 18 september 2023 infördes en begränsning i användandet av bemanningspersonal inom Hallands sjukhus. Beslutet fattades av driftnämnden för Hallands sjukhus. Från och med 1 februari 2024 slutade även de 24 regionägda vårdcentralerna att ta in hyrläkare. Parallellt med insatserna för att minska beroendet av inhyrd personal görs aktiviteter för att attrahera kompetens och få fler att tacka ja till fast anställning inom vårdförvaltningarna.

Ny beredning för social hållbarhet

2023 innebar starten för en social hållbarhetsberedning under regionstyrelsen. Den inrättades i samband med att de lokala nämnderna avvecklades med uppdraget att ytterligare förstärka arbetet med social hållbarhet och öka förutsättningarna att tillsammans bygga ett hållbart Halland. Beredningen utgår från människors lika värde där människors resurser, perspektiv och erfarenheter tas till vara och där delaktighet, inkludering och inflytande är viktiga delar. Beredningen för social hållbarhet består av nio ordinarie ledamöter och leds av en ordförande utsedd ur styrelsen.

Katrinebergs folkhögskola firade 150 år

Katrinebergs folkhögskola, som drivs av Region Halland, är en av landets äldsta folkhögskolor och grundades 1873 på en gård i Påarp, söder om Halmstad. Skolan flyttade 1878 till Vessigebro, där den finns än idag. Verksamheten har cirka 200 deltagare i de längre kurserna och ett 80-tal bor på internatet på plats i Vessigebro. Därtill kommer skolans kort- och sommarkurser samt konferensverksamhet med övernattande gäster. Skolan har behörighetsgivande kurser såväl som en bredd av kurser inom bland annat konst, film, idrott och hälsa.

Nya ägare på Plönningeområdet

Plönninge fick nytt ägarskap 2023. Bakgrunden till försäljningen var att Region Halland inte längre hade verksamhet på området och därför sökte en ny ägare som kunde utveckla det framåt. Det har tagits beslut om flera försäljningar utifrån inriktningen att Region Halland ska sälja fastigheter som man inte längre har behov av för verksamheterna. Även Skansliden i Varberg fick ny ägare 2023.

I och med försäljningen av Plönninge genomfördes en ny fastighetsbildning med tre mindre fastigheter och en exploateringsfastighet. Köparna av samtliga fyra fastigheter har koppling till Plönninge med

närområde. I fallet med den största fastigheten där bland annat skolan och verksamhetslokalerna ingår är det bolaget Plönninge Förvaltning AB som är köpare. Bakom bolaget står familjen Von Segebaden, ägare till Fjelldalens gård i Harplinge. Skogs- och jordbruksmark på området blir kvar i regionens ägo.

Intern och extern granskning av tidigare inseminationsverksamhet

I september 2023 presenterades en intern utredning kring den tidigare inseminationsverksamheten på Länssjukhuset i Halmstad, som pekade på stora brister i kontroll, uppföljning och efterlevnad av då aktuell lagstiftning. Utifrån utredningen föreslogs en rad åtgärder för att säkerställa att brister inte ska kunna uppstå igen.

Bakgrunden till den avvikelse som har upprättats och utredningen som gjorts av verksamheten är att det har kommit förfrågningar från berörda som kommit till genom givarinsemination och som begärt att få ut uppgifter om givare, där det funnits brister och saknade uppgifter i särskild journal. Genom granskning i media som tagit hjälp av DNA-analys, har det senare kommit fram att flera personer har fått felaktiga uppgifter, samt att sperma från fertilitetsutredningar olovligen använts i verksamheten som bedrevs från 1970-talet fram till 1996. Utöver den interna händelseanalysen har en extern utredning genomförts, vars rekommenderade åtgärder nu hanteras inom Hallands sjukhus på uppdrag av förvaltningens driftnämnd.

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

Resultatutveckling

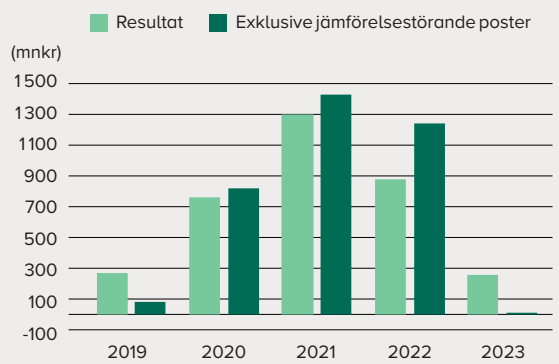
Region Hallands balanskravsresultat uppgår till -11 mnkr för 2023, vilket innebär att regionen inte uppfyller kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Regionen åberopar synnerliga skäl med hänvisning till regionens starka finansiella ställning, för att inte återställa resultatet. Se rubriken *Balanskravsresultat* för fördjupad information.

De ekonomiska resultaten har under pandemiåren (2020–2022) varit rekordhöga i kommuner och regioner, så även i Halland. Det starka utgångsläget har varit en viktig faktor för att kunna klara ekonomiskt svårare tider. Vid ingången av 2023 var de ekonomiska utsikterna negativa, statliga stöd från pandemin avvecklades, inflationshotet var påtagligt och skatteunderlagsprognoserna var relativt svaga. Med hänvisning till synnerliga skäl antog regionfullmäktige en negativ budget (-322 mnkr) för 2023.

Region Hallands resultat enligt resultaträkningen uppgår till 260 mnkr, vilket är 582 mnkr bättre än årets budget.

De största förklaringsposterna till att regionen erhöll ett positivt resultat (260 mnkr) och en positiv budgetavvikelse med 582 mnkr är utvecklingen på finansmarknaden och förbättrade skatteintäkter.

Resultat regionen 2019–2023

Den enskilt största förklaringsposten är den positiva utvecklingen avseende finansiella intäkter som sammantaget redovisar överskott mot budget med 380 mnkr. Den positiva utvecklingen på aktiemarknaden har medfört att regionens finansiella placeringar har ökat i värde jämfört med ingångsvärdet vid årets början, denna orealiserade vinst redovisas som en finansiell intäkt och ger ett överskott mot budget med 247 mnkr. Den orealiserade vinsten exkluderas vid framräknandet av balanskravsresultatet. Övriga finansiella intäkter såsom faktiska reavinster avseende sålda värdepapper, räntor och utdelningar redovisar överskott mot budget med 133 mnkr. Den andra större förklaringsposten är den positiva skatteutvecklingen under året. Regionens skatteintäkter har ökat med 5,8 procent jämfört med föregående år (budgeterat 3,3 procent). Skälet är bland annat högre lönenivåer 2023 än vad SKR tidigare har beräknat, vilket har resulterat i ett överskott mot budget med 238 mnkr för skatteintäkterna. Vidare redovisas överskott för riktade statsbidrag med 143 mnkr (nettoeffekt), där merparten rör hälso- och sjukvård, samt överskott med 99 mnkr, beroende på en förstärkning av generella statsbidrag som staten har beslutat om i budgetpropositionen. Bidraget ingår som en del av regleringsposten inom kostnads- och intäktsutjämningen.

Större budgetavvikelser 2023 (mnkr)

	Budgetavvikelse 2023
Total Region Halland	**582**
större förklaringsposter nedan:	
Plusposter	
Förändring marknadsvärdering finansiella placeringar (orealiserade vinster) [1]	247
Skatteintäkter	238
Riktade statsbidrag (hälso- och sjukvård)	143
Reavinster, räntor, utdelningar (netto) [1]	133
Generella statsbidrag	99
Minusposter	
Underskott valfrihetsvård	-57
Underskott för vårdgaranti	-67
Driftnämnder och förvaltningar	-201

[1] Budgetavvikelsen totalt för finansiella intäkter uppgår till 380 mnkr.

Till skillnad mot årsbokslutet för 2022 då endast två driftnämnder/förvaltningar redovisade mindre negativa avvikelser mot årsbudgeten, så är det nu sex driftnämnder som redovisar underskott mot budget. Alla driftnämnder inom hälso- och sjukvårdsområdet redovisar underskott. Det sammanlagda underskottet för driftnämnder och förvaltningar uppgår till 201 mnkr. En utförligare beskrivning av nämnderna finns i avsnittet *Driftredovisning*. Andra delar som redovisar underskott mot budget är vårdgaranti (67 mnkr) och valfrihetsvård (57 mnkr).

Jämfört med föregående år har regionens resultat försämrats med 616 mnkr. Om vi bortser från orealiserade finansiella posters påverkan så har regionens resultat i stället försämrats med 1 228 mnkr. De regionuppdrag med störst resultatpåverkan är ökade pensionskostnader (350 mnkr), minskning av riktade statsbidragsintäkter (326 mnkr), ökade kostnader för slutenvård inom Hallands sjukhus (275 mnkr), samt ökade finansiella kostnader (227 mnkr) vilket helt förklaras av ökade räntekostnader för pensioner.

I tabellen Resultatutveckling visas årets resultat för regionen under den senaste femårsperioden. Regionkoncernens resultat visas fram till och med 2022, det vill säga den period då kollektivtrafiken bedrevs i bolagsform genom Hallandstrafiken AB. Från 2023 bedrivs kollektivtrafiken i förvaltningsform och ingår då i regionen. Regionen har valt att klassificera två poster som jämförelsestörande. Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning ska regionens finansiella placeringar värderas till verkligt värde (marknadsvärde). Denna orealiserade värdeförändring (247 mnkr reavinst) jämfört med värdet 2023-01-01, påverkar tillgångarnas värde och regionens redovisade resultat och budgetavvikelse. Under 2021 beslutade SKR om ändrade livslängdsantagande i pensionsskuldsberäkningen,

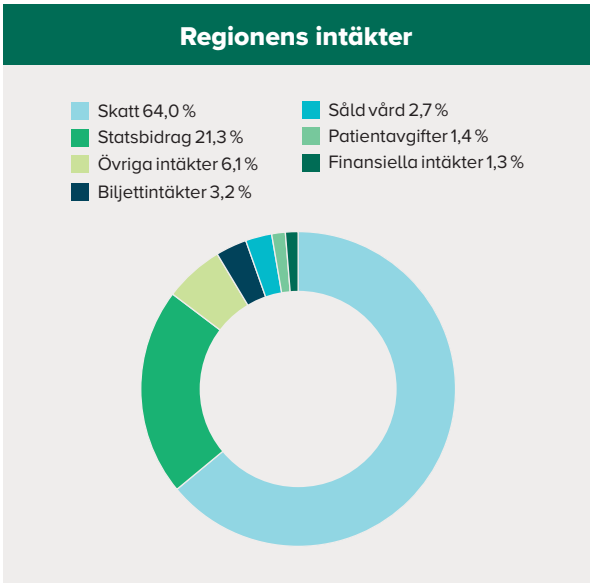
Budgetavvikelse per nämnd/styrelse (mnkr)

Driftnämnd/styrelse	Budgetavvikelse 2022	Budgetavvikelse 2023
DN Hallands sjukhus	129	-142
DN Ambulans diagnostik hälsa	-5	-57
DN Psykiatri	8	-25
DN Närsjukvården	41	-13
Lokala nämnder	1	
N Hemsjukvård och hjälpmedel	0	0
Patientnämnden	0	0
RS Hälso- och sjukvårdsfinansiering	348	71
Summa hälso- och sjukvård	**521**	**-166**
DN Kultur och skola	4	-3
DN Regionservice	15	5
DN Kollektivtrafik		-13
Revision	0	0
Regionkontoret	101	73
RH Fastighetsförvaltning	-8	-24
Regiongemensamma kostnader/ finansiering [1]	-98	711
Summa övrig verksamhet	**13**	**748**
SUMMA REGION HALLAND [1]	**535**	**582**

[1] Budgetavvikelsen för 2022 och 2023 innehåller orealiserade finansiella poster med -365 mnkr respektive 247 mnkr.

Resultatutveckling (mnkr)

	2019	2020	2021	2022	2023
Årets resultat koncernen	**288**	**930**	**1 328**	**896**	
Årets resultat i förhållande till verksamhetens nettokostnad	2,9%	9,2%	12,7%	8,1%	
Årets resultat regionen	**273**	**766**	**1 304**	**876**	**260**
Årets resultat i förhållande till verksamhetens nettokostnad	2,8%	7,5%	12,5%	7,9%	2,0%
Jämförelsestörande poster					
Marknadsvärdering orealiserade vinster/förluster	190	-52	109	-365	247
Ändrat livslängdsantagande pensionsskulden			-240		
Resultat regionen exklusive jämförelsestörande poster	**84**	**818**	**1 435**	**1 241**	**13**

vilket innebar en merkostnad och negativ budgetavvikelse. Regionens resultat exklusive jämförelsestörande poster, har legat på en relativt låg nivå fram till och med 2019. Under pandemiåren (2020–2022) höjdes resultatnivån markant, vilket dels beror på regionens skattehöjning under 2020, men främst på de stora tillfälliga pandemirelaterade bidragen från staten. Inflationens effekt på verksamhetens kostnader, inklusive pensionskostnader och stigande räntekostnader bidrar till ett kraftigt försämrat resultat under 2023. När och hur mycket inflationen dämpas är avgörande för den framtida ekonomiska utvecklingen.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

Regionens största intäktskälla är regionskatten som står för 64 procent (65 procent föregående år) av de externa intäkterna. Detta innebär att skatteintäkternas utveckling har en avgörande betydelse för regionens ekonomi. Regionens skattesats är oförändrad jämfört med föregående år och uppgår till 11,40 kronor per beskattningsbar hundralapp. Ingen region ändrade skattesatsen under 2023 och medelskattesatsen för regioner är oförändrad på 11,57 kronor. Region Halland har den sjunde lägsta skattesatsen i riket.

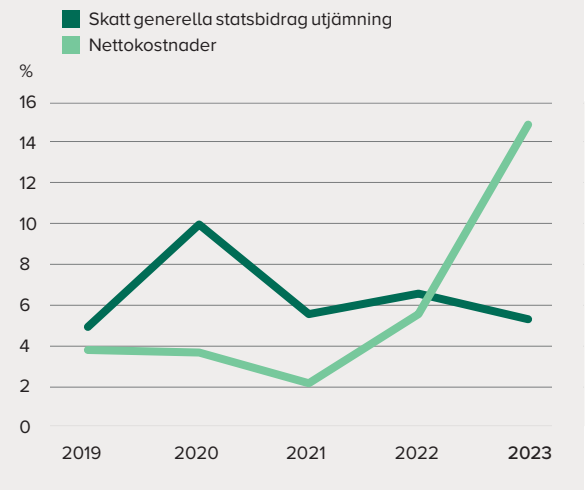
Regionens skatteintäkter uppgår till 10 235 mnkr, vilket innebär ett överskott mot budget med 238 mnkr. Skälet är bland annat högre lönenivåer 2023 än vad SKR tidigare har beräknat. Skatteintäkterna har ökat med 5,8 procent (6,7 procent) jämfört med föregående år.

I SKR:s ”Ekonomirapporten, oktober 2023” skrivs bland annat: ”De ekonomiska utsikterna var besvärliga redan när regionerna utarbetade sina budgetar för 2023. Statliga stöd från pandemin avvecklades, inflationshotet var påtagligt och skatteunderlagsprognoserna vacklade och var relativt svaga. Kommunsektorn visar negativa resultat både i år och 2024. Svensk ekonomi drabbas hårt av den pågående inflationsbekämpningen och BNP faller i år och ökar svagt nästa år. Riksbankens åtstramningar väntas i större utsträckning leta sig till sysselsättningen och medföra att ökningstakten i lönesumman minskar under resten av året och under 2024. Det bidrar till att tillväxten av skattunderlaget minskar under denna period. Den höga inflationen har drivit upp pensionskostnaderna till höga belopp. Avgörande för regionernas ekonomi är att inflationen faller tillbaka och räntorna börjar röra sig nedåt i linje med våra prognoser. Då normaliseras pensionskostnaderna. En förhoppning många har är att lågkonjunkturen är tillfällig och att resultaten förbättras när ekonomin vänder. En risk är att inflationen och lågkonjunkturen inte ger med sig i den takt som vi och många andra konjunkturbedömare räknat med.”

Generella statsbidrag och utjämning står för 21 procent (26 procent föregående år) av regionens intäkter. Generella statsbidrag och utjämning uppgår till 2 739 mnkr, vilket motsvarar en ökning med 96 mnkr eller 3,6 procent jämfört med föregående år. Jämfört med budget blev utfallet 118 mnkr högre än budgeterat. Den positiva budgetavvikelsen förklaras främst av en förstärkning av generella statsbidrag som staten har beslutat om i budgetpropositionen. Bidraget ingår som en del av regleringsposten inom kostnads- och intäktsutjämningen och redovisar överskott med 99 mnkr.

Regionens finansnetto redovisar överskott mot budget (88 mnkr), vilket främst beror på finansiella intäkter såsom ränteintäkter och realisationsvinster på värdepapper. Av regionens finansiella kostnader avser merparten räntekostnader avseende pensionsskulden. Utöver detta redovisas även överskott för

Skatte- och nettokostnadsutveckling

Skatte- och nettokostnadsutveckling (%)

	2019	2020	2021	2022	2023
Skatt och statsbidrag	4,9	10,0	5,5	6,5	5,3
Nettokostnader	3,8	3,7	2,2	5,6	14,9

stigande marknadsvärde avseende regionens finansiella placeringar (orealiserade) jämfört med värdet 2023-01-01, vilket medför överskott med 247 mnkr.

Regionens skatteintäkter och generella statsbidrag ökade sammantaget med 5,3 procent under 2023. Årets ökning förklaras till största delen av ökade skatteintäkter.

Under året har nettokostnaderna ökat med 14,9 procent jämfört med samma period föregående år. Den stora ökningen förklaras till 21 procent av ökade kostnader för pensioner och pensionsskuldens ökning. Minskade riktade statsbidragsintäkter står för 20 procent av nettokostnadsökningen. Ökade kostnader för slutenvård står för drygt 16 procent, valfrihetsvård för 8 procent och regionvård står för knappt 8 procent av kostnadsökningen. Andra poster med stora nettokostnadsökningar under året är IT och digitalisering samt läkemedel. Men årets högre ökningstakt är planerad, då den budgeterade nettokostnadsökningen uppgår till 13,9 procent för 2023 (budget 2023 i förhållande till utfall 2022).

Under den senaste femårsperioden har regionens nettokostnader ökat i långsammare (6,0 procent) takt jämfört med utvecklingen för skatteintäkter och generella statsbidrag (6,4 procent), vilket har haft en positiv inverkan på regionens resultatutveckling.

Regionens bruttokostnader har under året ökat med 8,5 procent, vilket kan jämföras med rikssnittet som ökade med 8,9 procent. Sett över den senaste treårsperioden har regionens bruttokostnader i genomsnitt ökat med 5,3 procent per år, vilket är 0,8 procentenheter lägre än snittet för landets regioner. Regionens nettokostnader har under året ökat med 14,9 procent, vilket kan jämföras med rikssnittet som ökade med 12,6 procent. Sett över den senaste treårsperioden har regionens nettokostnader i genomsnitt ökat med 7,6 procent per år, vilket är på samma nivå som snittet för landets regioner.

Bruttokostnadsökningen (8,5 procent) förklaras till 31 procent av ökade kostnader för pensioner och pensionsskuldens ökning. Ökade kostnader för slutenvård står för drygt 27 procent, valfrihetsvård för 12 procent, regionvård står för knappt 11 procent och IT och digitalisering för 11 procent av kostnadsökningen.

Kostnadsutveckling jämförelse med riket (%)

	2021	2022	2023	Snitt 3 år
Bruttokostnadsutveckling				
Halland [1)]	5,8	1,5	8,5	5,3
Snitt regioner	8,5	0,9	8,9	6,1
Nettokostnadsutveckling				
Halland	2,2	5,6	14,9	7,6
Snitt regioner	7,5	2,6	12,6	7,6

Not. Bruttokostnader består av verksamhetens alla kostnader, inklusive pensionskostnader och avskrivningar. I begreppet nettokostnad är alla verksamhetens intäkter, inklusive riktade statsbidrag, reducerade från bruttokostnaden.

[1)] Procenttal 2023. I ökningen på 8,5 % har effekten av att Hallandstrafiken från 2023 är en driftnämnd inom regionen inte beaktats. Om denna effekt medräknas blir regionens bruttokostnadsökning istället 15,5 procent för 2023.

- I posten nettokostnader ingår bland annat kostnader för personal, vilket är regionens största kostnadspost med en andel på 42 procent av kostnaderna. Här ingår bland annat löner, sociala avgifter och pensionskostnader som under året har ökat med 653 mnkr eller 10,7 procent till 6 783 mnkr. Jämfört med budget redovisas här en positiv avvikelse med 32 mnkr. Skillnaden mellan regionens verksamheter är stor och den största positiva budgetavvikelse finns inom Driftnämnden Psykiatri (34 mnkr), och beror bland annat på kompetensbrist och vakanta tjänster. Den största negativa budgetavvikelse finns inom Driftnämnden Ambulans, diagnostik och hälsa (23 mnkr) och beror främst på underskott inom området Hälsa- och funktionsstöd. Om man bryter ut enbart löner och sociala avgifter så har dessa ökat 5,2 procent (278 mnkr) jämfört med föregående år, med en positiv avvikelse mot budget på 111 mnkr. Observera att i 2022 års utfall ingick 129 mnkr avseende den extra ersättning som utbetalades till medarbetarna för arbetsinsatser under pandemin, om denna post exkluderas så har lönekostnaderna ökat med 7,8 procent. Vidare har den nya förvaltningen för kollektivtrafik tillkommit i årets kostnadsmassa, exkluderas denna har de rena lönekostnaderna ökat med 6,6 procent jämfört med motsvarande period föregående år.

- På grund av den höga personalomsättningen inom vården och vakanta tjänster, har bemanningspersonal behövt användas i högre utsträckning än tidigare. Regionens totala kostnad för all inhyrd personal, har ökat med 20 procent eller 49 mnkr och uppgår till 297 mnkr. Under 2023 har 79 mnkr varit budgeterat för inhyrd personal, vilket för regionen som helhet innebär en negativ avvikelse mot budget med 218 mnkr. Kostnaderna för inhyrda läkare har ökat med 7 procent jämfört med föregående år och uppgår till 116 mnkr, medan kostnaderna för inhyrda sjuksköterskor har ökat med 36 procent till 149 mnkr. Störst kostnad för inhyrd personal har Driftnämnden Hallands sjukhus, där kostnaderna har ökat med 32 procent till 158 mnkr, ökningen avser till övervägande del sjuksköterskor. Driftnämnden Psykiatris kostnader för inhyrd personal uppgår till 56 mnkr (ökning 22 procent), Driftnämnden Ambulans, diagnostik och hälsas kostnader uppgår till 32 mnkr (ökning 27 procent). Driftnämnden Närsjukvården är en av få nämnder som har minskat användandet av inhyrd personal (huvudsakligen läkare), en minskning med 32 procent till 30 mnkr. Inom regionkontorets verksamhet för IT och digitalisering har kostnaderna för inhyrd personal ökat med 74 procent till 19 mnkr.

  Alla Sveriges regioner har kommit överens om att minska hyrbemanningen i förhoppningen om att fler återvänder till en anställning i regionerna. Bemanning med egen personal är en förutsättning för utvecklingsarbete, god arbetsmiljö, hög patientsäkerhet och lägre kostnader. Flera av regionens verksamheter har beslutat om ett restriktivare förhållningssätt när det gäller möjligheten att anlita extern bemanningspersonal. Exempelvis, att från februari 2024 slutar alla regionägda vårdcentraler i Vårdcentralen Halland att ta in hyrläkare från bemanningsföretag. I stället pågår aktiviteter för att få fler läkare att tacka ja till fast anställning. På Hallands sjukhus används sedan den 18 september hyrsjuksköterskor enbart för arbete under natt och helg. Hallands sjukhus inför även ett tillfälligt bonussystem för sjuksköterskor som arbetar på vårdavdelningar i Varberg och Halmstad. Detta för att bromsa personalomsättningen och bygga erfarna arbetslag som gagnar både patienter och medarbetare.

- Regionens kostnader för köpt vård har under året ökat med 412 mnkr eller 19,0 procent till 2 578 mnkr. Jämfört med budget redovisas en negativ avvikelse med 120 mnkr. Bland annat är det underskott inom vårdval specialistvård, främst psykiatri och på köpt valfrihetsvård där vårdgarantikostnaderna har ökat markant jämfört med samma period föregående år, främst beroende på att ett uppskjutet vårdbehov har behövts tas om hand under året. En minskad användning av inhyrd personal har lett till svårigheter med att bemanna operationsverksamhet och slutenvård. Det totala antalet vårdplatser har under 2023 varit

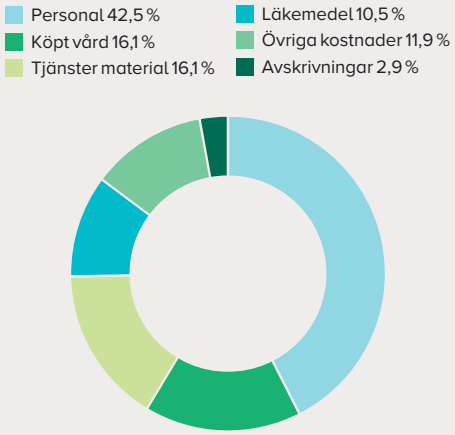
cirka 30 färre än det budgeterade och planerade antalet. Differensen har varit som störst under årets tre sista månader då antal vårdplatser varit cirka 60 färre än planerat. I genomsnitt har vårdplatser motsvarande en större vårdavdelning inte varit i drift under 2023. Vårdgarantikostnaderna var 67 mnkr högre än budgeterat och är en konsekvens av ett lägre antal vårdplatser och något lägre tillgänglighet i egen regi. Följden har blivit att patienter har skickats till andra vårdgivare för att upprätthålla regionens tillgänglighet. Kostnader för köpt valfrihetsvård var 57 mnkr högre än budgeterat och beror på att volymer och pris har ökat de senaste åren.

- Regionens totala kostnader för läkemedel har under året ökat med 141 mnkr eller 9,2 procent till 1 675 mnkr. Jämfört med budget redovisas en negativ avvikelse med 20 mnkr. Posten består dels av läkemedel på rekvisition, det vill säga det som används på vårdinrättningar, dels av förskrivningsläkemedel, det som skrivs ut på recept.

- Verksamhetens intäkter har under 2023 ökat med 429 mnkr eller 18,0 procent till 2 815 mnkr. Men här ingår då intäkter avseende den nya driftnämnden Kollektivtrafik med 891 mnkr, främst biljettintäkter och persontransporter. Om effekten av den nya nämnden för kollektivtrafik exkluderas så har i stället intäkterna minskat med 462 mnkr. Det är riktade statsbidrag som står för hela minskningen (minskat med 485 mnkr eller 41,8 procent). Större delen av minskningen av riktade statsbidrag förklaras av utfasning av covid-19-ersättningar, som minskar med 391 mnkr jämfört med föregående år.

  Betraktar vi intäktsutvecklingen exklusive kollektivtrafik och riktade statsbidrag, så har intäkterna ökat med 24 mnkr eller 2,0 procent, det är främst försäljning av hälso- och sjukvård som har ökat.

Regionens kostnader

Nettokostnadsandelen och dess utveckling

Balansen mellan intäkter och kostnader kan mätas genom nyckeltalet nettokostnadsandel, som visar hur stor andel verksamhetens nettokostnader (inklusive avskrivningar och finansnetto) tar i anspråk av regionens skatteintäkter och generella statsbidrag. Nyckeltalet visar om de löpande intäkterna kan finansiera de löpande kostnaderna. En andel under 100 procent visar på en positiv balans mellan löpande kostnader och intäkter, vilket skapar utrymme för att finansiera investeringar. Med anledning av den ekonomiska situationen och en negativ budget, uppgår den budgeterade nettokostnadsandelen för 2023 till 102,5 procent. Redovisningen av nettokostnadsandelen är gjord exklusive orealiserade finansiella kostnader/intäkter avseende förändringar i marknadsvärdet av regionens finansiella placeringar.

Nettokostnadsandelen är ett mått som används för att mäta den finansiella måluppfyllelsen i god ekonomisk hushållning. Många kommuner och regioner har som mål att resultatet ska uppgå till minst 2 procent av summan av skatteintäkterna och statsbidragen. Detta innebär en nettokostnadsandel på högst 98 procent. Denna nivå brukar räknas som en god ekonomisk hushållning avseende det finansiella perspektivet. Detta skulle för Region Hallands del motsvara ett positivt resultat (exklusive marknadsvärdering orealiserade finansiella placeringar) på cirka 260 mnkr. Under 2023 uppgår regionens resultat till 13 mnkr när finansiella intäkter som härrör från förändrad marknadsvärdering har exkluderats.

Nettokostnadsandel (%)	2019	2020	2021	2022	2023
Verksamhetens andel [1]	95,9	90,3	86,8	86,6	94,4
Avskrivningar [1]	3,3	3,2	3,7	3,2	3,6
Finansnetto [1] [2]	0,0	-1,0	-0,9	0,1	1,9
Nettokostnads-andel	**99,2**	**92,5**	**89,7**	**89,9**	**99,9**

[1] I förhållande till skatteintäkter plus generella statsbidrag och utjämning.

[2] De år finansnettot är positivt blir talet negativt och håller därmed nere den totala nettokostnadsandelen.

Investeringar och långfristig skuld					
Regionen	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Investeringar (mnkr)	393	580	753	704	708
Förändring mot föregående år	16 %	48 %	30 %	-7 %	1 %
Långfristiga skulder (mnkr)	180	103	103	104	653
Självfinansie-ringsgrad av investeringarna	105 %	198 %	216 %	232 %	67 %

Nettokostnadsandelen för 2023 uppgår till 99,9 procent, vilket är 2,6 procentenheter bättre än budgeterat. Jämfört med föregående års mycket starka värde har nettokostnadsandelen försämrats med 10,0 procentenheter. Den genomsnittliga nettokostnadsandelen över den senaste femårsperioden uppgår till 94,2 procent, vilket är en förbättring med 0,1 procentenheter jämfört med föregående år. En genomsnittlig nettokostnadsandel på 94,2 procent innebär att genomsnittet för resultat i förhållande till summan av skatteintäkter samt statsbidrag och utjämning, har uppgått till 5,8 procent under den senaste femårsperioden. Det starka genomsnittliga femårsvärdet är en konsekvens av de stora pandemirelaterade tillskotten som regionen har erhållit från staten, samt regionens skattehöjning 2020.

Investeringar

Regionens investeringsbudget uppgår till 851 mnkr. Under 2023 har regionen investerat 708 mnkr, varav 278 mnkr i utrustning och 430 mnkr i fastigheter. Den genomsnittliga investeringsnivån över den senaste femårsperioden uppgår till 628 mnkr. Regionen har förhållandevis låga långfristiga skulder och dessa har ingen direkt koppling till investeringsverksamheten. Årets ökning av långfristiga skulder beror huvudsakligen på att externt hyrda lokaler har omklassificerats som finansiell leasing. Självfinansieringsgraden av investeringarna uppgår till 67 procent, vilket är lägre än regionens långsiktiga målvärde (100 procent) och beror på årets lägre resultatnivå. Mer om regionens investeringar finns i avsnittet *Investeringsredovisning*.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på den långsiktiga finansiella styrkan. Soliditeten visar hur stor del av tillgångarna som har finansierats med skattemedel (eget kapital). Ju högre procenttal som soliditeten uppvisar, desto starkare finansiell styrka finns det. Regionens soliditet inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser uppgår till 21,9 procent, vilket är en försvagning med 2,8 procentenheter jämfört med föregående år. Försvagningen förklaras av regionens ökade balansomslutning, främst ökningen av likvida medel.

Regionens soliditet enligt den lagstadgade blandmodellen, det vill säga exklusive pensionsförpliktelserna under ansvarsförbindelsen, uppgår till 42,5 procent. Detta är en försvagning med 5,0 procentenheter jämfört med föregående år. Försvagningen förklaras av regionens ökade balansomslutning, främst ökningen av likvida medel.

Soliditet (%)	2019	2020	2021	2022	2023
(inklusive pensions-förpliktelser)					
Koncernen	-4,3	7,7	17,7	26,4	
Regionen	-4,9	5,7	16,0	24,7	21,9
(exklusive pensions-förpliktelser – blandmodellen)					
Koncernen	34,7	39,6	44,4	49,1	
Regionen	34,8	37,9	43,1	47,5	42,5

Finansiella nettotillgångar/ verksamhetens nettokostnader (%)				
2019	2020	2021	2022	2023
25,2	31,8	44,4	53,2	46,1

Finansiella nettotillgångar

I måttet finansiella nettotillgångar ingår alla finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som beräknas omsättas på tio års sikt. Måttet speglar den medellånga finansiella handlingsberedskapen. Måttet består av omsättningstillgångar plus långfristiga fordringar minus kortfristiga och långfristiga skulder. Genom att ställa de finansiella nettotillgångarna i relation till verksamhetens nettokostnad kan man se om nettotillgångarna behåller eller tappar i styrka i förhållande till nettokostnaderna. De finansiella nettotillgångarna minskade under 2023 med 26 mnkr och uppgick vid årets slut till 5 855 mnkr. Följden blev en försvagning av nyckeltalet med 7,1 procentenheter, vilket förklaras av i princip oförändrade finansiella nettotillgångar medan nettokostnaderna har ökat med 14,9 procent.

Likviditet

Regionens likvida medel uppgår per den sista december till 7 639 mnkr (exklusive marknadsvärdering av orealiserade poster), vilket innebär en ökning med 672 mnkr jämfört med föregående år. De senaste årens stora ökning av likvida medel förklaras av regionens positiva resultatutveckling, beroende på pandemirelaterade statsbidrag samt på regionens skattehöjning 2020. Genom att sätta likvida medel i relation till verksamhetens nettokostnader kan vi utläsa att nyckeltalet har stärkts kraftigt under de senaste åren, även om en viss försvagning har skett (2,9 procentenheter) under 2023.

Kassalikviditeten är ett mått på regionens kortsiktiga betalningsberedskap och har stärkts mycket kraftigt under de senaste åren beroende på den stora ökningen av likvida medel. Nyckeltalet har ökat med 4 procentenheter under 2023 och med 113 procentenheter under de tre senaste åren.

Regionen har per den sista december, placeringar med ett marknadsvärde om totalt 6 687 mnkr, bestående av pensionsmedelsförvaltning (2 176 mnkr), medelsförvaltning (4 206 mnkr) och likviditetsförvaltning (305 mnkr). Utöver detta finns banktillgodohavanden uppgående till 1 191 mnkr.

Likvida medel (mnkr)					
	2019	2020	2021	2022	2023
Likvida medel	3 794	4 950	6 072	6 967	7 639
Likvida medel i förhållande till verksamhetens nettokostnader	38,4 %	48,3 %	58,0 %	63,0 %	60,1 %

Kassalikviditet (%)				
2019	2020	2021	2022	2023
231	227	289	336	340

Likvida medel delposter (mnkr)		
	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Pensionsmedelsförvaltning		
Räntebärande värdepapper	1 249	1 262
Aktier	765	913
Likvida medel	1	1
Summa	**2 014**	**2 176**
Medelsförvaltningen		
Räntebärande värdepapper	3 838	3 899
Aktier	165	181
Likvida medel	126	126
Summa	**4 129**	**4 206**
Likviditetsförvaltning		
Räntebärande värdepapper	305	305
Banktillgodohavanden		
Bankkonto	1 191	1 191
Total	**7 639**	**7 878**

Marknadsvärdet avseende pensionsmedelsförvaltningen överstiger anskaffningsvärdet med 162 mnkr och portföljen har avkastat 9,9 procent under 2023. Medelsförvaltningens marknadsvärde överstiger anskaffningsvärdet med 77 mnkr och har under 2023 avkastat 5,9 procent. Likviditetsförvaltningen marknadsvärderas inte, men har avkastat 1,4 procent sedan juli månad, då portföljen skapades.

Pensionsskuld

Regionens totala pensionsskuld inklusive löneskatt uppgick vid årsskiftet till 7 931 mnkr, vilket är en ökning med 11,1 procent jämfört med föregående år. Den höga ökningen förklaras av basbeloppsuppräkningar kopplade till den höga inflationsnivån, vilket har påverkat avsättningen till pensioner. Av pensionsåtagandet avser 2 961 mnkr ansvarsförbindelsen, det vill säga pensionsförmåner som är intjänade före 1998 och 4 970 mnkr avser därefter intjänade pensionsförmåner. Detta innebär att 37 procent av pensionsskulden redovisas utanför balansräkningen och 63 procent beaktas i balansräkningen.

Borgensåtaganden

Region Halland har tillsammans med 20 andra regioner ingått en solidarisk borgen, såsom för egen skuld, motsvarande maximalt 9 295 mnkr avseende AB Transitio. Detta borgensåtagande är genom ett regressavtal begränsat till att endast omfatta regionens, genom Hallandstrafikens, egna tåg. Regionens borgensandel uppgår här till 150 mnkr. Risken i åtagandet bedöms som låg, dels genom regressrätten, dels genom att motparten endast är andra regioner. Vidare har regionen ett borgensåtagande avseende Stiftelsen Bräcke diakonis pensionsåtagande. Stiftelsens pensionsåtagande uppgår totalt till 59 mnkr varav Region Hallands borgensåtagande är begränsat till 12 mnkr, det vill säga 1/5 av skulden. Bräcke diakoni driver sedan 90 år vård och omsorg utan vinstsyfte. Region Halland har inget inflytande över stiftelsen och risken i åtagandet är därför svårbedömd.

Pensionsskuld inklusive löneskatt (mnkr)

	2019	2020	2021	2022	2023
Avsättning	3 272	3 420	3 924	4 195	4 970
Ansvars-förbindelse	3 282	3 139	3 078	2 945	2 961
Summa åtagande	**6 554**	**6 559**	**7 002**	**7 141**	**7 931**
Förändring (%)	6,1%	0,1%	6,8%	2,0%	11,1%

Känslighetsanalys

Regionens beroende av omvärlden kan visas i en känslighetsanalys. Nedan visas hur olika intäkts- och kostnadsposter påverkar regionens resultat om de förändras med en procent. Störst effekt på regionens intäkter har en procents förändring av skatteintäkterna vilket ger en resultatpåverkan på 102 mnkr. På kostnadssidan är det personalkostnaderna som har störst effekt om de förändras med en procent. Vissa poster kan helt eller delvis påverkas av regionen, medan andra ligger utanför regionens kontroll.

Ekonomisk jämförelse med andra regioner

Sveriges Kommuner och Regioner har tagit fram ett antal finansiella nyckeltal, för att kunna jämföra den ekonomiska styrkan i landets regioner. Utgångspunkten är åtta ekonomiska nyckeltal där Region Halland jämförs med regionsnittet. Fyra nyckeltal mäter den långsiktiga kapaciteten och fyra mäter den kortsiktiga beredskapen. Region Hallands långsiktiga ekonomiska kapacitet tillhör under 2023 den bästa tredjedelen för alla fyra

Förändring med 1 procent

Effekt på regionens intäkter	**Effekt +/- mnkr**
Skatteintäkter	102
Generella statsbidrag och utjämning	27
Riktade statsbidrag	7
Biljettintäkter	5
Patientavgifter	2
Effekt på regionens kostnader	**Effekt +/- mnkr**
Personalkostnader	68
Köpt vård	26
Läkemedel	17
Kollektivtrafiktjänster	12

nyckeltalen. När det gäller regionens kortsiktiga ekonomiska beredskap tillhör regionen den bästa tredjedelen för två av nyckeltalen. Det är endast nyckeltalet kostnadsutveckling i förhållande till skatter och generella statsbidrag, där regionen ligger inom den sämre tredjedelen i jämförelse med övriga regioner. Den förhållandevis höga kostnadsutvecklingen de senaste åren behöver brytas för att klara framtidens utmaningar att finansiera både verksamhet och ökade investeringar. Avseende nyckeltalet finansnetto kronor per invånare, här hamnar regionen i den mellersta tredjedelen. Observera att färgsättningen i tabellen visar om regionens resultat är bra eller dåligt i förhållande till övriga regioner. Ett nyckeltal kan vara enligt plan eller ligga på en acceptabel nivå och ändå bli rött om två tredjedelar av regionerna har bättre värden än Halland.

Ekonomisk jämförelse med andra regioner

	2021	2022	2023
Lång sikt			
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse			
Justerad skattesats region			
Strukturjusterad hälso- och sjukvårdskostnad, kronor/invånare (föregående år)			
Finansiella nettotillgångar, andel av skatter och statsbidrag			
Kort sikt			
Verksamhetens resultat, andel av skatter och statsbidrag			
Självfinansieringsgrad investeringar			
Kostnadsutveckling i förhållande till skatter och statsbidrag			
Finansnetto, kronor/invånare			

Källa: Kolada

Not. Färgerna grönt, gult och rött används för att visa hur ett resultat ligger till jämfört med andra. För varje nyckeltal rangordnas regionerna efter sina resultat, och de bästa (33%) får grön färg, de sämsta (33%) får röd färg och de i mitten (33%) får gul färg.

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om regionens kostnader är större än intäkterna för det aktuella räkenskapsåret uppstår ett underskott eller negativt balanskravsresultat, som ska återställas under de tre kommande åren. Regionen har inget negativt balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Årets balanskravsresultat är negativt och uppgår till -11 mnkr. Regionen åberopar synnerliga skäl för att inte återställa resultatet.

Balanskravsutredningen nedan visar hur balanskravsresultatet har uppstått. Utgångspunkten är årets resultat enligt resultaträkningen, därefter ska eventuella realisationsvinster exkluderas. Regionen har under 2023 sålt fastigheten Skansliden i Varberg (tidigare använts som rehabcentral och pandemimottagning) och realisationsvinsten uppgår till 20 mnkr. Vidare har regionen sålt delar av fastigheten Plönninge där reavinsten uppgår till 4 mnkr. Slutligen har den orealiserade finansiella intäkten (247 mnkr) avseende stigande marknadsvärde av regionens finansiella placeringar jämfört med värdet 2023-01-01, exkluderats i balanskravutredningen.

Regionen har redan i budgeten för 2023 åberopat synnerliga skäl då årets budget är negativ (-322 mnkr, inklusive beslutad resultathantering). I dokumentet Mål och budget 2023 beskrivs förfarandet utförligare: ”Region Halland budgeterar ett negativt resultat 2023 och 2024, därefter från 2025 och framåt budgeteras återigen positiva resultat. De negativa resultaten förklaras av tillfälligt ökade pensionskostnader föranlett av pensionsskuldens uppräkning utifrån prisbasbeloppet som i sin tur styrs av inflationen. Underskottet regleras mot eget kapital genom att utifrån kommunallagen åberopa synnerliga skäl att inte återställa ett negativt resultat. Region Halland har en mycket god, både kortsiktig och långsiktig, finansiell handlingsberedskap samt därmed också en definitionsmässigt stark finansiell ställning. Denna ekonomiska situation har uppnåtts genom medveten hushållning av resurser över tid, både för att klara framtida åtaganden och för att kunna hantera tillfälliga konjunktursvängningar.”

Balanskravsutredning (mnkr)

		2019	2020	2021	2022	2023
=	**Årets resultat enligt resultaträkningen**	**273**	**766**	**1 304**	**876**	**260**
-	reducering av samtliga realisationsvinster		-22		-3	-24
-/+	orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-190	52	-109	365	-247
=	**Balanskravsresultat**	**84**	**797**	**1 195**	**1 238**	**-11**
=	**IB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år**	**-40**	**0**	**0**	**0**	**0**
+	årets balanskravsresultat	84	797	1 195	1 238	-11
+	synnerliga skäl att inte återställa					11
=	**UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Not. Region Halland tillämpar inte RUR.

Foto: Anders Andersson

Väsentliga personalförhållanden

Personalomsättning

Personalomsättning definieras olika beroende på arbetsgivare, men ofta avses den externa omsättningen av personal samt pensionsavgångar. Region Hallands externa omsättning var 6,9 procent och pensionsavgångar var 1,5 procent under 2023, vilket är en minskning med 1,5 respektive 0,7 procentenheter jämfört med 2022. I absoluta tal innebär den externa personalomsättningen att 96 personer färre har lämnat regionen jämfört med motsvarande 12 månaders period föregående år. I Region Hallands definition av personalomsättning tillkommer även intern omsättning vilken under 2023 var 5,1 procent, en ökning med 0,7 procentenheter jämfört med föregående år.

Sammantaget innebär det att Region Halland visar en positiv trend med en minskad personalomsättning jämfört med föregående år, även om omsättningen fortsatt ligger över regionens målvärde. Efter pandemin och en period av tydliga svängningar i personalomsättningen har trenden stabiliserats. Det är fortsatt fler medarbetare som börjar inom Region Halland än som slutar, under året har regionen blivit 327 fler tillsvidareanställda medarbetare. Samtidigt förekommer stora skillnader i personalomsättning mellan verksamheter och yrkesgrupper, inte minst inom vårdavdelningen med dygnet runt verksamhet.

Det är en välkänd trend att de yngre åldersgrupperna har högre extern rörlighet, medan denna minskar med stigande ålder. Likaså fortsätter skillnaderna mellan könen, där kvinnor generellt sett har en högre rörlighet än män. Inom yrkesgrupperna observeras fortsatta skillnader, med exempelvis en ökande personalomsättning bland sjuksköterskor som arbetar inom heldygnsvård jämfört med en minskande personalomsättning bland dem som arbetar inom mottagningsverksamhet.

Det är viktigt att notera att personalomsättningen mäts på olika sätt mellan regioner, vilket kan göra jämförelser utmanande. Trots detta reflekterar den alltmer rörliga arbetsmarknaden och den kortare genomsnittliga tid som en individ stannar i en tjänst över sektorer, en trend som är tydlig även inom Region Halland.

Sjukfrånvaro

Region Hallands sjukfrånvaro minskar och är nu på 5,8 procent. Sjukfrånvaron minskar i samtliga förvaltningar och yrkesgrupper, men naturligtvis finns det stora variationer inom verksamheter och yrkesgrupper.

Region Halland har haft en förhöjd sjukfrånvaro sedan 2020, vilket till viss del fortfarande kan kopplas till pandemin. Efter den höga sjukfrånvarotoppen vid årsskiftet 2022/2023 har den minskande trend som startade i början av året fortsatt hållit i sig i princip alla månader under året.

Det är samtliga sjukfrånvarointervall som minskar, den korta (sjukdag 1–14), mellan (sjukdag 15–90) och långa (sjukdag 91-) jämfört med 2022. Den

Kvalitetsindikatorer Väsentliga personalförhållanden

Kvalitetsindikatorer	Utfall 2022	Målvärde 2023	Utfall 2023
Personalomsättning	14,9 %	11,0 %	▼ 13,4 %
Sjukfrånvaro	6,7 %	5,2 %	■ 5,8 %
Bemanningspersonal kostnad – läkare och sjuksköterskor	218 781 tkr	*	265 231 tkr
Bemanningskostnader – läkare och sjuksköterskor i relation till totala personalkostnader i vårdförvaltningarna	4,8 %	2,0 %	▼ 5,4 %

▲ Målet uppfylls ■ Målet uppfylls delvis ▼ Målet uppfylls inte

* Målvärde för kvalitetsindikator Bemanningspersonal kostnad – läkare och sjuksköterskor redovisas som andel av totala personalkostnader (2,0 %). Samtliga indikatorer i tabellen mäts med ett rullande 12-värde.

Sjukfrånvaro		
	2022	2023
Andel av sjukfrånvaro som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	37,5 %	35,8 %
Sjukfrånvaro kvinnor	7,1 %	6,3 %
Sjukfrånvaro män	4,9 %	3,9 %
Sjukfrånvaro i åldrarna 29 år eller yngre	6,6 %	5,4 %
Sjukfrånvaro i åldrarna 30–49 år	6,6 %	5,3 %
Sjukfrånvaro i åldrarna 50 år eller äldre	7,5 %	7,3 %

största och viktigaste minskningen är bland korttidssjukfrånvaron som nu är på 3 procent jämfört med 3,7 procent under 2022. Korttidssjukfrånvaron minskar i alla förvaltningar, något som aktivt arbetats med under året.

De yngre åldersgrupperna tenderar att ha högre korttidssjukfrånvaro medan långtidssjukfrånvaron ökar ju äldre medarbetare blir. Här spelar arbetet med en god och hållbar arbetsmiljö under ett förlängt arbetsliv en viktig roll. Kvinnor har historiskt sett haft en högre sjukfrånvaro än män vilket fortsätter att hålla i sig under 2023.

Även om sjukfrånvaron minskar, ligger den fortsatt över målvärdet på 5,2 procent och i vissa verksamheter har sjukfrånvaron en påtaglig påverkan på kompetensförsörjning och bemanning och är en viktig fråga att fortsätta arbeta med. I jämförelse med andra regioner har Region Halland historiskt sett haft en låg sjukfrånvaro, även om det i senare mätningar rört sig mot snittet. Regionen har under året fortsatt sitt arbete med riskorienterat arbetssätt och utarbetat en anpassad arbetsmodell för att identifiera och arbeta med arbetsplatsers organisatoriska och sociala arbetsmiljö för mer långsiktigt hållbara och friska arbetsplatser.

Bemanningspersonal kostnad – läkare och sjuksköterskor

Region Hallands kostnader för inhyrda läkare och sjuksköterskor ligger över målvärdet och har ökat med cirka 46,5 mnkr från 2022. Som andel av totala personalkostnader har kostnaden för inhyrda läkare och sjuksköterskor ökat från 4,8 procent till 5,4 procent. Både kostnaden för inhyrda sjuksköterskor och läkare har ökat under året, men kostnadsökningen är störst för inhyrda sjuksköterskor. Ökningen av kostnaden för inhyrd personal speglar sig även i antalet timmar. Antalet köpta timmar omvandlat till heltidstjänster motsvarar cirka 140 heltidstjänster under 2023, vilket är en ökning med 22 tjänster jämfört med helåret 2022. Tiden för inhyrda sjuksköterskor motsvarar cirka 103 heltidstjänster, och för inhyrda läkare cirka 37 heltidstjänster.

Region Halland fortsätter att se höga kostnader för hyrpersonal under året av flera anledningar. För att säkerställa tillräcklig bemanning och kompetens under tider med hög sjukfrånvaro och personalomsättning är anlitandet av hyrpersonal en möjlig lösning. Dessutom är vissa yrkesgrupper och specialistyrken svårrekryterade, vilket delvis löses genom att anlita hyrpersonal. Arbetet med att minska vårdköerna efter pandemin bidrar också till ett ökat behov av personal som inte helt kan tillgodoses av den befintliga personalstyrkan. Samtidigt fortsätter Region Halland att fokusera på att upprätthålla en god och hållbar arbetsmiljö för regionens medarbetare.

Frågan om användandet av hyrbolag är aktuell både nationellt och regionalt. Att kostnaderna för inhyrd personal ökat har varit en stigande trend i regionerna. Sjukhusvården står för den största ökningen. Under året har arbetet med att minska användandet hyrbolag intensifierats i samtliga 21 regioner i Sverige, så även i Halland. Flera insatser kopplat till området har också beslutats under året för att implementeras under 2023 samt under våren 2024. Bland annat Hallands sjukhus som ställt om till att använda hyrbolag på helger och nätter, Närsjukvården där samtliga regionägda vårdcentraler från och med februari slutar att anlita hyrläkare från bemanningsföretag. Effekterna av detta arbete går inte att se under 2023.

Att minska hyrbolagsanvändandet kräver en bredd av åtgärder, både på kort och på lång sikt. Utöver de konkreta åtgärder som gjorts behöver regionen fortsatt aktivt arbeta med kompetensförsörjningsfrågor och stärka en långsiktigt hållbar arbetsmiljö.

Medarbetarundersökning

Svarsfrekvensen för 2023 års medarbetarundersökning är fortsatt god och ökade från 81 procent föregående år till 82 procent för 2023. Antalet svarande ökade med drygt 400 personer till 6 865 svarande. Hallandstrafiken är ny förvaltning för året i regionen och uppvisar väldigt goda resultat för såväl HME som OSA.

Hållbart medarbetarengagemang, HME

Regionövergripande HME-index är oförändrad jämfört med föregående år och ligger kvar på 78. Delindex Ledarskap har ökat ett steg jämfört med föregående år. Det är fortsatt delindexet Motivation som är högst, medan Styrning är något lägre. Resultatet är fortsatt något högre för kvinnor än för män, och chefer har även i år högre HME-resultat än medarbetare jämfört med föregående år.

Organisatorisk och social arbetsmiljö, OSA

OSA-index, som mäter upplevelsen av arbetsmiljön, ökade något jämfört med föregående år, men det finns skillnader mellan olika frågeområden. Det är fler medarbetare som uppgav att de har tillräckligt med tid att utföra sina arbetsuppgifter och fler anser sig inte ha några fysiska besvär orsakade av sitt arbete. Samtliga förvaltningar når målvärdet på förvaltningsnivå.

Män upplever generellt bättre sociala och organisatoriska förutsättningar än kvinnor, även om männen har backat och kvinnor ökat något jämfört med föregående års mätning.

Inkluderande arbetsgivare

Arbetet inom ramen för det regionövergripande initiativet Inkluderande arbetsgivare har under 2023 övergått från planeringsfas till genomförandefas. Bland de externa aktiviteter som har startats upp kan praktiksamarbete med de anpassade gymnasieskolorna (tidigare särgymnasier) i Varberg och Halmstad nämnas. En annan extern aktivitet har varit att skapa fler arbetsprövningsplatser med en större bredd av arbetsuppgifter, där även informationsfilmer om syfte och upplägg har tagits fram. En handledarutbildning med fokus på arbetsprövning har startats upp tillsammans med Samordningsförbundet. Även för befintliga medarbetare pågår ett arbete med att förenkla och bredda arbetet med arbetsprövningsplatser.

Andra exempel på internt inriktade aktiviteter och utvecklingsprocesser är NPF-utbildning, verktyg för återhämtning på arbetstid, omtag i initiativet ”Svenska på jobbet”, samt översyn av introduktionsprocessen och introduktionsutbildning. Processen för behovsanalys samt administration kring Omställningsfonden gällande förebyggande insatser har också förtydligats vilket förhoppningsvis ska öka förmågan att med fonden som verktyg stödja sårbara grupper bland våra medarbetare.

Långsiktig kompetensförsörjning och rätt kompetens på rätt plats

Medarbetarna är Region Hallands viktigaste resurs för att kunna erbjuda hallänningen en välfungerade hälso- och sjukvård och samhällsservice. I en tid av ständigt föränderliga behov och krav är det en utmaning som präglar hela branschen. Därför är Region Hallands systematiska arbete med att säkerställa tillgången till rätt kompetens en kontinuerlig prioritet och kommer att förbli det.

Region Hallands förvaltningar arbetar kontinuerligt med att säkerställa regionens behov av utveckling och omställning av kompetens. Det innebär bland annat att säkra medarbetarnas kompetens genom att se över kompetenskrav i roller och matcha med rätt kompetensutveckling, men även att skapa möjlighet till vidareutbildning och kombinationstjänster. Att attrahera och rekrytera kompetens har också varit en del av förvaltningarnas satsningar, detta genom exempelvis målgruppsanpassade attraherakampanjer.

På övergripande nivå har det under året samordnats ett arbete kring inventering av kompetensbehov i varje förvaltning. Målet var att identifiera behov lokalt i respektive förvaltning och regionalt som Region Halland kan och bör kraftsamla kring och arbeta med regiongemensamt.

Ett utvecklingsarbete kring Region Hallands arbetsgivarvarumärke har genomförts i syfte att stärka Region Hallands position och attraktivitet

som arbetsgivare, främst med fokus på förbättrad kommunikation kring arbetsgivarerbjudande. Insatser som genomförts är bland annat förbättrad webbinformation om jobb- och karriärmöjligheter, nytt bildmaterial, översyn av arbetssätt.

Kontinuerligt arbete med att stärka introduktionen för nya medarbetare inom Region Halland har pågått. Detta har resulterat i insikter kring både hur introduktionen ska uppfattas av nya medarbetare, och vilka delar och på vilket sätt den ska tillgängliggöras. Nästa steg blir att underlätta och stärka chefers roll i introduktion av nyanställda. För att säkra erfarenhetsutbyte och kvalitet gällande introduktionen har ett forum startats där både centrala- och förvaltningsrepresentanter finns med.

Basmånader för nyanställda undersköterskor och skötare inom psykiatrin och Hallands sjukhus genomfördes och följdes upp med goda resultat. Basmånader är en förstärkt introduktion i syfte att säkra en bra start med tid för reflektion och dialog samt möjlighet till praktisk och teoretisk kompetensutveckling.

Kompetensutveckling, vidareutbildning och utvecklande ledarskap

Region Halland är en kunskapsintensiv organisation och ny kunskap och lärande är en del av verksamheternas vardag. Med utgångspunkt från föregående kompetensbehovsinventeringen som resulterade i en regiongemensam kompetensutvecklingsplan för åren 2022–2023 har arbetet med att realisera kompetensutvecklingsinsatser fortsatt.

Många behov har kunnat realiseras under året, till exempel för att möta omställningen till god och nära vård, förstärkt introduktion, vidareutbildning för sjuksköterskor, samt översyn av dimensionering för ST och AT-läkare. Utöver detta har insatser tagits fram för att öka medarbetares digitala mognad, bland annat genomfördes en större satsning för medicinska sekreterare. Ökad förbättringskunskap och förändringskunskap för flera medarbetargrupper är ytterligare exempel på kompetenshöjande insatser.

Region Hallands förvaltningar arbetar kontinuerligt med att stärka chefers ledarskap och förutsättningar. Det innebär bland annat att erbjuda kompetensutveckling inom utvecklande ledarskap, som är i linje med Region Hallands målbild för ledarskap.

Ett regionövergripande koncept gällande mentorskap för chefer har tagits fram och lanserats. Chefer har nu möjlighet att mötas för att tillsammans utvecklas i sitt ledarskap och sin chefsroll. Arbetet har så här långt resulterat i att Region Halland under 2023 har 20 mentorer i form av erfarna chefer inom olika sektorer. Konceptet möjliggör ett långsiktigt arbete där det fylls på med nya mentorer efter hand. Särskilda kompetensinsatser har genomförts riktat till bland annat chefer, exempelvis ökad kunskap i säkerhetsfrågor, konflikthantering med mera.

För att utveckla regionens förmåga att kompetensutveckla andra har forum för interna utbildare skapats. Detta för att utbyta erfarenheter, skaffa ny kunskap och säkerställa att Region Halland har en gemensam syn på lärande.

Omställningsfondens stöd inom området förebyggande insatser har nyttjats i syfte att utveckla medarbetare för att möta framtida kompetensbehov. Dels genom enskilda insatser kring kritiska kompetenser, dels mer övergripande insatser kopplat till olika yrkesroller.

Ett sunt och hållbart arbetsliv

Under året har regionen anpassat arbetstidsförläggningen till gällande EU-direktiv. Detta har inneburit omfattande kommunikations- och utbildningsinsatser inom framför allt dygnet-runt-verksamhet. Förändringen av dygns- och veckovilan förväntas ge mer långsiktigt hållbara arbetstider och förbättra möjligheten till återhämtning mellan arbetspassen.

I det regionövergripande arbetsmiljöarbetet har fokus under året legat på praktiskt fördjupat stöd och kunskapshöjande insatser som syftat till att stärka verksamheters och chefers förutsättningar att kunna förebygga ohälsa och hantera risker och brister på såväl organisatorisk som individuell nivå i praktiken.

Foto: Region Halland

Några av insatserna under året har varit:

- Praktiskt stöd i kartläggning av arbetsplatsens aktuella tillbud- och arbetsskadeärenden samt rehabiliteringsärenden, samt stöd i praktisk hantering av såväl riskbedömning och åtgärder som dokumentation i systemstödet
- Metodstöd för att arbeta enligt riskorienterat arbetssätt
- Infört digitala utbildningar kring allergiframkallande produkter
- Dialogverktyg för att främja återhämtning på arbetstid och för att stödja den inkluderande arbetsgivaren. Produkten lanseras i början av 2024
- Utbildning i praktisk konflikthantering för chefer och HR
- Utbildning i hantering av alkohol och droger på arbetsplatsen för chefer och huvudskyddsombud

Förväntad utveckling

Ekonomisk utveckling

De ekonomiska utmaningarna för kommuner och regioner blir alltmer påtagliga. Ökade kostnader inom hälso- och sjukvården, pensionskostnader och personalkostnader till följd av inflation och höjda räntor pressar ekonomin och påverkar verksamheterna.

Region Hallands största intäktskälla är regionskatten som står för 64 procent av de externa intäkterna. Det innebär att skatteintäkternas utveckling har en avgörande betydelse för regionens ekonomi. Antalet arbetade timmar är grunden i skatteunderlaget. En försvagad konjunktur med en minskning av antalet arbetade timmar i samhället påverkar utvecklingen av skatteunderlaget och därigenom regionens ekonomiska handlingsutrymme.

Osäkert omvärldsläge

Omvärldsläget påverkar hela samhället och får långtgående konsekvenser. Alla samhällsaktörer delar utmaningen i att prioritera och navigera världsläget. Utvecklingen i omvärlden påverkar även den europeiska säkerhetsordningen, vilket i sin tur får konsekvenser för Sveriges säkerhet. Den rådande situationen belyser behovet av krisberedskap, återuppbyggnad av totalförsvaret och stärkandet av cybersäkerhet, där kunskap, resurser och lagstiftning inte har utvecklats i samma takt som hotbilderna.

Accelerera klimat- och miljöarbetet

Miljö- och klimatfrågorna handlar i hög utsträckning om samhällets välfärd. I dagsläget når flertalet regioner inte upp till något av de nationella miljökvalitetsmålen och inom flera av målområdena syns dessutom en negativ trendutveckling. Som tidigare nämnts ligger Region Hallands resultat avseende organisationens klimat- och miljöarbete lågt i jämförelse med andra regioner.

Region Halland har en betydande roll inom grön omställning, både som pådrivande kraft och som konsument. Viktiga verktyg för att nå framgång i klimat- och miljöarbetet är bland annat digitalisering, hållbara transporter, kommunikation och hållbar upphandling.

Stora behov inom lokalförsörjning

Region Halland har ett äldre fastighetsbestånd. Många lokaler har stora renoveringsbehov och behov av anpassning för förändrade förutsättningar och utveckling inom hälso- och sjukvården. Detta leder till stora investerings- och finansieringsbehov som är osäkra både vad gäller storlek och när i tiden de förväntas uppstå. Risken och osäkerheten kring hur detta påverkar regionens ekonomi kan delvis hanteras genom den lokalförsörjningsplan där både fastighetstekniska behov och verksamhetsbehov prioriteras långsiktigt. En förståelse för utvecklingstrender och samhällsutveckling är viktigt för att kunna anpassa regionens lokaler till ändamålsenliga lokaler på både kort och lång sikt.

Demografiska utmaningar – färre ska försörja fler

En av de större demografiska förändringarna framöver kommer att ske inom gruppen äldre, det vill säga personer som är 65 år eller äldre. Inom denna grupp kommer andelen personer som är 80 år och äldre bli allt större under prognosperioden. Fram till 2050 visar prognosen att antalet personer i denna åldersgrupp kommer att fördubblas till antalet och utgöra en allt större andel av befolkningen. Region Halland behöver framåt sett hantera ett ekonomiskt tuffare läge samtidigt som den demografiska utvecklingen med en åldrande befolkning blir en stor utmaning. Trots att äldres hälsa har förbättrats förväntas äldres behov av vård och omsorg öka kraftigt, samtidigt som bristen på kompetens ökar i hela landet med svårigheter för alla regioner att rekrytera medarbetare inom viktiga vårdyrken.

Digitalisering och AI

Den snabba teknikutvecklingen förändrar vår livsstil kontinuerligt, skapar nya beteenden och rörelsemönster och driver fram ett alltmer uppkopplat samhälle där service och kontakt kan ske oberoende av fysisk plats. Detta leder till en ökning av människors behov av inflytande och kontroll i det digitaliserade samhället. Som en viktig samhällsaktör behöver Region Halland vara närvarande digitalt, vara lyhörd för förändringar och skapa en helhetsupplevelse för olika målgrupper, oavsett vilka tekniska redskap som används. Den digitala tillgängligheten spelar en alltmer central roll i

mötet med välfärdens utmaningar, där individens behov måste mötas med rätt tjänster, vid rätt tidpunkt, i rätt format och via rätt kanal.

Via samarbete med andra aktörer har Region Halland etablerat sig som en ledande aktör inom informationsdriven vård, och med den senaste utvecklingen inom Artificiell Intelligens kan ytterligare framsteg göras till förmån för patienter och invånare. Genom att dra nytta av och bidra med insikter som erhålls genom strukturerat arbete med sammanhållen data kan regionen fortsätta att fatta rätt beslut och göra rätt förbättringar för att skapa nytta i alla verksamheter.

Den regionala koncernen

Ansvaret för regionens olika verksamheter ligger hos politiskt tillsatta styrelser och nämnder.

Regionfullmäktige

Regionfullmäktige är Region Hallands högsta beslutande församling och har 71 ledamöter. Valet till regionfullmäktige genomförs var fjärde år, samtidigt som valet till riksdagen och kommunfullmäktige. Regionfullmäktige bestämmer bland annat vilka mål regionen ska arbeta mot och hur regionens pengar ska fördelas mellan olika verksamhetsområden. Regionfullmäktiges ordförande är Jonas Hellsten (M).

Mandatfördelning regionfullmäktige

Parti	2023–2026
Socialdemokraterna	21
Moderaterna	17
Sverigedemokraterna	12
Centerpartiet	7
Kristdemokraterna	6
Liberalerna	4
Vänsterpartiet	4

Efter valet hösten 2022 har alliansen inte längre egen majoritet (34 mandat), men styr regionen i minoritet med breda överenskommelser med oppositionspartierna.

Styrelser och nämnder

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen leder och samordnar regionens arbete, med särskilt ansvar för regionala utvecklingsfrågor och att hälso- och sjukvården och tandvården bedrivs enligt de mål som regionfullmäktige satt upp. Regionstyrelsen har också uppsyn över de bolag som regionen helt eller delvis äger.

Driftnämnden Hallands sjukhus

Hallands sjukhus ansvarar för den specialiserade somatiska vården i Halland. Hallands sjukhus består av akutsjukhusen i Halmstad och Varberg samt den planerade verksamheten som bedrivs i Kungsbacka och Falkenberg.

Driftnämnden Ambulans, diagnostik och hälsa

Förvaltningen innefattar ambulanssjukvård, sjukresor, färdtjänsthandläggning, 1177 på telefon, Medicinsk diagnostik samt Hälsa och funktionsstöd.

Driftnämnden Närsjukvården

Närsjukvården Halland består av två delar, Vårdcentralen Halland och Folktandvården Halland. Vårdcentralen Halland driver regionens 24 offentligt ägda vårdcentraler och erbjuder vård i Hallands samtliga kommuner. Verksamheten är intäktsfinansierad och drivs i konkurrens med privata vårdcentraler. Folktandvården Halland driver 20 allmäntandvårdskliniker och fyra tandregleringskliniker och har verksamhet i samtliga halländska kommuner. Verksamheten drivs i konkurrens med privata aktörer.

Driftnämnden Psykiatri

Psykiatrin Halland består av ett trettiotal mottagningar och vårdavdelningar. Öppenvård finns i alla de sex halländska kommunerna och sjukhusvård i Halmstad och Varberg.

Driftnämnden Regionservice

Regionservice är Region Hallands interna serviceorganisation med uppdrag att leverera ett kostnadseffektivt utbud av stöd och service.

Driftnämnden Kultur och skola

Kultur och skola bedriver verksamheterna Kultur i Halland, Munkagårdsgymnasiet, Katrinebergs folkhögskola och Löftadalens folkhögskola.

Driftnämnden Kollektivtrafik

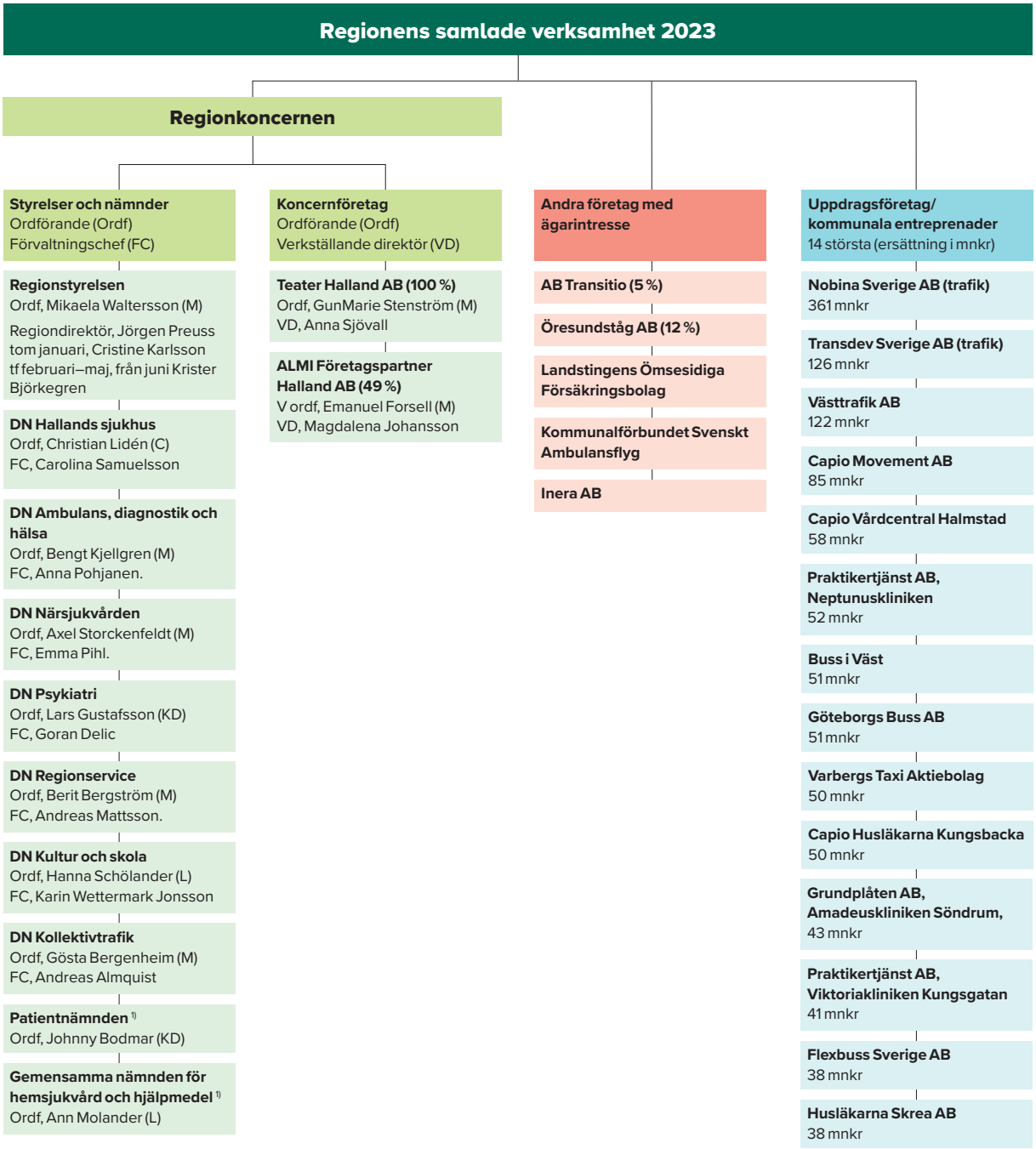
Hallandstrafiken gör det möjligt för de som bor eller befinner sig i Halland att ta sig till och från arbete, skola och fritidsaktiviteter med buss, tåg och taxibilar. Hallandstrafiken upphandlar och samordnar också färdtjänst samt sjukresor. Hallandstrafiken sköter också planering och samordning av skolskjutsar.

Patientnämnden

Patientnämnden är en gemensam nämnd för Region Halland och de halländska kommunerna.

Gemensamma nämnden för hemsjukvård och hjälpmedel

Gemensamma nämnden för hemsjukvård och hjälpmedel är en gemensam nämnd för Region Halland och de halländska kommunerna. Region Halland och kommunerna ansvarar gemensamt för hjälpmedelsverksamheten i länet.

1) Är en gemensam nämnd för Region Halland och de halländska kommunerna.

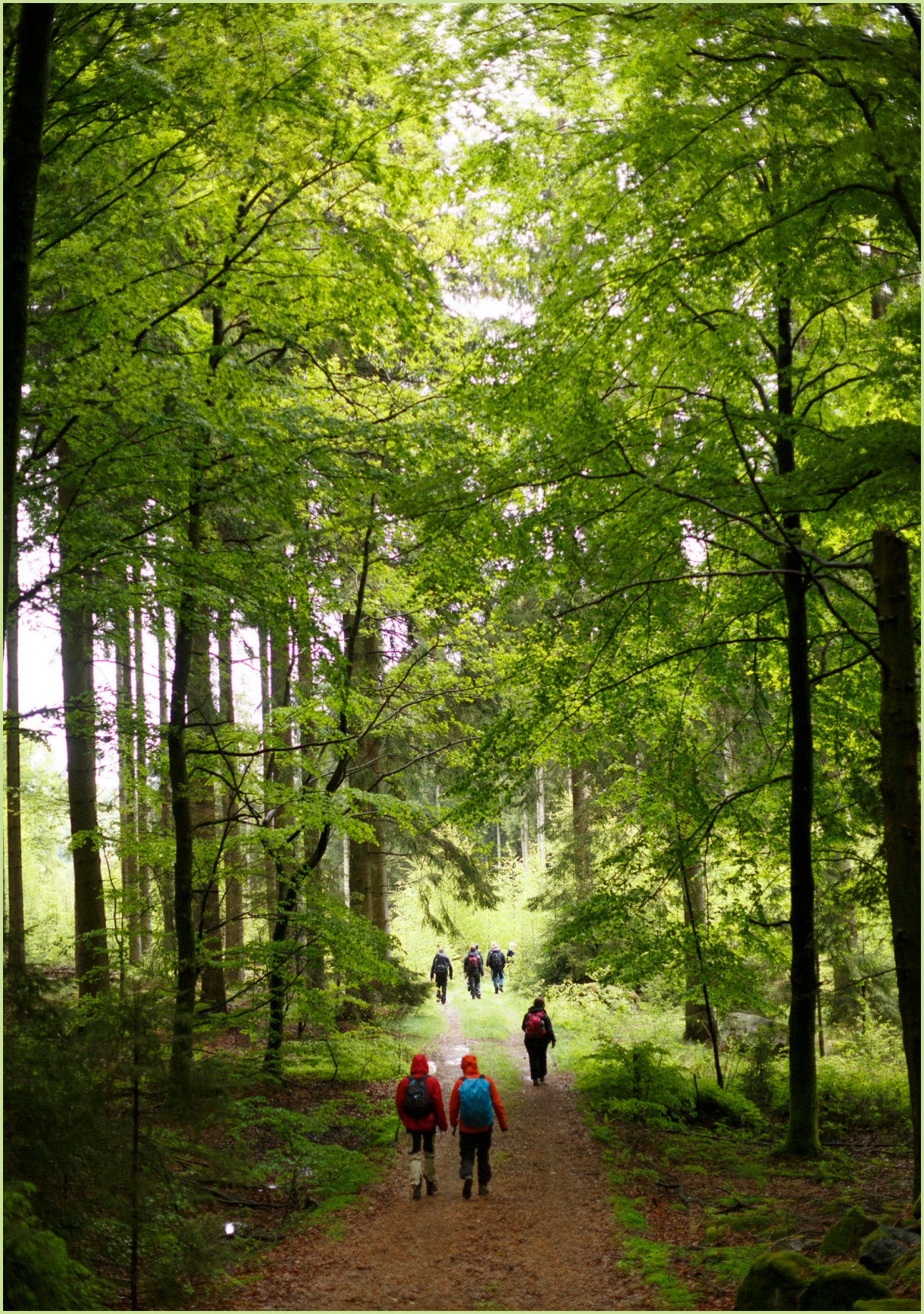

Foto: Anders Andersson

Koncernföretag

Teater Halland AB (100%)
Teater Halland AB med säte i Varbergs kommun är ett av Region Halland helägt aktiebolag. Teater Halland ska spela för barn, unga och vuxna i hela Halland och vara en resurs för såväl skolor som föreningar och andra aktörer.

Andra företag med ägarintresse

ALMI Företagspartner Halland AB (49 %)
Region Halland är 49 procentig ägare av ALMI Företagspartner Halland AB. Almi ger näring till Sverige genom att erbjuda finansiering i form av lån och riskkapital samt stöd och vägledning inom affärsutveckling till små och medelstora företag.

AB Transitio (5 %)
AB Transitio är ett bolag som samägs av tjugo regioner och kollektivtrafikmyndigheter. Bolaget anskaffar, finansierar och förvaltar spårfordon åt sina ägare.

Öresundståg AB (12 %)
Öresundståg är ett gemensamt tågtrafiksystem i Sydsverige och Danmark, med syfte att det ska bli bättre och enklare att pendla över länsgränserna. Bolaget ägs av kollektivtrafikmyndigheterna i Region Halland, Västra Götalandsregionen, Region Skåne, Region Kronoberg, Region Kalmar län och Region Blekinge.

Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag
LÖF är ett ömsesidigt försäkringsbolag som ägs av Sveriges regioner. Patientskadelagen kräver att offentliga samt privata vårdgivare har en gällande försäkring, patientförsäkring, för eventuella skador som en patient kan drabbas av under en behandling.

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg
Regionen äger andelar i kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg. Samtliga regioner har bildat Svenskt Ambulansflyg, med ansvar att driva en nationellt sammanhållen ambulansflygverksamhet.

Inera AB
Inera ägs av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) samt regioner och kommuner. Inera erbjuder kompetens inom digitalisering som stöd för ägarnas verksamhetsutveckling.

Uppdragsföretag – kommunala entreprenader
Aktiviteterna för att uppnå fullmäktiges mål kan antingen ske i egen regi eller genom att ingå avtal med externa utförare. Det senare sker bland annat genom upphandling av till exempel vård enligt Lagen om offentlig upphandling och Lagen om valfrihetssystem. Regionens totala ersättning till uppdragsföretag/kommunala entreprenader uppgick 2023 till cirka 2 268 mnkr (1 087 mnkr föregående år). Ökningen beror på kollektivtrafikens organisationsförändring. De fjorton största uppdragsföretagen redovisas i organisationsschemat, vilka har erhållit en sammanlagd ersättning på 1 167 mnkr.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

Resultaträkning 2023 (mnkr)	Not	Region-koncernen Utfall 2022	Regionen Utfall 2022	Regionen Utfall 2023	Regionen Budget 2023	Regionen Budget avvikelse 2023
Verksamhetens intäkter	2	3 124	2 386	2 815	1 833	982
Verksamhetens kostnader	3	-13 751	-13 056	-15 062	-14 007	-1 055
Avskrivningar	4	-413	-390	-462	-425	-37
Verksamhetens nettokostnader		**-11 039**	**-11 061**	**-12 710**	**-12 600**	**-110**
Skatteintäkter	5	9 675	9 675	10 235	9 997	238
Generella statsbidrag och utjämning	6	2 643	2 643	2 739	2 621	118
Verksamhetens resultat		**1 279**	**1 257**	**265**	**18**	**247**
Finansiella intäkter	7	115	114	208	75	133
Förändring marknadsvärdering finansiella placeringar (orealiserad)	8	-365	-365	247	0	247
Finansiella kostnader	9	-133	-130	-460	-415	-45
Resultat efter finansiella poster		**896**	**876**	**260**	**-322**	**582**
Extraordinära poster		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
ÅRETS RESULTAT		**896**	**876**	**260**	**-322**	**582**
Resultat exklusive marknads-värdering orealiserade poster		**1261**	**1 241**	**13**	**-322**	**335**

Balansräkning

Balansräkning 2023 (mnkr)				
Tillgångar	**Not**	**Region-koncernen 2022-12-31**	**Regionen 2022-12-31**	**Regionen 2023-12-31**
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar	10	20	20	17
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	2 914	2 914	3 651
Maskiner och inventarier	12	1 198	1 198	1 250
Finansiella anläggningstillgångar	13	77	173	172
Summa anläggningstillgångar		**4 210**	**4 305**	**5 089**
Bidrag till statlig infrastruktur	14	**171**	**171**	**160**
Omsättningstillgångar				
Förråd	15	134	134	144
Fordringar	16	1 453	1 319	1 333
Kortfristiga placeringar	17	6 130	6 130	6 687
Kassa och bank	17	829	829	1 191
Summa omsättningstillgångar		**8 547**	**8 412**	**9 355**
SUMMA TILLGÅNGAR		**12 927**	**12 888**	**14 605**
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital				
Årets resultat		896	876	260
Övrigt eget kapital		5 451	5 245	6 082
Summa eget kapital	18	**6 347**	**6 121**	**6 341**
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19	4 195	4 195	4 970
Summa avsättningar		**4 195**	**4 195**	**4 970**
Skulder				
Långfristiga skulder	20	11	104	653
Kortfristiga skulder	21	2 373	2 468	2 640
Summa skulder		**2 385**	**2 572**	**3 293**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		**12 927**	**12 888**	**14 605**
Panter och ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulder eller avsättningar	22	2 945	2 945	2 961
Visstidspensioner	23	8	8	12
Borgensåtaganden	24	169	169	162

Not. Byte av redovisningsprincip har skett genom en anpassning till RKR R5, finansiell leasing. Anpassningen innebär att stora delar av regionens hyrda lokaler har klassificerats om till finansiell leasing. Om jämförelseåret hade ändrats hade mark, byggnader och tekniska anläggningar uppgått till 3 440 mnkr och de långfristiga skulderna till 668 mnkr för året 2022.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys 2023 (mnkr)	Not	Region-koncernen 2022	Regionen 2022	Regionen 2023
Den löpande verksamheten				
Årets resultat		896	876	260
Förändring marknadsvärdering pensionsplaceringar		365	365	-247
Justering för avskrivningar (+)		401	378	460
Justering för nedskrivningar (+)		12	12	2
Realisationsvinst / realisationsförlust		-3	-3	-25
Justering för gjorda avsättningar, pensioner (+)		271	271	775
Justering för ianspråktagna avsättningar (-)				
Övriga ej likviditetspåverkande poster Ökning (+) minskning (-)		26	26	-37
Ökning (-) / minskning (+) kortfristiga fordringar		-482	-369	-14
Ökning (-) / minskning (+) förråd och exploatering		3	3	-10
Ökning (+) minskning (-) kortfristiga skulder		30	35	173
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**1 518**	**1 594**	**1 337**
Investeringsverksamheten				
Bruttoinvesteringar i materiella /immateriella anläggnings-tillgångar (-)		-720	-704	-708
Försäljningspris materiella / immateriella anläggnings-tillgångar (+)		97	4	44
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar (-)				
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar (+)		0		
Erhållna investeringsbidrag, övriga investeringsinkomster (+)		0	0	-2
Kassaflöde från investeringsverksamheten	25	**-623**	**-700**	**-666**
Finansieringsverksamheten				
Nyupptagna lån (+)				
Amortering av skuld (-)		1	1	0
Ökning/minskning av långsiktiga fordringar		1	1	1
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	26	**2**	**2**	**1**
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur				
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur				
Årets kassaflöde		896	896	672
Likvida medel vid årets början		**6 072**	**6 072**	**6 967**
Likvida medel vid årets slut		**6 967**	**6 967**	**7 639**

Noter och tilläggsupplysningar

Innehållsförteckning	
Not 1	Redovisningsprinciper
Not 2–9	Resultaträkning
Not 10–24	Balansräkning
Not 25–26	Kassaflödesanalys
Not 27	Kostnader för räkenskapsrevision
Not 28	Leasing
Not 29	Tillgångsfördelning placeringar
Not 30	Särredovisning tandvård

Not 1 Redovisningsprinciper

Inledning

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med kommunallagen, lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). I 2023 års bokföring har lagstiftning och rådets rekommendationer i allt väsentligt tillämpats. De avsteg som gjorts redovisas nedan i detta avsnitt.

Detta innebär bland annat att:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras regionen och att intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har upptagits till de belopp som de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.
- Periodisering av kostnader och intäkter har skett enligt god redovisningssed.
- Värdering av kortfristiga placeringar sker till marknadsvärdet.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster är en följd av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. Posterna särredovisas i not till resultaträkningen och kassaflödesanalysen. För att en post ska klassas som jämförelsestörande ska beloppet vara väsentligt. RKR och SKR kan ibland rekommendera att vissa ekonomiska händelser ska klassificeras som jämförelsestörande. Under 2019 kom ny lagstiftning som innebär att vissa finansiella instrument ska värderas till verkligt värde. Regionen har valt att klassificera dessa orealiserade finansiella vinster/förluster som jämförelsestörande poster.

Kollektivtrafiken i nämnds- och förvaltningsform från 2023

Fram till den 1 januari 2023 har Hallandstrafikens verksamhet bedrivits i ett helägt bolag till Region Halland, Hallandstrafiken AB. Från och med 2023 drivs Hallandstrafikens verksamhet som en förvaltning inom området Regional utveckling, med en driftnämnd organiserad under regionstyrelsen. Enligt Redovisningsrådets rekommendation (RKR) R16 är regionen inte skyldig att upprätta sammanställda räkenskaper om koncernföretagens totala omsättning eller omslutning understiger fem procent av regionens skatteintäkter och generella statsbidrag. Inte heller om ett koncernföretags verksamhet är av obetydlig omfattning. Detta gäller företag där regionens andel av omsättning och omslutning är mindre än 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Då Hallandstrafikens verksamhet inte längre bedrivs i det helägda dotterbolaget, Hallandstrafiken AB, upprättas inga sammanställda räkenskaper från och med 2023 med hänvisning till RKR R16. Regionen har sedan tidigare valt att inte konsolidera Teater Halland AB och ALMI företagspartner Halland AB enligt ovan beskrivna undantagsregler.

Intäkter

Riktade/specialdestinerade statsbidrag

Riktade statsbidrag är tidsbegränsade och knutna till en viss verksamhet eller åtgärd. De betalas i normalfallet inte ut med automatik utan måste sökas. De riktade statsbidragen kräver oftast någon form av motprestation och återrapportering till staten. De periodiseras i normalfallet till den period där prestationerna har utförts. Riktade statsbidrag redovisas i resultaträkningen under verksamhetens intäkter.

Skatteintäkter

Den prognos på skatteavräkningen som Sveriges Kommuner och Regioner publicerar i december under räkenskapsåret, används vid beräkning och periodisering av årets skatteintäkter. Detta är i enlighet med rekommendation RKR R2 intäkter.

Generella statsbidrag och utjämning
De generella statsbidragen är att anse som ett allmänt finansiellt stöd utan krav på särskilt användningsområde eller viss prestation. Inom de generella statsbidragen regleras också för utökade eller minskade uppdrag mellan stat och regioner enligt finansieringsprincipen. En annan stor intäktspost avser bidrag och avgifter rörande systemet för kommunalekonomisk utjämning. Systemet för kommunalekonomisk utjämning ska skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla regioner i landet, att kunna tillhandahålla sina invånare likvärdig service oberoende av kommuninvånarnas inkomster och andra strukturella förhållanden. Region Halland är bidragstagare i inkomstutjämningssystemet och bidragsgivare i kostnadsutjämningssystemet.

Läkemedelsförmånen
Under generella statsbidrag och utjämning redovisas även statsbidragsintäkter avseende läkemedelsförmånen. Den 27 januari 2023 godkände SKR:s styrelse en överenskommelse om statens bidrag till regionerna för läkemedelsförmånerna som gäller för 2023. Dessa medel är ett statsbidrag för regionens kostnader för läkemedelsförmånerna, även läkemedel förskrivna enligt smittskyddslagen samt läkemedel för behandling av hepatit C.

Kostnader
Avskrivningar
Avskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden, med linjär avskrivning baserat på tillgångarnas historiska anskaffningsvärde. Avskrivning på utrustning och byggnader påbörjas månaden efter det att investeringen är tagen i bruk. På tillgångar i form av mark, konst och pågående fastighetsarbeten görs inga avskrivningar.

Avskrivningstider:

- Bilar och andra transportmedel 3–8 år
- Byggnader (komponentavskrivning) 10–80 år
- Byggnadsinventarier 3–15 år
- Immateriella anläggningstillgångar 3–5 år
- IT-utrustning 3–10 år
- Medicinteknisk apparatur 3–12 år
- Undervisningsutrustning 3–10 år
- Vårdutrustning 3–10 år
- Övriga maskiner och inventarier 3–10 år

Hyres- och leasingkostnader
Av regionens finanspolicy framgår att leasing i princip endast ska få förekomma när det gäller fordon. Dessa leasingavtal klassificeras som finansiell leasing. Leasetagaren ska redovisa objekt som innehas enligt ett finansiellt leasingavtal som anläggningstillgång i balansräkningen (RKR R5). Förpliktelsen att i framtiden betala leasingavgifter redovisas som skuld i balansräkningen. Ett finansiellt leasingavtal resulterar i både avskrivningar och räntekostnader som redovisas i resultaträkningen. Reglering sker i samband med uppföljningsrapporterna i april (UR1) och augusti (UR2) samt i årsbokslutet. Från och med uppföljningsrapport 1, i april 2023, redovisas externa hyror som finansiell leasing enligt RKR R5. Avsteg har gjorts från RKR R12 genom att jämförelseåret 2022 inte räknats om vid anpassningen till R5. Skulle jämförelseåret räknats om hade mark, byggnader och tekniska anläggningar och långfristiga skulder varit 526 mnkr respektive 564 mnkr högre. All övrig leasing har klassificerats som operationell leasing. Regionens operationella leasingavtal redovisas som hyreskostnader i redovisningen. Sedan januari 2023 bedrivs Hallandstrafikens verksamhet i förvaltningsform inom regionen, till skillnad mot tidigare år då verksamheten bedrevs i bolagsform. Vid övergången fick regionen överta leasingkontrakt avseende tre tåg-set. Då regionen har möjlighet att köpa ut dessa tåg under januari 2025, görs ingen förändring av redovisningsprinciper till att redovisa dessa tåg som finansiell leasing under dessa 13 månader. Detta innebär att avsteg görs från RKR R5.

Komponentredovisning
Från och med 2016 tillämpar regionen komponentredovisning för nya byggnader. Historiken har hanterats så att alla byggnader med väsentliga värden nu redovisas enligt komponentmetoden. Övergången till komponentredovisning är i enlighet med RKR R4, materiella anläggningstillgångar. Här anges att om skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter förväntas vara väsentlig, ska tillgången delas upp i dessa. Respektive komponent ska skrivas av separat, då avskrivningarna ska avspegla

hur tillgångars värde och/eller servicepotential successivt förbrukas.

Tillgångar

Anläggningstillgångar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar är i balansräkningen värderade till anskaffningsvärdet med avdrag för ackumulerade avskrivningar.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Region Halland ställer upp två kriterier för att anskaffningen ska betraktas som en investering, vilka är att beloppet ska uppgå till minst två prisbasbelopp exklusive moms (105 000 kr under 2023) och att nyttjandeperioden är minst tre år. Uppfylls inte dessa två kriterier ska anskaffningen bokföras som en driftkostnad.

Garantikapital Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF)

LÖF:s ägare beslutade under 2015 att tillskjuta det extra kapital som behövdes enligt Solvens II regelverket. Både inbetalning av nytt garantikapital och lösen av reverser skedde under 2015. Garantikapitalet betraktas som en tillgång i balansräkningen.

Finansiella tillgångar

Regionen har en pensionsmedelsförvaltning som avses i kommunallagen 11:e kapitlet enligt tidigare beslut i regionfullmäktige. Finansverksamheten och hanteringen av finansiella risker utgår från den av regionfullmäktige fastställda policy (RF §19/2023). Policyn anger bland annat att andelen aktier av pensionsmedlen i normalläge får uppgå till 40 procent och andelen räntebärande papper i svensk valuta i normalläge till 60 procent. Som övre gräns tillåts att inneha maximalt 50 procent aktier och 80 procent räntebärande värdepapper. Tillgångarna i förvaltningen värderas som en portfölj för att få en mer rättvisande bild av totalinnehavet. Pensionsmedelsportföljen redovisas under omsättningstillgångar.

Eget kapital, avsättningar och skulder

Bokning mot eget kapital

En anpassning har skett till RKR:s rekommendation R5, leasing, gällande hyra av externa fastigheter. Detta innebär att externa hyror som tidigare redovisats som operationell leasing nu redovisas som finansiell leasing. Anpassningen till rekommendationen har inneburit en minskning av eget kapital med 38 mnkr under 2023.

Pensioner

Pensionsskulden är den framtida skuld som regionen har till arbetstagare och pensionstagare samt förtroendevalda. Redovisning görs i enlighet med RKR R10, Pensioner. Pensionsskulden redovisas enligt den lagstadgade blandmodellen. Detta innebär att pensionsförmåner intjänade från och med 1998, redovisas i balansräkningen som en avsättning (skuld). Årets skuldökning ingår i posten verksamhetens kostnader i resultaträkningen. Pensionsförmåner intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse inom linjen och tas inte upp som en avsättning i balansräkningen. Utbetalningar av pensionsförmåner intjänade före 1998 redovisas bland verksamhetens kostnader i resultaträkningen. Räntan på avsättningen redovisas under posten finansiella kostnader.

Övrigt

Förändring marknadsvärdering finansiella placeringar

Enligt LKBR ska finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring värderas till verkligt värde (marknadsvärde). Detta berör regionens finansiella placeringar. Värdeförändringen påverkar tillgångarnas värde och regionens redovisade resultat. Om tillgångarna ökar i värde jämfört med ingångsvärdet vid årets början, ska en orealiserad vinst redovisas som en finansiell intäkt och vid en minskning ska en orealiserad förlust redovisas som en finansiell kostnad. Denna positiva eller negativa värdeförändring redovisas under Regionstyrelsens regiongemensamma kostnader och finansiering och ingår sedan i regionens totala resultat. I balanskravsutredningen vid årets slut ska den orealiserade vinsten eller förlusten exkluderas vid framräknandet av regionens balanskravsresultat. Undantag från marknadsvärdering görs för de direktägda obligationer som redovisas i likviditetsförvaltningen, då avsikten är att behålla dessa till förfall.

Konkurrensneutralitet/särredovisning tandvård

En särredovisning för tandvårdsverksamheten i Region Halland har upprättats enligt den modell som regionerna gemensamt har tagit fram. Se särskild not avseende Särredovisning tandvård.

Not 2–30

2. Verksamhetens intäkter (mnkr)

Verksamhetens intäkter	Regionkoncernen 2022	Regionen 2022	Regionen 2023
Patientavgifter	219	219	230
Biljettintäkter	441		509
Försäljning hälso- och sjukvård	381	381	436
Försäljning tandvård	43	43	45
Försäljning regional utveckling	112	112	485
Försäljning medicinska tjänster	66	66	70
Försäljning andra tjänster	278	278	209
Försäljning material och varor	13	13	18
Erhållna bidrag exklusive riktade statsbidrag	104	104	108
Riktade statsbidrag	1 160	1 160	675
Övriga intäkter	306	9	31
SUMMA	**3 124**	**2 386**	**2 815**

3. Verksamhetens kostnader (mnkr)

Verksamhetens kostnader	Regionkoncernen 2022	Regionen 2022	Regionen 2023
Löner	4 022	3 980	4 170
Sociala avgifter	1 402	1 384	1 530
Övriga personalkostnader	766	766	1 083
Läkemedel	1 534	1 534	1 675
Sjukvårdsartiklar medicinskt material	502	502	485
Fastighetskostnader/leasing	242	242	249
Transporter och resor	1 396	239	224
Konsulter, IT, diverse tjänster	223	223	275
Köpt vård	2 106	2 106	2 513
Ersättning privata vårdgivare	61	61	66
Köpt tandvård	70	70	78
Lämnade bidrag	218	218	196
Bidrag till Hallandstrafiken	0	523	
Övriga kostnader	1 208	1 208	2 519
SUMMA	**13 751**	**13 056**	**15 062**

4. Avskrivningar (mnkr)

Avskrivningar	Regionkoncernen 2022	Regionen 2022	Regionen 2023
Immateriella anläggningstillgångar	1	1	3
Inventarier	228	206	269
Nedskrivningar tåg	11	11	
Fastigheter	172	172	190
SUMMA	**413**	**390**	**462**

5. Skatteintäkter (mnkr)

Skatteintäkter	Regionkoncernen 2022	Regionen 2022	Regionen 2023
Preliminära skatteintäkter	9 379	9 379	10 024
Preliminär slutavräkning	230	230	157
Justering slutavräkning föregående år	66	66	54
SUMMA	**9 675**	**9 675**	**10 235**

Periodisering av skatteintäkterna har skett i enlighet med decemberprognosen från Sveriges Kommuner och Regioner.

6. Generella statsbidrag och utjämning (mnkr)

Generella statsbidrag och utjämning	Regionkoncernen 2022	Regionen 2022	Regionen 2023
Inkomstutjämningsbidrag	1 368	1 368	1 459
Regleringsavgift	223	223	146
Kostnadsutjämningsavgift	-113	-113	-68
Bidrag för läkemedelsförmånen	1 141	1 141	1 191
Utökad läkarkompetens i äldreomsorgen	22	22	11
För ökade kostnader finansiering	3	3	0
SUMMA	**2 643**	**2 643**	**2 739**

7. Finansiella intäkter (mnkr)

Finansiella intäkter	Regionkoncernen 2022	Regionen 2022	Regionen 2023
Ränteintäkter	42	41	126
Reavinster värdepapper	55	55	64
Utdelning kapitalförvaltning med mera	18	18	18
SUMMA	**115**	**114**	**208**

8. Förändring marknadsvärdering pensionsplaceringar (mnkr)

Förändring marknadsvärdering pensionsplaceringar	Regionkoncernen 2022	Regionen 2022	Regionen 2023
Förändring marknadsvärdering	**-365**	**-365**	**247**

Orealiserad värdestegring (+) eller orealiserad värdeminskning (-) under året. Regionen klassificerar denna post som jämförelsestörande, se även redovisningsprinciper.

9. Finansiella kostnader (mnkr)

Finansiella kostnader	Regionkoncernen 2022	Regionen 2022	Regionen 2023
Finansiell kostnad pensioner	98	98	411
Övriga finansiella kostnader	35	32	50
SUMMA	**133**	**130**	**460**

10. Immateriella anläggningstillgångar (mnkr)

Immateriella anläggningstillgångar	Regionkoncernen 2022	Regionen 2022	Regionen 2023
Ingående värde	2	2	20
Investeringar	19	19	0
Försäljning och utrangering	0	0	
Reavinst/reaförlust			
Justeringspost			
Årets avskrivningar	-1	-1	-3
SUMMA	**20**	**20**	**17**
Ackumulerat anskaffningsvärde	29	29	29
Ackumulerade avskrivningar	-9	-9	-12
Ackumulerade nedskrivningar			

11. Mark och byggnader (mnkr)

Mark och byggnader	Regionkoncernen 2022	Regionen 2022	Regionen 2023
Ingående värde	2 832	2 832	2 914
Investeringar	257	257	430
Försäljning och utrangering	-5	-5	-53
Reavinst/reaförlust	3	3	25
Effekt av ändrade redovisningsprinciper	0		525
Årets avskrivningar	-172	-172	-190
SUMMA	**2 914**	**2 914**	**3 651**
Ackumulerat anskaffningsvärde	6 555	6 555	7 482
Ackumulerade avskrivningar	-3 603	-3 603	-3 793
Ackumulerade nedskrivningar	-38	-38	-38

12. Maskiner och inventarier (mnkr)

Maskiner och inventarier	Regionkoncernen 2022	Regionen 2022	Regionen 2023
Ingående värde	997	997	1 198
Investeringar	427	427	277
Årets investering finansiell leasing	2	2	18
Försäljning och utrangering	-11	-11	-1
Reavinst/reaförlust	0		
Effekt av ändrade redovisningsprinciper	0		26
Årets avskrivningar	-215	-215	-266
Årets avskrivning finansiell leasing	-2	-2	-2
SUMMA	**1 198**	**1 198**	**1 250**
Ackumulerat anskaffningsvärde	3 381	3 381	3 702
Ackumulerade avskrivningar	-2 183	-2 183	-2 452

13. Finansiella anläggningstillgångar (mnkr)

Finansiella anläggningstillgångar	Regionkoncernen 2022	Regionen 2022	Regionen 2023
SUMMA	**77**	**173**	**172**
Långfristiga fordringar			
Lån Stiftelsen Hallands Länsmuseer	9,30	9,30	9,10
Lån Svenskt ambulansflyg	21,47	21,47	20,68
Lån Hushållningssällskapet	1,00	1,00	1,00
Neurol handikapp N-förening	0,25	0,25	0,25
DELSUMMA	**32,02**	**32,02**	**31,03**
Aktier, andelar, bostadsrätter			
Aktier Öresundståg AB	0,12	0,12	0,12
Aktier Hallandstrafiken AB	0,00	2,50	2,50
Hallandstrafiken AB aktieägartillskott	0,00	92,70	92,70
Aktier Transitio AB	1,00	1,00	1,00
Andelar Varbergs Vind ek förening	1,80	1,80	1,80
Aktier Inera AB	0,01	0,01	0,01
Aktiekapital ALMI	0,49	0,49	0,49
Aktiekapital Teater Halland	1,40	1,40	1,40
Aktiekapital Svensk Turism	0,00	0,00	0,00
Andelskapital Svenskt Ambulansflyg	0,31	0,31	0,31
Aktier IUC	0,02	0,02	0,02
Garantikapital LÖF	38,18	38,18	38,18
Insatser skolverksamhet	1,99	1,99	1,99
Andelar intresseföretag Hallandstrafiken	0,03	0,03	0,03
DELSUMMA	**45,35**	**140,55**	**140,55**

Beslut om aktieägartillskott till Hallandstrafiken AB med 50 mnkr (Regionfullmäktige §48, 2014) samt 42,7 mnkr under 2004. LÖF:s ägare har beslutat att under 2015 tillskjuta det extra kapital som behövs enligt det nya Solvens II regelverket. Behovet av kapitaltillskott uppgår till 1 200 mnkr, att tillföras i form av nytt garantikapital, varav Region Hallands andel utgör 38,2 mnkr.

14. Bidrag till statlig infrastruktur (mnkr)

Bidrag till statlig infrastruktur	Regionkoncernen 2022	Regionen 2022	Regionen 2023
Beslutat bidrag statlig infrastruktur	266	266	266
Årets beslutade bidrag			
Ack. upplösning bidrag till statlig infrastruktur	-95	-95	-106
SUMMA	**171**	**171**	**160**

Under 2009 beslutades om medfinansiering av det Västsvenska infrastrukturpaketet, Västlänken med 180 mnkr. Under 2013 tillkom 4,4 mnkr och under 2014 tillkom 3,2 mnkr. Under 2017 beslutades om medfinansiering till Varbergstunneln med 73 mnkr. Bidraget kommer att upplösas på 25 år. Medfinansieringen av Varbergstunneln indexreglerades under 2020 med 9,4 mnkr.

15. Förråd (mnkr)

Förråd	Regionkoncernen 2022	Regionen 2022	Regionen 2023
Hjälpmedelsprodukter	89	89	95
Medicintekniska behandlingshjälpmedel	19	19	21
Förrådsvaror	13	13	14
Jordbruksprodukter	5	5	5
Synhjälpmedel	4	4	4
Övrigt förråd	5	5	5
SUMMA	**134**	**134**	**144**

16. Fordringar (mnkr)

Fordringar	Regionkoncernen 2022	Regionen 2022	Regionen 2023
Kund/patientfordringar	309	175	220
Övriga kortfistiga fordringar	213	213	169
Interimsfordringar	931	931	944
SUMMA	**1 453**	**1 319**	**1 333**

17. Likvida medel (mnkr)

Likvida medel	Regionkoncernen 2022	Regionen 2022	Regionen 2023
SUMMA	**6 959**	**6 959**	**7 878**
Därav kortfristiga placeringar orealiserade finansiella poster	-8	-8	239

18. Eget kapital (mnkr)

Eget kapital	Regionkoncernen 2022	Regionen 2022	Regionen 2023
Ingående eget kapital	5 451	5 245	6 121
Årets resultat	896	876	260
Justering på grund av anpassning till rekommendation			-40
Utgående eget kapital	**6 347**	**6 121**	**6 341**

2023 års resultat har ökat det egna kapitalet med 260 mnkr. I enlighet med aktuell lagstiftning så inkluderar det egna kapitalet effekten av att regionens finansiella placeringar nu värderas till verkligt värde. Region Halland har beslutat att inte utnyttja möjligheten att införa en resultatutjämningsreserv (RUR). En anpassning har skett till RKR:s rekommendation R5, leasing gällande hyra av externa fastigheter. Detta innebär att externa hyror som tidigare redovisats som operationell leasing nu redovisas som finansiell leasing. Anpassningen till rekommendationenen har inneburet en minskning av eget kapital med 38 mnkr under 2023.

19. Avsättningar för pensioner inklusive särskild löneskatt (mnkr)

Från och med redovisningsåret 1998 redovisas endast nyintjänade pensionsförmåner som en avsättning i balansräkningen. Garantipensioner och visstidspensioner ingår också. Avsättningen är inklusive särskild löneskatt för pensionsförpliktelsen.

Avsatt till pensioner	**Regionkoncernen 2022**	**Regionen 2022**	**Regionen 2023**
Ingående avsättning	3 924	3 924	4 195
Ränteuppräkning	41	41	46
Basbeloppsuppräkning	58	58	365
Nya utbetalningar	-92	-92	-108
Intjänad förmånsbestämd ålderspension	261	261	470
Övrig post	3	3	3
Summa inklusive löneskatt	**4 195**	**4 195**	**4 970**
Pensionsavsättning uppdelad per förmån			
Förmånsbestämd ålderspension	4 061	4 061	4 813
PA/KL pensioner	76	76	79
Pension till efterlevande	15	15	20
Visstidspensioner	1	1	1
Övrigt	41	41	57
Summa inklusive löneskatt	**4 195**	**4 195**	**4 970**

Avsättningen har ökat med 18,5 procent under 2023. KPA beräknar skulden för aktiva politiker, denna skuld uppgår till 54,9 mnkr och redovisas i Övrigt-posten ovan. Till största del består avsättningen av förmånsbestämd ålderspension. Denna pension utgår till de personer som har en årslön över 7,5 inkomstbasbelopp.

20. Långfristiga skulder (mnkr)

Långfristiga skulder	**Regionkoncernen 2022**	**Regionen 2022**	**Regionen 2023**
Hallandstrafiken AB, aktieägartillskott	0,0	92,7	92,7
Långfristig leasingskuld	5,6	5,6	556,0
Varbergs Vind ek. förening	0,8	0,8	0,7
Statsbidrag byggnation	4,9	4,9	3,5
Årets investeringsbidrag	0,2	0,2	
SUMMA	**11**	**104**	**653**

21. Kortfristiga skulder (mnkr)

Kortfristiga skulder	Regionkoncernen 2022	Regionen 2022	Regionen 2023
SUMMA	**2 373**	**2 468**	**2 640**
Leverantörsskulder Redovisar bokförda men ej betalda leverantörsfakturor för 2023.	822	688	811
Interimsskulder	1 234	1 231	1 222
Därav			
Skuld outtagen övertid	17	17	16
Skuld jour- och beredskap	52	52	45
Skuld outtagna semesterdagar	270	270	270
Skuld pensionsavg. individuell del	145	145	54
Övriga kortfristiga skulder	317	549	607

22. Pensionsförpliktelser (mnkr)

Under ansvarsförbindelser redovisas pensionsförmåner inklusive löneskatt intjänade före 1998, det vill säga dessa redovisas ej som en avsättning (skuld) i balansräkningen.

Pensionsförpliktelser	Regionkoncernen 2022	Regionen 2022	Regionen 2023
Pensioner ansvarsförbindelse			
Ingående ansvarsförbindelse	3 063	3 063	2 930
Ränteuppräkning	21	21	21
Basbeloppsuppräkning	69	69	220
Gamla utbetalningar	-215	-215	-223
Ädel	15	15	
Övrig post	-8	-8	13
Summa inklusive löneskatt	**2 945**	**2 945**	**2 961**
Pensioner ansvarsförbindelse, uppdelning per förmån			
Intjänad pensionsrätt	2 518	2 518	2 560
PA-KL och äldre utfästelser	291	291	278
Livränta	95	95	95
Ädel	15	15	
Utgående pension till efterlevande	27	27	29
Summa inklusive löneskatt	**2 945**	**2 945**	**2 961**

Förpliktelser för pensionsåtagande för anställda är beräknade enligt RIPS07. Beräkningarna är utförda av pensionsförvaltaren KPA. Aktualiseringsgraden i beräkningarna är 98,0 procent.

23. Visstidspensioner

Beräknat av KPA på 2023 års löner och uppgår till 12 mnkr för 4 politiker. Avser visstidspension och livränta som utfaller om vederbörande väljer att ta ut pension efter mandatperiodens slut. Visstidspension utbetalas fram till pensionsåldern då den ersätts av ålderspension.

24. Borgensåtaganden (mnkr)

Borgensåtaganden	Regionkoncernen 2022	Regionen 2022	Regionen 2023
SUMMA	**169**	**169**	**162**
Därav			
Stiftelsen Bräcke Diakoni [a)]	12	12	12
Solidarisk borgen AB Transitio [b)]	157	157	150

[a)] LT § 94/1983. Baserat på faktiskt pensionsåtagande enligt 2022 års bokslut för stiftelsen.

[b)] LF § 105/2007. Solidarisk borgen avseende AB Transitio.

En utförligare beskrivning av regionens borgensåtagande finns under rubriken *Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning*. År 2008 ingick dåvarande Landstinget Halland en solidarisk borgen såsom för egen skuld avseende AB Transitio upp till 8 miljarder kronor. Transitio är ett samverkansorgan för att anskaffa och tillhanda hålla spårfordon för regional järnvägstrafik. Detta borgensåtagande är genom ett regressavtal begränsat till att endast omfatta regionens, genom Hallandstrafiken AB, "egna tåg". Regionens borgensandel uppgår här till 150 mnkr.

25. Investeringsverksamheten (mnkr)

Investeringsverksamheten	Regionkoncernen 2022	Regionen 2022	Regionen 2023
Inventarier	-463	-446	-278
Fastigheter	-257	-257	-430
Avyttring materiella tillgångar	97	4	44
Erhållna investeringbidrag	0	0	-2
SUMMA	**-623**	**-700**	**-666**

26. Finansieringsverksamhet (mnkr)

Finansieringsverksamhet	Regionkoncernen 2022	Regionen 2022	Regionen 2023
Amortering nettoskuld finansiell leasing Nordea	1	1	
Amortering från Stiftelsen Hallands Länsmuseer	0	0	0
Svenskt Ambulansflyg låneutbet. 1 och 2	0	0	0
Amortering från Svensk Ambulansflyg	1	1	1
Reglering skuld Varbergs Vind	0	0	0
SUMMA	**2**	**2**	**1**

27. Kostnader för räkenskapsrevision (tkr)

Kostnader revision (tkr)	2022	2023
Totalkostnad revison	5 315	6 207
därav räkenskapsrevision	540	595

I totalkostnaden för revision ingår bland annat arvoden till regionens förtroendevalda revisorer och kostnader för sakkunniga yrkesrevisorer. Med räkenskapsrevision menas enligt LKBR, den sammanlagda kostnaden för de kommunala revisorernas granskning av bokföring, delårsrapport och årsredovisning.

28. Leasing

Leasing	Leasingavgifter fast egendom [a] 2023-12-31	Leasingavgifter lös egendom [b] 2023-12-31
Operationell leasing		
Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:		
Inom 1 år	13	31
Senare än 1 år men inom 5 år	40	14
Senare än 5 år	29	0
	82	46
Finansiell leasing		
Totala minimileaseavgifter	640	26
Framtida finansiella kostnader	-77	-3
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	563	23
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:		
Inom 1 år	27	4
Senare än 1 år men inom 5 år	112	20
Senare än 5 år	425	0
	563	23

[a] Externt hyrda lokaler.

[b] Främst bilar, tåg och övrig utrustning. 2023-12-31 ingår hyrda tåg med 9,3 mnkr under operationell leasing. Under 2023 har 44 st nya fordon anskaffats, 2 st har avslutats.

29. Tillgångsfördelning placeringar 2023-12-31

Tillgångsfördelning	Anskaffnings-värde	Marknads-värde	Oreliserat resultat	Andel (%)	Avkastning (%)	Index (%)	Avkastnings-krav (%)
Totala portföljerna	**6 448**	**6 687**	**239**		**7,2%**	**-**	**-**
Medelsförvaltningen	**4 129**	**4 206**	**77**	**100%**	**5,9%**	**7,1%**	**4,2%**
- varav aktier	165	181	16	4%	10,8%	10,4%	
- varav räntebärande	3 839	3 900	61	93%	5,7%	5,9%	
- varav likvida medel	125	125	0	3%	0,0%	0,0%	
Pensionsförvaltningen	**2 014**	**2 176**	**162**	**100%**	**9,9%**	**11,0%**	**5,7%**
- varav aktier	765	913	148	42%	17,2%	18,8%	
- varav räntebärande	1 248	1 262	14	58%	5,8%	5,9%	
- varav likvida medel	1	1	0	0%	0,0%	0,0%	
Likviditetsförvaltningen	**305**	**305**	**0**	**100%**	**1,4%**	**-**	**-**
- varav likvida medel	305	305	0	100%	1,4%	-	

Avkastningskrav medelsförvaltning, KPI +0,5 %.

Avkastningskrav pensionsförvaltning, KPI +2,0%.

Index medelsförvaltningen; SIXRX 5%, MSCI AC World (SEK) 5%, OMRX Bond 55%, Solactive SEK Fix Short IG Credit Index 35%.

Index pensionsförvaltningen; SIXRX 20%, MSCI AC World (SEK) 20%, OMRX Bond 35% Solactive SEK Fix Short IG Credit Index 25%.

Likviditetsförvaltningen startade under juli månad 2023.

30. Särredovisning Tandvård (tkr)

Sammanställning totalt per verksamhetsgren efter fördelning, årets ackumulerade resultat inklusive interna poster.

Verksamhetsgrenar/uppdrag	KU/KS/ MV	Summa intäkter	Summa kostnader	Resultat 2023	Resultat 2022
Summa Barn- och ungdomstandvård		**197 276**	**198 396**	**-1 120**	**2 390**
Allmäntandvårdsersättning 3–23 år	KU	126 222	126 788	-567	337
Befolkningsansvar	KS	6 095	6 095	0	0
Specialisttandvård	KS	63 778	64 331	-553	2 053
Tandvård till gömda och ayslsökande barn till 23 år	KS	1 181	1 181	0	0
Summa Vuxentandvård		**209 254**	**203 798**	**5 456**	**188**
Allmäntandvård vuxna	KU	135 002	133 927	1 074	-622
Befolkningsansvar	KS	2 330	2 330	0	0
Specialisttandvård	KU	59 043	54 661	4 382	810
Tandvård till patienter med särskilda behov	KU	12 343	12 343	0	0
Akut tandvård till gömda och asylsökande patienter från och med 24 år	KS	536	536	0	0
Summa Särskilda uppdrag		**22 347**	**25 325**	**-2 979**	**-95**
Forskning	KS	1 113	1 747	-633	-572
Introduktion av nyutexaminerade	KS	2 552	2 552	0	0
Nyrekrytering	KS	0	0	0	0
ST-utbildning	KS	11 683	14 851	-3 168	-770
Särskild ersättning till specialisttandvårdsverksamhet	KS	6 726	5 558	1 168	1 812
Övriga mindre projekt och uppdrag	KS	273	618	-345	-564
Övriga mindre projekt och uppdrag	KU	0	0	0	0
SUMMA FOLKTANDVÅRD		**428 877**	**427 519**	**1 357**	**2 483**
Tandvård vid sjukhus					
Käkkliniken, barn	KU	0	0	0	0
Käkkliniken, vuxna	KU	0	0	0	0
Odontologisk röntgen, barn	KS	0	0	0	0
Odontologisk röntgen, vuxna	KS	0	0	0	0
SUMMA TANDVÅRD VID SJUKHUS		**0**	**0**	**0**	**0**
TOTAL		**428 877**	**427 519**	**1 357**	**2 483**
varav					
Resultat/summa konkurrensskyddad	KS	96 267	99 800	-3 532	1 958
Resultat/summa konkurrensutsatt	KU	332 609	327 720	4 890	525
Resultat/summa myndighetsverksamhet	MV				

KU= Konkurrensutsatt verksamhet, KS= Konkurrensskyddad verksamhet, MV = myndighetsverksamhet

Folktandvården är en offentlig verksamhet på en tandvårdsmarknad där inslaget av privata aktörer är stort. De offentliga och privata aktörerna konkurrerar till stor del om samma patienter. För att skapa lika villkor på tandvårdsmarkanden krävs att det råder konkurrensneutralitet, varvid det finns särskilda skäl till god transparens i den ekonomiska redovisningen av Folktandvården. Mot bakgrund av detta tillämpar Region Halland ekonomisk särredovisning av Folktandvården, specialisttandvården samt tandvårdsenheten enligt regionernas gemensamma modell. Observera att ytterligare bilagor finns tillgängliga via regionens diarium, e-postadress regionen@regionhalland.se.

30. Särredovisning Tandvård (tkr) (forts.)

Verksamhetsgrenar/uppdrag	KU/KS/ MV	Summa intäkter	Summa kostnader	Resultat 2023	Resultat 2022
Summa huvudmannaskap					
Huvudman – exempelvis beställarenhet	MV	**-17 629**	**-17 414**	**-215**	**2 233**
Summa barn- och ungdomstandvård		**163 300**	**156 970**	**6 330**	**3 948**
Allmäntandvårdsersättning 3–23 år	KU	156 362	150 722	5 639	3 091
Befolkningsansvar	KS	6 939	6 248	691	857
Specialisttandvård	KS			0	0
Tandvård till gömda och ayslsökande barn till 23 år	KS				
Summa vuxentandvård		**54 146**	**50 823**	**3 323**	**9 187**
Specialistvård	KU			0	0
Befolkningsansvar	KS	4 260	3 164	1 096	813
Specialistvård	KU			0	0
Tandvård till patienter med särskilda behov	KU	49 886	47 659	2 227	8 373
Akut tandvård till gömda och asylsökande patienter från och med 24 år	KS				
Summa särskilda uppdrag		**2 899**	**2 552**	**348**	**183**
Forskning	KS			0	0
Introduktion av nyutexaminerade	KS			0	0
Nyrekrytering	KS	2 899	2 552	348	183
ST-utbildning	KS			0	0
Särskild ersättning till specialisttandvårdsverksamhet	KS			0	0
Övriga mindre projekt och uppdrag	KS			0	0
Övriga mindre projekt och uppdrag	KU			0	0
TOTAL HUVUDMANNASKAP		**202 718**	**192 931**	**9 786**	**15 551**
varav					
Resultat/summa konkurrensskyddad	KS	14 098	11 964	2 135	1 853
Resultat/summa konkurrensutsatt	KU	206 248	198 381	7 867	11 465
Resultat/summa myndighetsverksamhet	MV	-17 629	-17 414	-215	2 233
Totalt Resultat/Summa				**11 144**	**18 034**
varav					
Resultat/summa konkurrensskyddad	KS	110 366	111 763	-1 397	3 811
Resultat/summa konkurrensutsatt	KU	538 857	526 101	12 756	11 989
Resultat/summa myndighetsverksamhet	MV	-17 629	-17 414	-215	2 233

Eget Kapital	**37 700**	**26 556**
varav		
Ack. KS	27 628	29 026
Ack KU	2 993	-9 763
Ack MV	7 079	7 294

Not. Eget kapital innehåller ackumulerade värden från år 2012. Inkluderar Hallands sjukhus, Närsjukvården samt Regionkontoret.

Foto: Anders Andersson

Driftredovisning

Driftredovisning 2023 (mnkr)

Driftnämnd/styrelse	Verksamhetens intäkter	Verksamhetens kostnader	Övriga intäkter och kostnader	Årets resultat 2023	Årets budget 2023	Budgetavvikelse 2023	Årets resultat 2022	Budgetavvikelse 2022
DN Hallands sjukhus	**527**	**-5 980**	**-4**	**-5 457**	**-5 315**	**-142**	**-4 988**	**129**
Somatisk specialistvård	459	-5 195	-4	-4 740	-4 622	-118	-4 397	-8
Regionvård	2	-666	0	-664	-634	-30	-536	133
Vårdval	20	-17	0	3	0	3	1	1
Tandvård	45	-102	0	-56	-60	4	-56	4
DN ambulans diagnostik hälsa	**1 028**	**-1 823**	**-2**	**-798**	**-741**	**-57**	**-711**	**-5**
Ambulanssjukvård	233	-620	0	-388	-367	-22	-374	-30
Medicinsk service	731	-784	-2	-55	-28	-27	-7	20
Hälsa och funktionsstöd	64	-418	0	-354	-346	-9	-330	5
DN Psykiatri	**85**	**-909**	**0**	**-825**	**-800**	**-25**	**-732**	**8**
Psykiatri	32	-860	0	-829	-800	-29	-739	0
Vårdval	53	-49	0	4	0	4	8	8
DN Närsjukvården	**1 200**	**-1 307**	**0**	**-107**	**-94**	**-13**	**-54**	**41**
Vårdcentralen Halland	911	-965	0	-55	-40	-15	-1	28
Folktandvård	289	-326	0	-38	-39	1	-45	5
Palliativ vårdavdelning	0	-15	0	-15	-15	1	-7	8
N hemsjukvård och hjälpmedel	**0**	**-80**	**0**	**-80**	**-80**	**0**	**-77**	**0**
Patientnämnden	**0**	**-1**	**0**	**-1**	**-1**	**0**	**-1**	**0**
DN Kultur och skola	**247**	**-423**	**0**	**-176**	**-173**	**-3**	**-155**	**4**
Skolverksamhet	190	-241	0	-51	-45	-5	-42	0
Kulturverksamhet	57	-182	0	-125	-127	2	-113	3
DN Regionservice	**788**	**-793**	**0**	**-5**	**-10**	**5**	**11**	**15**
DN Kollektivtrafik	**971**	**-1 522**	**-6**	**-557**	**-544**	**-13**		
Revision	**0**	**-6**	**0**	**-6**	**-6**	**0**	**-5**	**0**
Regionstyrelsen	**2 037**	**-6 748**	**12 983**	**8 272**	**7 441**	**831**	**7 594**	**343**
Regionkontoret	475	-1 215	-2	-742	-815	73	-585	101
RS Hälso- och sjukvårdsfinansiering	987	-4 383	0	-3 396	-3 467	71	-2 799	348
RH Fastighetsförvaltning	539	-542	-30	-33	-9	-24	-17	-8
Regiongemensamma kostnader/finansiering [1]	36	-608	13 015	12 443	11 732	711	10 995	-98
Regiongemensam finansiering [1]	2	3	12 970	12 975	12 278	697	11 959	103
Regiongemensamma övriga kostnader	34	-610	45	-532	-546	14	-419	-179
Hallandstrafiken AB							-544	-23
Eliminering interna poster	-4 066	4 066		0	0	0	0	0
SUMMA REGION HALLAND [1]	**2 815**	**-15 525**	**12 970**	**260**	**-322**	**582**	**876**	**535**

Driftredovisning 2023 (mnkr) (forts.)

Verksamhetens kostnader är inklusive avskrivningar.

Interna kostnader och intäkter inkluderas i redovisningen ovan. Exempelvis nämnds köp av lab- och röntgentjänster, hyreskostnader och städtjänster. Interna poster elimineras sedan så att raden Summa Region Halland enbart omfattar externa intäkter och kostnader.

[1)] Resultat och budgetavvikelse för 2022 och 2023 innehåller orealiserade finansiella poster, -365 mnkr respektive 247 mnkr.

Årsbudget Region Halland
Region Hallands årsbudget enligt Mål och budget 2023 uppgår till -303 mnkr. Därefter har regionfullmäktige (RF, §47, 2023) justerat budgetanslagen enligt ärendet ”Beslut om resultathantering 2022”. Här beslutas att resultatbalansera totalt 19 mnkr för anslagsfinansierad verksamhet, vilket justeras i budgetanslagen för 2023. Ny årsbudget för 2023 uppgår till -322 mnkr efter beslutade justeringar.

Inför varje år tilldelas respektive driftnämnd en budgetram som de ska förhålla sig till. Vårdvalen får ersättning utbetalt i form av kapiteringsersättning och episodersättning, men övriga abonnemangsfinansierade verksamheter har en nettokostnadsbudget som ska täcka all utförd vård, både för hallänningar och för utomlänspatienter.

Samtliga driftnämnder redovisar negativa budgetavvikelser för helår 2023 med undantag Regionservice. Positiva avvikelser finns även inom Regionstyrelsens verksamheter.

Driftnämnden Hallands sjukhus

DN Hallands sjukhus	2022	2023
Budgetavvikelse (mnkr)	129	-142
därav egen verksamhet	-4	-112
därav regionvård	133	-30
Snittanställda (antal)	3 945	4 002

Driftnämnden Hallands sjukhus redovisar en negativ budgetavvikelse på 142 mnkr för 2023. Den negativa avvikelsen består av somatiska vård 118 mnkr och regionvård 30 mnkr. Övriga verksamheter bidrar med positiva budgetavvikelser och dessa är tandvård 4 mnkr samt vårdval öppenvård hudsjukvård 3 mnkr. Kostnadsökningar som är direkt eller indirekt kopplade till bristande tillgång på egen personal är den främsta orsaken till den negativa budgetavvikelsen.

Inom den somatiska vården beror den negativa budgetavvikelsen på ökade kostnader för egen och inhyrd personal på totalt 90 mnkr, vilket kan delas upp i tre delar. Första delen handlar om behovet av inhyrda läkare och sjuksköterskor för att ersätta vakanser. Andra delen består i att kompensera för brist på egen personal och brist på kompetens/erfarenhet hos inhyrd personal samtidigt som vårduppdraget för förvaltningen måste ombesörjas. Den tredje delen är kvarstående obalanser från pandemin där fokus framför allt varit att upprätthålla en så hög kapacitet som möjligt. Det finns delar av verksamheten som behöver arbeta med att förbättra kostnadskontrollen och på så sätt bidra till en budget i balans.

Inom läkemedelsområdet redovisas en negativ budgetavvikelse på 36 mnkr framför allt avseende cancerläkemedel. Kostnadsökningen för läkemedel mellan 2022 och 2023 är 11 procent. Även för hjälpmedel och material finns en negativ budgetavvikelse på 18 mnkr, där 13 mnkr beror på en regional rutinförändring med förändrat kostnadsansvar mellan vårdval närsjukvård och Hallands sjukhus.

Den negativa budgetavvikelsen inom Regionvården beror framför allt på kostnadsökningar under november och december. Bland annat en ökad fakturering från Västra Götalandsregionen.

Driftnämnden Ambulans, diagnostik och hälsa

DN Ambulans, diagnostik och hälsa	2022	2023
Budgetavvikelse (mnkr)	-5	-57
Snittanställda (antal)	1 273	1 306

Driftnämnden Ambulans, diagnostik och hälsa uppvisar en negativ budgetavvikelse på 57 mnkr för 2023. Underskottet beror till stor del på högre kostnadsökningar än planerat (inflation) samt mer inhyrd personal än planerat.

Verksamheten inom Ambulans och sjukresor redovisar en negativ budgetavvikelse på 22 mnkr. Av dessa redovisar ambulansverksamheten en negativ avvikelse på 11 mnkr vilket framför allt beror på ökade kostnader för egen personal samt hyrpersonal, men även kostnadsökningar för drivmedel. Verksamheten sjukresor gör en negativ budgetavvikelse på 8 mnkr. Antalet sjukresor med taxi har ökat och ligger på en högre nivå jämfört med före pandemin. Under sommaren träffades ett nytt avtal avseende sjukresor, vilket inneburit att kostnadsökningarna har bromsats upp något.

Medicinsk diagnostik gjorde en negativ budgetavvikelse på 27 mnkr för helår 2023, vilket är en stor skillnad mot 2022 när verksamheten gjorde en positiv avvikelse på 20 mnkr. Den stora skillnaden mellan åren är att 2022 fick laboratorieverksamheten stora intäkter för testning av covid-19, vilket kunde bära upp den negativa avvikelsen inom röntgenverksamheten. Laboratorieverksamheten gör även år 2023 en positiv budgetavvikelse på totalt 13 mnkr, men röntgenverksamheten gör en negativ avvikelse på 40 mnkr vilket gör att området gör ett underskott. Kostnadsökningarna inom röntgen är primärt relaterade till användning av hyrpersonal, prisökningar på serviceavtal samt att produktionen inom den intäktsfinansierade verksamheten inte kommit upp i planerad nivå. Det finns långsiktiga strukturella utmaningar i verksamhetens prismodell och en

utredning har genomförts för att se hur modellen behöver anpassas framåt.

Området Hälsa och funktionsstöd redovisar en negativ budgetavvikelse på 9 mnkr. Den negativa avvikelsen beror framför allt på Kvinnohälsovården och ungdomsmottagningen som gör ett underskott på 7 mnkr, framför allt beroende på överanställningar inför införandet av FVIS samt kommande pensionsavgångar tillsammans med engångskostnader vid lokalbyten. Det finns också underskott inom hörselvården på 3 mnkr till följd av ökade kostnader för hörapparater genom kökortningsinsatser utöver vad som planerats. Lednings- och verksamhetsstöd gör en positiv budgetavvikelse på 3 mnkr vilket främst beror på vakanta tjänster.

Driftnämnden Psykiatri

DN Psykiatri	2022	2023
Budgetavvikelse (mnkr)	8	-25
Snittanställda (antal)	896	920

Driftnämnden Psykiatri gör en negativ budgetavvikelse på 25 mnkr för helåret 2023. Den största anledningen till underskottet är den köpta rättspsykiatriska vården som gör en negativ budgetavvikelse på 17 mnkr, kostnaderna för verksamheten har ökat med 25 procent jämfört med 2022. Ökningen beror på flera faktorer, framför allt är det fler patienter som vårdas på högre säkerhetsklass, vilket innebär högre vårddagskostnader.

Den egna verksamheten redovisar en negativ budgetavvikelse på 8 mnkr, där en stor del härrör till kostnad för bemanning för att kunna upprätthålla produktion, tillgänglighet och patientsäkerhet. Kostnaderna för bemanningsföretag har ökat med 22 procent jämfört med föregående år till totalt 56 mnkr. Behov av bemanningspersonal återfinns inom hela förvaltningen. Ökningen finns främst inom Vuxenpsykiatrin på grund av kompetensbrist samt inom Barn- och ungdomspsykiatrin för tillgänglighetssatsningen.

Driftnämnden Närsjukvården Halland

DN Närsjukvården Halland	2022	2023
Budgetavvikelse (mnkr)	41	-13
Snittanställda (antal)	1 178	1 200

Driftnämnden Närsjukvården redovisar en negativ budgetavvikelse på 13 mnkr för 2023.

Det är Vårdcentralen Halland som står för den negativa avvikelsen och de främsta orsakerna är ökade kostnader för personal, såväl inhyrd som anställd men också höga kostnader för köpt vård. Det finns positiva budgetavvikelser på intäktssidan och det beror framförallt på covid-vaccination samt högre ersättning avseende förbrukningsmaterial, läkemedelsnära produkter och tillbehör till hjälpmedel. De vårdcentraler som under året haft negativa prognoser har upprättat åtgärdsplaner för att nå ekonomi i balans, vilket löpande har rapporterats till driftnämnden.

Folktandvården Halland redovisar en positiv budgetavvikelse på 1 mnkr. Förklaringen är svårigheter att rekrytera behandlare till tandvården vilket inneburit lägre personalkostnader än budget. Detta bidrar även till att intäkterna för vuxentandvård inte når upp till budgeterad nivå, en annan anledning till de lägre intäkterna är att mer tid än budgeterat lagts på den prioriterade barntandvården.

Nämnden för hemsjukvård och hjälpmedel

Nämnden för hemsjukvård och hjälpmedel är en beställarnämnd och bedriver ingen egen verksamhet. Verksamheten bedrivs inom Driftnämnden Ambulans, diagnostik och hälsa. Nämnden redovisar ingen avvikelse mot budget.

Patientnämnden

Patientnämnden redovisar ingen avvikelse mot budget.

Driftnämnden Kultur och skola

DN Kultur och skola	2022	2023
Budgetavvikelse (mnkr)	4	-3
Snittanställda (antal)	311	322

Driftnämnden Kultur och skola redovisar en negativ budgetavvikelse på 3 mnkr för helåret 2023.

Verksamheten Kultur i Halland gör en positiv avvikelse på 2 mnkr vilket beror på lägre kostnader för arrangemang, aktiviteter och nätverksmöten. Språkstart Halland har lägre kostnader för inköp av material och tjänster men också outnyttjade kommunala bidrag.

Verksamheten Munkagårdsgymnasiet gör en negativ budgetavvikelse på drygt 5 mnkr. Utbildningsverksamhet gör en negativ budgetavvikelse på drygt 6 mnkr och det beror framför allt på att antalet elever varit betydligt färre än budgeterat, vilket inneburit cirka 4 mnkr i lägre ersättning. Verksamheten har även fått lägre ersättning per elev från Halmstads kommun beroende på förändrad interkommunal ersättning som inneburit en negativ avvikelse på drygt 1 mnkr. Kostnader för undervisningsmaterial, köpt utbildning samt resor i samband med studiebesök och arbetsplatsförlagt lärande har ökat under året. Driftverksamheten på utbildningsverksamheten gör en positiv budgetavvikelse på 1 mnkr. Mjölk, grisproduktion och trädgård uppvisar god försäljning. Tillsammans med försäljning av utrustning, fastighetsservice samt skatteåterbetalning på diesel genererar det ett överskott under perioden.

Driftnämnden Regionservice

DN Regionservice	2022	2023
Budgetavvikelse (mnkr)	15	5
Snittanställda (antal)	580	595

Driftnämnden Regionservice redovisar en positiv budgetavvikelse på 5 mnkr för 2023.

Verksamheten måltidsservice gör en negativ budgetavvikelse på drygt 5 mnkr vilket framför allt beror på ökade livsmedelskostnader samt sjunkande försäljningsvolymer i restaurang och café. Åtgärder har under året vidtagits för att minska kostnader och stärka intäkter för att nå en verksamhet i balans inför 2024, men det kommer troligen vara fortsatta utmaningar inom restaurang och café.

Logistikservice uppvisar en positiv budgetavvikelse på drygt 4 mnkr. Detta beror bland annat på en högre försäljning än budgeterat inom transporttjänster. Även lägre IT-kostnader än budgeterat bidrar till den positiva avvikelsen.

Regionservice gemensamt gör en positiv budgetavvikelse på 9 mnkr. Här återfinns avvikelser som hänförs till den anslagsfinansierade delen av budgeten avseende utökad försörjningsberedskap enligt nationell överenskommelse (NÖK) på 6,7 mnkr samt ökade OB-kostnader på knappt 3 mnkr.

Städ- och vårdnära service gör en negativ budgetavvikelse på cirka 5 mnkr. Avvikelsen har under året uppstått till följd av lönerevisionen som genererat högre kostnader än budgeterat samt högre kostnader för obekväm arbetstid. Dessa kostnadsposter kommer förvaltningen bli kompenserade för till år 2024.

Teknik och fastighet samt Gemensam administrativ service gör en positiv budgetavvikelse på drygt 1 mnkr tillsammans.

Regionkontoret

Regionkontoret	2022	2023
Budgetavvikelse (mnkr)	101	73
Snittanställda (antal)	503	546

Regionkontoret redovisar en positiv budgetavvikelse på 73 mnkr 2023.

Den största positiva avvikelsen på 57 mnkr utgörs av utvecklingsmedel, främst inom hälso- och sjukvård samt lägre personalkostnader än budgeterat.

Den positiva avvikelsen inom utvecklingsmedlen beror framför allt på den utmaning som funnits inom hälso- och sjukvården för att minska användandet av bemanningsföretag samtidigt som arbetet med att förbättra tillgänglighet pågått.

Dessa faktorer i samband med begränsad tillgång till kompetens har hindrat möjligheten att driva andra former av utveckling under året. Inom regional utveckling finns en positiv avvikelse till följd av att en regional medfinansiering till ett EU-projekt inte genererat så mycket kostnader som planerat inför året.

Vidare finns överskott mot budget avseende personalkostnader på drygt 23 mnkr. Förklaringen är svårigheter att rekrytera personal vilket lett till vakanser på befintliga och nya tjänster. Den största delen av avvikelsen finns inom IT och digitaliserings ordinarie verksamhet där det finns utmaningar med att rekrytera den kompetens som efterfrågas. Men det finns även positiva budgetavvikelser avseende personal inom hälso- och sjukvårdsavdelningarna samt inom regional utveckling.

Den positiva avvikelsen inom personalkostnader på grund av rekryteringsläget vägs delvis upp av ökade kostnader för inhyrd personal. Regionkontorets avdelningar redovisar en negativ budgetavvikelse på 19 mnkr för inhyrd personal varav IT och digitalisering utgör den största delen.

Regionstyrelsen Hälso- och sjukvårdsfinansiering

Regionstyrelsen Hälso- och sjukvårdsfinansiering	2022	2023
Budgetavvikelse (mnkr)	348	71

Regionstyrelsens Hälso- och sjukvårdsfinansiering uppvisar en positiv budgetavvikelse på 71 mnkr för 2023. Avvikelsen består till största delen av riktade statsbidrag kopplade till covid-19 samt lägre kostnader för läkemedel än budgeterat.

Avtals- och taxevård redovisar en negativ budgetavvikelse på 64 mnkr. Kostnader för vårdgaranti har ökat kraftigt jämfört med tidigare år, främst beroende på att ett uppskjutet vårdbehov har behövts omhändertas under året.

Valfrihetsvården redovisar en negativ budgetavvikelse på 57 mnkr. Högre kostnader för valfrihetsvård inom somatik och psykiatri ses jämfört med tidigare år. Ökningen beror på flera faktorer som kräver en djupare analys, men prisökningar och lägre tillgänglighet till vård i Halland är faktorer som troligen ligger bakom. Även minskade intäkter för utomlänsvård påverkar underskottet inom området.

Läkemedel gör en positiv budgetavvikelse på 36 mnkr. Kostnadsutvecklingen har varit något högre jämfört med de senaste åren, men då förstärkning av budget skett under de senaste åren genererar området ändå en positiv avvikelse för 2023.

Riktade statsbidrag gör en positiv avvikelse på 143 mnkr. Anledningen till avvikelsen är att Region Halland klarar uppställda krav, samt får mer ersättning än befolkningsandel gällande prestationsbaserade medel samt en bonuspott inom tillgänglighet och ökad vårdkapacitet. Prestationen mäts först utifrån Region Hallands egen förmåga medan bonuspotten hänger samman med hur övriga regioner presterar.

Regionstyrelsens fastighetsförvaltning

Regionstyrelsens fastighetsförvaltning	2022	2023
Budgetavvikelse (mnkr)	-8	-24

Regionstyrelsens fastighetsförvaltning uppvisar en negativ budgetavvikelse på 24 mnkr för 2023. Anledningen till den negativa budgetavvikelsen är ökade kostnader för el och externt inhyrda lokaler, samt övriga kostnadsökningar kopplade till den höga inflationen. Under året har också ett nytt avtal trätt i kraft för den yttre miljön i norra delen av länet, vilket har inneburit en kostnadsökning som ej varit budgeterad. Även underhållskostnaderna överstiger budget på grund av ett stort underhållsbehov och akuta åtgärder. Som kompensation för höga elpriser beslutade regeringen att utbetala ett elstöd. Enligt förordningen om elstöd skulle regionen få 20 mnkr. Detta reducerade Skatteverket till cirka 2 mnkr. Anledningen är en paragraf i förordningen som säger att stödet får maximalt uppgå till 2,5 mnkr om företaget till någon del är verksamma inom primärproduktion av jordbruksprodukter, vilket Skatteverket anser att regionen är på grund av att regionen även ansvarar för Munkagårdsgymnasiet (naturbruksinriktning). Regionen har överklagat Skatteverkets beslut.

Driftnämnden Kollektivtrafik

Driftnämnden Kollektivtrafik	2022	2023
Budgetavvikelse (mnkr)		-13
Snittanställda (antal)		91

Driftnämnden Kollektivtrafik redovisar en negativ budgetavvikelse för året på 13 mnkr. Den största resultatpåverkande avvikelsen står biljettintäkterna för som är 23 mnkr lägre än budgeterat.

Det var framför allt under första halvåret 2023 som återhämtningen av biljettintäkterna efter pandemin inte nådde upp till budgeterad nivå. Under sommaren var resandet starkt, trots avstängning av Västkustbanan i Mölndal.

Minskade kostnader kompenserar delvis för intäktsbortfallet.

Det är framför allt region- och stadsbusstrafiken som gör en positiv avvikelse mot budget.

Regionstyrelsen Regiongemensamma kostnader och finansiering

Regionstyrelsen Regiongemensamma kostnader och finansiering	2022	2023
Budgetavvikelse (mnkr)	-98	711
därav orealiserad		
reavinst (+)/förlust (-)	-365	247

Regiongemensamma kostnader och finansiering redovisar en positiv avvikelse mot budget med 711 mnkr. Den positiva avvikelsen förklaras till största del av finansiella intäkter och skatteintäkter. Totalt redovisar finansiella intäkter ett överskott mot budget med 380 mnkr. Den positiva utvecklingen på aktiemarknaden har medfört att regionens finansiella placeringar har ökat i värde jämfört med ingångsvärdet vid årets början. Denna orealiserade vinst redovisas som en finansiell intäkt och ger ett överskott mot budget med 247 mnkr. Övriga finansiella intäkter såsom faktiska reavinster avseende sålda värdepapper, räntor och utdelningar redovisar överskott mot budget med 133 mnkr. Regionens skatteintäkter redovisar en positiv budgetavvikelse med 238 mnkr, vilket bland annat beror på högre lönenivåer 2023 än vad SKR tidigare har beräknat. Vidare redovisas överskott med 99 mnkr, vilket främst beror på en förstärkning av generella statsbidrag som staten har beslutat om i budgetpropositionen. Bidraget ingår som en del av regleringsposten inom kostnads- och intäktsutjämningen. En negativ budgetavvikelse med 53 mnkr finns avseende pensionskostnader. Denna avvikelse beror främst på att kostnaderna för den avgiftsbestämda ålderspensionen varit högre än budgeterat som en effekt av det nya avtal som trätt i kraft under 2023 (AKAP-KR).

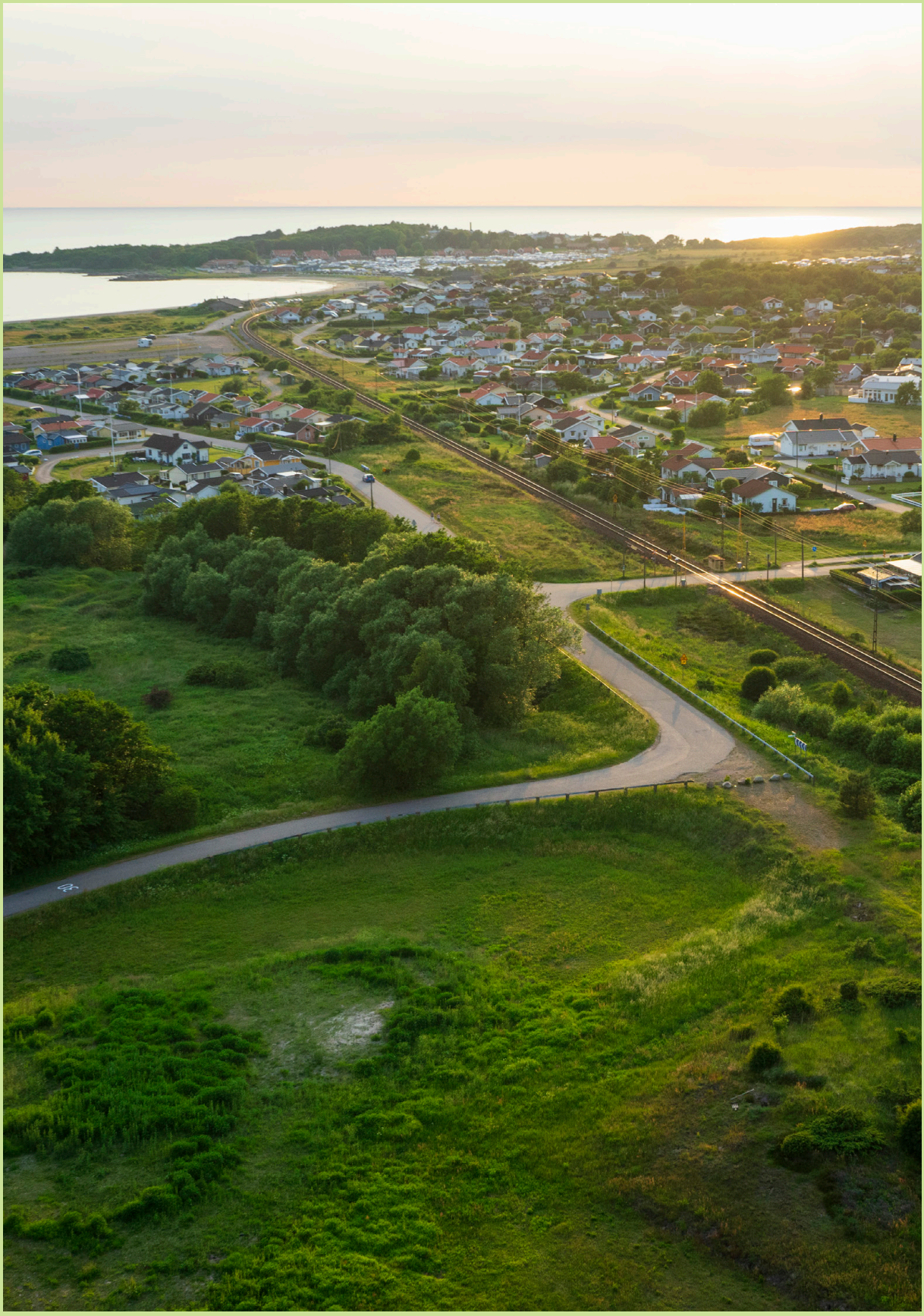

Foto: Anders Andersson

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning 2023 (mnkr)					
Investeringar per nämnd/styrelse	**Utfall 2021**	**Utfall 2022**	**Budget 2023**	**Utfall 2023**	**Budget-avvikelse**
Utrustning/inventarier					
DN Hallands sjukhus	138	73	140	102	38
- Varav: medicinteknisk utrustning	121	56	113	75	38
DN Ambulans diagnostik och hälsa	83	64	86	40	46
- Varav: ambulanser, sjukresefordon	21	9	28	5	23
- Varav: medicinteknisk apparatur	57	52	46	33	13
DN Närsjukvård	3	7	28	14	14
- Varav: Medicinteknisk utrustning	2	5	28	12	16
DN Psykiatri	9	2	5	4	1
DN Regionservice	31	13	17	12	5
DN Kultur och skola	3	1	6	5	0
DN Kollektivtrafik			83	49	34
Regionkontoret	2	61	58	47	11
- Varav: IT-utrustning		58	36	39	-3
RH Systemförvaltning [1)]	-2				
RH Fastighetsförvaltning	0	0	0	3	-3
Regiongemensamma kostnader/finansiering	304	206	10	0	10
- Varav: inköp Öresundståg	304	122			
- Varav: diverse inventarier och fordon Hallandstrafiken		84			
SUMMA UTRUSTNING/INVENTARIER	**572**	**427**	**432**	**277**	**155**
Immateriella tillgångar	**-14**	**19**	**15**	**0**	**15**
Regionkontoret (RS) [1)]	-14	19	15	0	15
- Varav: licenser journalsystem	-14	19	15	0	15
Fastighetsinvesteringar					
Regiongemensamma kostnader/finansiering		50		16	-16
- Varav: infrastruktur bredband		50		16	-16
RH Fastighetsförvaltning	195	207	403	415	-11
SUMMA FASTIGHETSINVESTERINGAR	**195**	**257**	**403**	**430**	**-27**
SUMMA INVESTERINGAR	**753**	**704**	**851**	**708**	**143**

[1)] Omklassificering av pågående investeringsprojekt till driftkostnad (utfall 2021).

Investeringar

Regionens investeringsbudget enligt Mål och budget 2023 uppgick till 748 mnkr. Därefter har regionfullmäktige justerat budgetanslagen enligt ärende *Beslut om resultathantering 2022 med justering av budgetanslag 2023*. Här beslutades att ombudgetera totalt 103 mnkr avseende investeringsmedel från 2022. Ny investeringsbudget för 2023 uppgår till 851 mnkr efter beslutade justeringar.

Under 2023 har regionen investerat 708 mnkr, därav 278 mnkr i utrustning och 430 mnkr i fastigheter. Investeringsnivån innebär att 83 procent av årets investeringsbudget har tagits i anspråk. Störst överskott mot budget, det vill säga ej genomförda investeringar, återfinns inom utrustning och inventarier (155 mnkr), där Driftnämnden Ambulans diagnostik och hälsa står för den största delposten (46 mnkr), beroende på långa leveranstider av ambulansfordon samt att större installationer av utrustning har dragit ut på tiden.

När det gäller fastighetsinvesteringar är årets investeringsnivå något högre än årsbudgeten. När det gäller större fastighetsinvesteringar är det vanligt att det blir en viss tidsförskjutning mellan åren.

Utrustning/inventarier – större enskilda

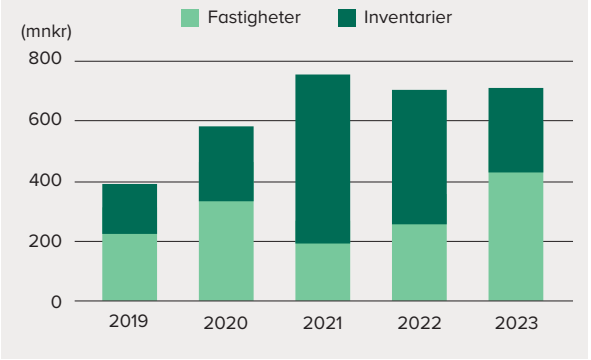
DN Hallands sjukhus

Hallands sjukhus investeringar i utrustning uppgår till 102 mnkr. Här kan nämnas uppgradering av tak-/försörjningspendlar samt ombyggnation på intensivvårdsavdelningen (IVA) i Halmstad till en kostnad av 9 mnkr. Majoritet av utrustningen i en intensivvårdssal behöver vara monterad på en så kallad mediaförsörjningspendel i taket (takpendel). Via denna sker försörjning av el, gas, med mera till respektive intensivvårdspatientplats. Vidare installation av ett komplett bildstyrningssystem på operation i Halmstad till en kostnad av drygt 5 mnkr.

DN Ambulans diagnostik och hälsa

Driftnämndens investeringar i utrustning uppgår till 40 mnkr, där största delposten avser mammografiutrustning (15 mnkr).

Investeringar 2019–2023

DN Kollektivtrafik

Nämndens investeringar i utrustning uppgår till 49 mnkr. Här kan nämnas upprustning av sju Öresundståg för 42 mnkr, vilket innebär att samtliga tåg som Region Halland äger nu är upprustade.

Regionkontoret

Regionkontorets investeringar i utrustning uppgår till 47 mnkr, där största delposten är IT-utrustning (39 mnkr). Avser bland annat centralt inköpta datorer och nätverksutrustning.

Fastigheter – större enskilda investeringar

Byte 60/70-fläktsystem samt VSKB-system, Hallands sjukhus Varberg

Byte av större ventilationssystem samt värme- och kylsystem. Prognos totalt för projektet är 180 mnkr. Avvikelse mot ursprunglig budget (135 mnkr) beror på att prisbilden har förändrats, främst på grund av osäkra omvärldsförhållanden och ökande priser. Tidplanen har förskjutits något i samband med projektering.

Ombyggnad och anpassning för nytt PCI-lab, Hallands sjukhus Halmstad

För att kvalitetssäkra och möjliggöra utveckling av hjärtsjukvården finns behov av att utöka kapaciteten när det gäller PCI-verksamheten, genom investering i ytterligare ett PCI-labb vid Hallands sjukhus Halmstad. Innefattar även konsekvensprojekt för flytt av befintlig verksamhet.

Ombyggnad och upprustning Berghem, Halmstad
Verksamhetsanpassningar för ADH/Habiliteringen i syfte att förbättra arbetsmiljön för personal och patienter på Habiliteringen i Halmstad. I samband med lokalanpassning görs också fastighetsinvesteringar i form av byte av fönster, tak, ventilationsaggregat med mera. Projektet förväntas avslutas under 2024.

Renovering elevbostäder, Munkagårdsgymnasiet Fastarp, Tvååker
Etapp 2, innefattar värmesystem, ventilation samt renovering av resterande elevbostäder (två hus renoverades under 2022).

Fastighetsinvesteringar Munkagårdsgymnasiet (1)
Omfattar flera byggnader (001 och 002), ventilationsbyte, inkoppling av fjärrvärme, takbyte samt utbyggnad av teknikrum. Utförande framskjutet något, utförs till största delen under 2023.

Fastighetsinvesteringar Munkagårdsgymnasiet (2)
Omfattar flera byggnader (010, 016 och 017), ventilationsbyte, inkoppling av fjärrvärme, takbyte samt utbyggnad av teknikrum. Innefattar även installation av solceller.

Nytt ställverk, Hallands sjukhus Kungsbacka
Byte av ställverk samt uppdatering av elkraft inklusive utredning/förstudie.

Takbyte, Veddige vårdcentral och vårdhem
Omfattar även ventilationsbyte samt installation av solceller.

Byte ventilationsaggregat, Oskarströms folktandvård
Omfattar även byte av el-/värmepanna på grund av gasbrist samt takbyte och installation av solceller.

Folktandvården Getinge, takbyte och solceller
Byte av tak och fönster samt installation av solceller. Projektering under 2022 och utförande under 2023.

Halland, laddinfrastruktur för elbilar
Utbyggnad av laddinfrastruktur och installation av laddstolpar för elbilar. Projektet i sin helhet beräknas pågå under tre år. Efter upphandling av laddstolpar vet vi att kostnaden kommer att bli högre än vad som först var beräknat. Orsaken är främst ökade kostnader i samhället på varor och drivmedel, laddstolparna har blivit dyrare samt ändrad placering av laddstolparna på Hallands sjukhus Halmstad. Den totala prognosen uppgår till 17 mnkr (inklusive bidrag), vilket innebär en negativ budgetavvikelse med 7 mnkr.

Fastigheter större enskilda (mnkr)						
Fastighet	**Investeringsobjekt**	**Total beslutad budget**	**Ack. utfall t.o.m. 2023**	**Budget 2023**	**Utfall 2023**	**Färdigt år**
HS Varberg	Ventilations-, värme- och kylsystem	135	119	149	97	2024
HS Halmstad	Ombyggnad för nytt PCI-lab	57	49	30	40	2024
Halmstad	Berghem, ombyggnad Habiliteringen	59	41	30	32	2024
Munkagård	Renovering elevbostäder	40	16	20	16	2024
Munkagård	Investeringar Munkagårdsgymnasiet (1)	13	11	11	9	2023
Munkagård	Investeringar Munkagårdsgymnasiet (2)	12	7	12	7	2023
HS Kungsbacka	Nytt ställverk, elkraft	13	11	7	5	2023
Varberg	Veddige Vårdcentral och vårdhem	10	10	9	7	2023
Halmstad	Oskarströms Folktandvård	7	7	2	2	2023
Getinge	Folktandvården Getinge	12	11	10	9	2023
Halland	Laddinfrastruktur för elbilar	10	13	5	6	2024
Summering övriga mindre fastighetsobjekt				118	185	
SUMMA FASTIGHETS-INVESTERINGAR				**403**	**415**	

Miljöredovisning 2023

Miljöredovisning

Miljöredovisningen omfattar Region Hallands interna miljöarbete under 2023, det vill säga det som rör klimat- och miljöpåverkan från egna verksamheter. Klimat- och miljöarbetet har bäring på alla regionens mål och fokusområden. Organisationens eget miljöarbete är en väsentlig del i Region Hallands ansvar att bidra till måluppfyllelse, särskilt inom fokusområdet *Attraktiva och hållbara livsmiljöer* och de båda övergripande målen om en hållbar resursanvändning samt att minska den klimatpåverkan som verksamheterna ger upphov till.

Region Hallands klimat- och miljöpolicy säger bland annat att Region Halland ska vara ett föredöme på klimat- och miljöområdet och att detta ska avspeglas i all verksamhet.

En viktig del i miljöarbetet har varit att under 2023 fastställa *Handlingsplan för Region Hallands interna klimat- och miljöarbete 2023–2026*. Utöver ambitioner inom olika prioriterade områden poängteras särskilt vikten av digitalisering, upphandling och kommunikation. Dessa är avgörande verktyg för att kunna snabba på och nå målen inom Region Hallands eget klimat- och miljöarbete.

Kunskap och utbildning

Totalt har nära 1500 medarbetare genomfört Region Hallands grundläggande miljöutbildning under 2023. Under året har regionens samtliga miljöombud bjudits in till utbildningsdag samt informationsträffar för inspiration och kompetenshöjning inom bland annat kollektivtrafik, avfallshantering, hållbar plastanvändning, beteenden kopplade till klimat och miljö, energibesparing, mat och matsvinn samt erfarenhetsutbyte.

Flera förvaltningar har haft riktade informationsinsatser för att främja energibesparingsåtgärder och för att styra mot rätt val av fordon och bränsle vid persontransporter. Resultatet har blivit minskad elförbrukning, lägre koldioxidutsläpp och ett högt engagemang.

Öppna jämförelser för miljö

Varje år tas en nationell rapport fram som presenterar ”Miljöarbetet i regionerna”, i samarbete mellan Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Regionernas miljöchefer (RMC). Öppna jämförelser för miljö syftar till att stimulera lärande och verksamhetsutveckling.

Region Hallands nyckeltalsjämförelser med Sveriges alla regioner

Nyckeltal	2017	2021	2022	2023	Region Hallands mål*
Antibiotikarecept per 1 000 invånare	306 (16 av 21)	231 (12 av 21)	257 (15 av 21)	▼ 280	250
Ekologiska livsmedel (%)	31,0 (17 av 21)	31,1 (18 av 21)	28,2 (18 av 21)	▼ 25	30
Förnybara drivmedel i kollektivtrafik (%)	85,6 (17 av 21)	97,9 (11 av 21)	98,0 (12 av 21)	■ 98,4	100
Energianvändning i lokaler (kWh/m^2)	199 (12 av 21)	196 (15 av 21)	188 (15 av 21)	▼ 184	176
Medicinska gasers klimatpåverkan (kgCO_2-ekvivalenter/invånare)	4,1 (18 av 21)	3,4 (21 av 21)	3,4 (20 av 21)	▼ 2,9	1,8
Avfallsåtervinning i sjukhusfastigheter (%)	29,4 (12 av 21)	20,1 (21 av 21)	20,3 (21 av 21)	▼ 21,9	55

▲ Målet uppfylls ■ Målet uppfylls delvis ▼ Målet uppfylls inte

För varje nyckeltal rangordnas alla 21 regioner efter sina resultat. De sju bästa resultaten får grön färg, de sju sämsta resultaten får röd färg och de sju i mitten får gul färg. Färgsättningen visar endast rangordning jämfört med andra regioner, inte om de enskilda resultaten är bra eller dåliga. Siffrorna inom parentes visar Region Hallands placering jämfört med de övriga regionerna. Bedömning av måluppfyllelse i kolumn för år 2023 är i relation till RHs mål.

* Målvärden i Handlingsplan för Region Hallands interna klimat- och miljöarbete 2023–2026.

Jämförelsevärden mellan regionerna presenteras varje år under hösten, därför finns ännu inga placeringar för 2023. Den senaste jämförelsen med övriga regioner avser 2022, där Region Hallands placering i förhållande till övriga regioner har försämrats. Region Halland ligger nu i den sämre tredjedelen i fem av sex indikatorer varav i botten avseende klimatpåverkan från medicinska gaser och avfallsåtervinning från sjukhusfastigheter. Region Halland är en av endast tre regioner som inte ligger i den bästa tredjedelen för någon av miljöindikatorerna.

Inköp och upphandling

Den största klimat- och miljöpåverkan som Region Hallands verksamheter orsakar kommer från inköp av varor och tjänster. Region Halland arbetar för att stärka hela inköpsprocessen. Fortsatta utskick av informationsbrev har gjorts varje månad till de inom organisationen som gör inköp, som stöd för att successivt göra miljöbättre val avseende förbrukningsmaterial. Syftet är att brett öka kompetensen inom organisationen att kloka val vid inköp bidrar till att Region Halland minskar klimat- och miljöpåverkan.

Upphandling av papper- och plastprodukter är i slutskedet, där miljökrav har skärpts jämfört med innevarande avtal. I upphandlingen har det ställts krav på att produkterna ska bidra till att uppnå regionens övergripande mål om minskad klimatpåverkan och hållbar resursanvändning. Avtalet ska ge ökad möjlighet till bättre klimat- och miljöprestanda på upphandlade produkter och underlätta för beställare att göra bättre val. I upphandlingsprocessen har en utökad dialog och informationsutbyte varit viktigt för att tillsammans nå en mer hållbar plastanvändning.

Under året har inköpspolicy med tillhörande riktlinjer reviderats. Hållbar upphandling är ett viktigt verktyg för att arbeta för hållbar resursanvändning, skydda och värna livsmiljöer samt minska klimatpåverkan, där regionen ska vara ett föredöme. Vid inköp ska hänsyn tas till produkters och tjänsters klimat- och miljöbelastning för att främja cirkulär hantering och minskad materialåtgång.

Material och avfall

Hållbar plastanvändning och minskad användning av engångsprodukter är väsentligt för den gröna omställningen både avseende minskat klimatavtryck och förbättrad resurshushållning. En effektiv och kvalitetssäkrad avfallsprocess främjar cirkulär omställning och detta bidrar också till de övergripande målen.

Som ett led i arbetet med hållbar plastanvändning påbörjades under senhösten ett pilottest på ett tiotal vårdavdelningar. Testet innebär utbyte av riskavfallskärl från traditionella i fossilbaserad plast till kärl tillverkade i biokomposit, med 80 procent förnybart restavfall från skogen. Faller pilottestet väl ut kommer det finnas relevant underlag för kravställning i kommande upphandling. Kärlen i biokomposit ger ett klimatavtryck som är drygt 60 procent lägre än de av fossilbaserad plast.

Ytterligare exempel på åtgärder för en mer hållbar plastanvändning är att matlådorna i skolköken numera är i papp i stället för plast, inom lantbruket på Munkagårdsgymnasiet lagras foder i plansilor i stället för i balar och arbete har genomförts för att minska användning av plastpåsar, sopsäckar och engångshandskar inom flera verksamheter. I vissa fall har användningen av plastpåsar och sopsäckar minskat med 25 procent.

Det pågår också ett arbete för ett ökat möbelåterbruk inom organisationen. Detta möjliggör en ökad cirkulär hantering av befintliga möbler. IT-plattform för att stödja köp- och säljprocessen samt inventering av befintliga möbler är på plats och används.

Under 2023 har Region Halland tagit krafttag för en mer samlad och förbättrad avfallshantering. En funktion som avfallssamordnare har tillsatts och avtal med ny avfallsentreprenör trädde i kraft vid halvårsskiftet. Bland annat har miljörum inventerats, sorteringskärl har bytts ut och utkast till sorteringshandbok har tagits fram. Flera förbättringsbehov har både identifierats och åtgärdats för att uppfylla lagkrav.

I samband med byte av avfallsentreprenör uppmärksammandes att regionens hantering av vårdens specialavfall (biologiskt avfall, smittförande avfall, skärande/stickande avfall, cytostatika och toxiskt läkemedelsavfall samt kasserade läkemedel) inte hanterats enligt gällande lagstiftning och förbränningsanläggningens mottagningsvillkor. Åtgärder vidtogs omgående och i början av hösten publicerades en uppdaterad rutin för hur olika typer av riskavfall på sjukhusen ska hanteras.

Ett arbete har inletts för att Region Halland ska uppfylla kravet om matavfallsinsamling i alla verksamheter. Åtgärder har genomförts för att kunna följa upp miljöåtertag och återbruk av IT-utrustning.

Det krävs ett stort engagemang för komma till rätta med de många utmaningarna inom Region Hallands avfallshantering. Det krävs också utvecklade samarbeten mellan flera berörda parter för att tillgodose behoven i verksamheterna utifrån lagstiftningens krav. Arbete pågår och kommer att behöva fortsätta under hela 2024.

Lustgas

Region Halland är en av få regioner som inte har destruktion av lustgas på förlossningsavdelningarna. En nedgång i antal förlossningar i Halland har bidragit till att lustgasanvändningen har minskat med 16 procent under 2023, vilket är orsaken till att utsläpp från medicinska gaser har minskat.

Ett arbete har inletts för en genomlysning av förutsättningarna för en framtida installation av destruktionsanläggningar på Hallands sjukhus i Varberg och Halmstad.

Möten, tjänsteresor och transporter

Tendensen med ett ökat resande efter pandemin har fortsatt även under 2023, det vill säga tjänsteresorna har blivit fler och klimatpåverkan har fortsatt att öka. Regionens klimatpåverkan från tjänsteresor har ökat med 20 procent från 2022 till 2023.

Under året har nya ambulanser upphandlats där samtliga av dessa är förberedda för att köra på HVO100. Även inom övriga delar i organisationen sker successiv övergång till att tanka HVO100 i större utsträckning. Inom intern logistik och godstransporter utgör HVO100 83 procent av totala dieselinköpen. Koldioxidutsläppen från egna godstransporter har minskat med 28 procent jämfört med 2022.

En större utbyggnad av laddinfrastruktur, med 140 platser, har färdigställts. Detta möjliggör ett ökat utbyte av fordonsparken till elbilar. Under 2023 köptes 40 nya elbilar till poolbilsflottan.

Rutter för godstrafiken har optimerats och införande av ett transportsystem främjar ett körbeteende med lägre miljöpåverkan.

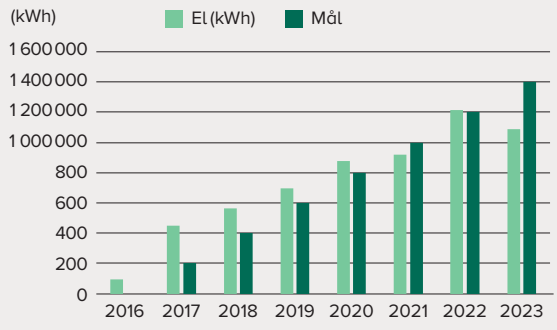
Arbetssätt i vården då digitala lösningar och telefonkontakt nyttjas bidrar i vardagen till minskat resbehov för patienter och medarbetare.

Energi

Alla verksamheter har under året fortsatt att arbeta för att sprida kunskap om hur medarbetare kan bidra till verksamhetens energibesparingar i vardagen. Arbete för en bättre energieffektivisering i fastigheterna pågår och detta inkluderar också kvalitetssäkring av datainsamling för en bättre uppföljning av energianvändning inom olika delar av organisationen.

Den totala energianvändningen har mellan 2022 och 2023 minskat något, med en minskning på cirka 1,5 procent. Elbesparingsåtgärder har medfört en minskning på 3,5 procent av den totala elanvändningen.

Elproduktion från solceller (kWh/år)

Produktion från solceller på tak, som ingår i elförbrukningen, har mellan åren 2022 och 2023 minskat med 10 procent.

Kemikalier och giftfri miljö

Under 2023 har det gjorts insatser för att fler kemikalier ska riskbedömas i kemikaliesystemet iChemistry för ökad följsamhet till miljö- och arbetsmiljölagstiftning. Uppföljningen visar på en utveckling i positiv riktning jämfört med året innan, men att arbetet behöver fortgå under 2024 då det fortfarande är många produkter som inte är riskbedömda i enlighet med lagstiftning.

Byte av kemikalier som innehåller utfasningsämnen har fortsatt. Där lämpliga ersättningsprodukter saknas pågår arbete för att säkra att det finns rutiner för hur produkterna ska förvaras, hanteras och kasseras. Arbete pågår också för att optimera kemikaliedosering inom lokalvård genom att automatiska doseringspumpar har införts.

Kemiska bekämpningsmedel undviks så långt det är möjligt i odlingen på Munkagårdsgymnasiet. Skoljordbruket kommer från och med odlingssäsongen 2024 att ansluta till Lantmännens odlingsprogram där fokus ligger på hållbar odling, med insatser för minskad klimatpåverkan och främjande av biologisk mångfald.

Läkemedel

Region Halland har fortsatt att arbeta för minskad förskrivning av läkemedel som riskerar att ge negativ miljöpåverkan. Ett exempel där framför allt Hallands sjukhus har arbetat aktivt med minskad användning gäller det inflammationsdämpande läkemedlet diklofenak i både tablettform och gelform, där förskrivningen stadigt har minskat under åren 2018–2023. Under 2023 har mer än 5 000 färre diklofenaktabletter ordinerats jämfört med året innan.

Separata rutor med miljöinformation introducerades för första gången i Terapirekommendationer Halland under 2022, och dessa har utökats under 2023. Miljörutorna informerar om miljöfaktorer att ta hänsyn till vid förskrivning och användning av läkemedel.

Förskrivning av antibiotika till halländska patienter ökade till 280 recept per 1 000 invånare under 2023. Detta överskrider målvärdet på 250 antibiotikarecept per 1000 invånare. Se mer under kapitel *Hälso- och sjukvård – Kvalitet – Läkemedel*.

Klimatfrämjande effekter av utvecklingsarbetet med Waran- och antikoagulantiabehandling är bland annat att det minskade provtagningsbehovet sparar användning av engångsmaterial. Detta beräknas i sin tur motsvara minskade avfallsmängder på cirka 1 150 kg per år. Minskade patienttransporter till och från sjukhusen i och med glesare provtagningsintervall ger minskad klimatpåverkan med uppskattningsvis 67 ton CO_2e/år. Minskning av provtagning gör också att behovet av analysreagens minskar. Detta innebär att kyltransportleveranser från Frankrike minskar med 25 procent.

Livsmedel och matsvinn

Region Halland förser både patienter, elever, anställda och besökande med ett brett spektrum av måltider och serveringar. Region Halland arbetar för en hållbar livsmedelshantering genom att främja ekologiskt och närproducerat samt att minska matsvinnet. Andel ekologiska livsmedel sjönk 2023 till 25 procent och nådde därmed inte upp till målet om 30 procent. De ekonomiska förutsättningarna har påverkats av den kraftiga prisutvecklingen inom upphandlade livsmedel och råvaror under 2023.

Mätning av matsvinn via sjukhusköken visar ett matsvinn på 107 g/portion och når därmed inte riktigt målet (100). Svinnet är dock i nivå med resultat för övriga regioner (median 117). Mängden matsvinn utgör sammanlagt motsvarande mer än en femtedel per portion. Fortsatta åtgärder är att tillsammans med vården minska returflödet av ej konsumerade patientmåltider. Det systematiska arbetet i köken med att minska produktionssvinn och öka precision i produktionsprognosticering fortsätter.

På Munkagårdsgymnasiet har eleverna i ämnet samhällskunskap arbetat med att göra matsedlar som är koldioxidberäknade. Detta medför att menyerna blir mer vegetariska och av måltiderna som serveras i skolköken är 14 procent vegetariska. Munkagårdsgymnasiet har genomfört en utredning avseende

möjligheterna att bli KRAV-certifierad. Resultatet visar att det är möjligt att KRAV-certifiera delar av driftverksamheten. Detta skulle dock medföra ökade kostnader och minskade intäkter. Inga insatser kopplade till KRAV-omställning initieras nu. En omställning enligt KRAV skulle dock ge flera mervärden, som främjande av regionens mål, bättre djurvälfärd med mera.

Köken i skolorna arbetar för att minska matsvinnet, bland annat genom att mäta det, dimensionera mängden mat utifrån förväntat antal måltidsgäster, ta tillvara matrester för senare måltider samt att frysa in rester. Skolorna har tillsammans tagit fram en modell för mätning av matsvinn som passar deras lokala förutsättningar. Munkagårdsgymnasiet använder en egen app för matsvinn där eleverna anmäler om de ska äta lunch eller inte. Mängden tillagad mat dimensioneras då efter behov av skolköken. Medelvärdet för matsvinn per gäst har ökat något, från 35 g/gäst 2022 till 37 g/gäst 2023.

Skogen

Region Hallands arbete för att utveckla den halländska skogen sker inom ramen för det regionala skogsprogrammet för Halland. Under 2023 har projekten skogsbruk i värdetrakter för skyddad natur (Allgustorpsprojektet) och MTB- och cykelleder pågått. I projekten är en del att utveckla och gynna landskapsmiljöerna och den biologiska mångfalden även om huvudsyftet är att utveckla det halländska skogsbruket och bidra till en utvecklad skogs- och besöksnäring. Satsningen på att utgöra ett stöd till en modern grön utbildning på Munkagårdsgymnasiet har ytterligare fördjupats. Under året har klimat- och trädprojektet realiserats i och med att utplantering av klimattåliga träd har skett på fyra platser runt om i Halland. En projektering har dessutom skett för restaurering och komplettering av kvävereduceringsdammar.

Av Region Hallands/Hallands skogsallmännings skogsareal är 16 procent av markerna avsatta för naturvårdsändamål. Regionstyrelsens skogsegendomsdelegation tecknade hösten 2023 ett avtal med Skogsstyrelsen om återvätning av en tidigare dikad mosse. Arbetet sker för att förhindra koldioxidläckage.

I skogen binds och lagras koldioxid. Under de senaste åren har beräkningar genomförts och dessa redovisas i årsredovisningen för Hallands skogsallmänning. Hallands skogsallmänning har också upplåtit mark för energiproduktion för förnyelsebar energi.

Klimatbokslut

Samarbete med andra regioner i Sverige har fortsatt kring ett gemensamt verktyg och vägledning för klimatberäkningar. Arbetet går ut på att förbättra mätmetoder och redovisa mer av de totala utsläppen. Under 2023 har utvecklingsarbetet fokuserat på byggnation och kapitalplaceringar.

Genom beräkningsverktyget finns möjlighet till utökad klimatspendanalys som omfattar de indirekta inköpen av varor och tjänster. En spendanalys, vars beräkning utgår från spenderade kronor, kan vara svår att använda för att styra och följa årliga utfall. Den ger dock en viktig övergripande förståelse för vilka områden som har en stor klimatpåverkan och hur vi kan rikta våra insatser.

Klimatbokslut för 2023 kommer att redovisas i SKR:s Öppna jämförelser – Miljöarbetet i regionerna.

Foto: Anders Andersson

Revisionsberättelse för år 2023

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer/revisorer den verksamhet som bedrivits i regionens företag.

Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och regionens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse för år 2023”.

Revisorernas bedömning

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte uppfylls. Årets balanskravsresultat uppgår till minus 11 mnkr. Regionen har inga negativa balanskravsresultat från tidigare år att återställa. Vi bedömer att de synnerliga skäl som åberopas i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet, är väl motiverade och beaktar kravet om god ekonomisk hushållning.

Årsredovisningens återrapportering visar att utfallet inom beslutade fokusområden delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för god ekonomisk hushållning. Tre av totalt sju fokusområden har uppnått måluppfyllelse för år 2023 och fyra har delvis uppnått målupfyllelse.

Årsredovisningens återrapportering visar att inget av de tre finansiella målen för god ekonomisk hushållning för år 2023 uppnår de långsiktiga målvärden som regionen förhåller sig till.

Den grundläggande granskningen av styrelse och nämnder visar att flera nämnder har haft utmaningar att bedriva verksamheten utifrån tilldelad budget.

- Vi bedömer att Driftnämnden Regionservice har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- Vi bedömer att regionstyrelsen och övriga nämnder har bedrivit verksamheten på ett inte helt ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- Vi bedömer att Regionstyrelsen, Driftnämnden Hallands sjukhus, Driftnämnden Kultur och skola, Driftnämnden Regionservice samt Gemensamma nämnden för hjälpmedel och hemsjukvård inte har haft en helt tillräcklig intern kontroll.
- Vi bedömer att övriga nämnders interna kontroll har varit tillräcklig.
- Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt.
- Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Uttalande i ansvarsfrågan

- Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.
- Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner regionens årsredovisning för år 2023.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Lillemor Landén Vepsä **Annalena Emilsson**

Christina Nillius **Lars Oskarsson**

Eva Hudin **Anders Blomqvist**

Filip Bengtsson

Digitalt signerad med svenskt bank-id den 12 april 2024

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

- Revisorernas redogörelse
- De sakkunnigas rapporter (tidigare översända till regionfullmäktige)
- Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter.
- Granskning av huvudboksprocesserna
- Granskning av god ekonomisk hushållning
- Granskningsrapport från lekmannarevisor i Teater Halland AB
- Revisionsberättelse från Teater Halland AB
- Granskningsrapport från lekmannarevisor i Hallandstrafiken AB
- Revisionsberättelse från Hallandstrafiken AB

Region Halland, 2024. Produktion: Oh My .

Region Halland
Box 517, 301 80 Halmstad
regionen@regionhalland.se
regionhalland.se